

SLOVENEK

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 26.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Inserati:

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat 9

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. 24
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Na delo za „Slovensko Stražo“!

Lepa je naša slovenska domovina. Tu ti gleda oko visoke gore, med njimi čarobna jezera, tam rodovitne doline in širna polja; tu zreš čedna mesta, tam hišne trge in vasi, ob jugu naše zemlje pa še občuduješ sinje jadransko morje. In na tej naši lepi zemlji biva še zdravo, krepko, nepokvarjeno, a nadarjeno slovensko ljudstvo. Kaj čuda, da si žele na severu Nemci, na jugu Lahi, na vzhodu pa Madžari osvojiti našo zemljo in ljudstvo naše potujčiti, ker dobro vedo, da bi z našo zemljo veliko pridobili, z našim narodom pa svoj pokvarjeni narod okrepili. Zlasti pa Nemci silijo v naše kraje, radi bi imeli Trst, toda na potu jim je slovenska zemlja. Zidajo torej pridno nemški most do Trsta. Kjer le mogoče, se med nami v ta namen naseljujejo Nemci; njim krepko pomagajo naši nemškutarji. Najhujše pritiskajo na naš narod ob nemški meji. S kupovanjem slovenskih posestev bi radi prišli v posest celih krajev, da bi bil krajiš nemški most do Trsta. Z naseljevanjem luteranskih Nemcev bi radi naš narod poluteranili. Severne kraje naše zemlje poželijo Nemci, južne pa Lahi, tako da smo Slovenci v veliki nevarnosti, da izgubimo svojo domovino, svoj materni jezik in sv. katoliško vero.

Zadnji čas je, da se začnemo krepko braniti, da se združimo k skupnemu odporu. V ta namen se je letos 11. maja v Ljubljani ustanovilo narodno obrambno društvo »Slovenska Straža«. V nedeljo, 10. julija začnejo že njene podružnice po vsem Slovenskem svoje delovanje.

»Slovenska Straža« je za bodočnost našega naroda velikanskega pomena. Ona bo stražila naša slovenska posestva ob mejah, da jih ne dobe tujci v roke; katera po bodo v nevarnosti, jih bode kupovala, da preidejo v zanesljive slovenske roke. Stražila bo naše otroke v obmejnih krajih, da jih ne stlačijo tujci v svoje mučilnice; ustanavljala bo šole za našo mladino, obstoje,

če pa bode podpirala, da ohrani naši mladini pouk v maternem jeziku. »Slovenska Straža« bo zvesto čuvala naše narodne posebnosti, ki ustvarjajo naš narodni značaj, našo pesem, narodno nošo, narodne šege in navade. Vzbuja bo v ljudstvu zanimanje za vse, kar je naše, slovensko, da bo vse povsod, zlasti ob mejah začelo ljubiti svojo domovino, svoj lepi slovenski jezik, da bo postalo narodno-zavedno, kot so narodno-zavedni vsi naši sosedni narodi.

To je vzvišeni namen »Slovenske Straže«. Da ga doseže, potrebuje pred vsem denarja, ki ga bo dobivala po udnini udov posameznih podružnic ter po prostovoljnih darovih. Ustanovni ud postane, kdor enkrat za vselej plača 200 kron, redni ud pa, kdor plača na leto 1 K; društva plačujejo kot redni udje letno 10 kron, podporni udje pa 50 vinarjev. Seveda se vsprejemajo tudi manjši doneski kot darovi.

Gotovo bo »Slovenska Straža« imela 10. julija že 150 podružnic. Skrbeti moramo, da dobi vsaka župnija svojo podružnico; male župnije se v ta namen lahko združijo, v večjih pa lahko delujeta moška in ženska podružnica. Kot nam je število Mohorjanov po posameznih župnijah merilo njih izobrazbenosti in ljubezni do berila, tako nam mora biti število podružnic »Slovenske Straže« merilo narodne zavednosti dotičnih krajev. Z velikansko požrtvovalnostjo delujejo na potujčenje Slovencev nemški šulferin in »Südmarka«, laško društvo »Lega nazionale« ter madžarska kulturna društva. Vsako teh društev šteje več sto podružnic. Denarja spravijo skupaj več milijonov kron na leto. Toliko seveda Slovenci ne zmoremo. Ako pa letno vsak Slovenec, vsaka Slovenka nekaj daruje za »Slovensko Stražo«, bomo zbrali skupaj na leto veliko vsoto, s katero bomo lahko utrdili naše postojanke ob meji. Zato mora pri »Slovenski Straži« sodelovati vse naše ljudstvo. Ako bo sleherni Slovenec vedel, da je častno biti Slovenec in da je potrebno, da vsak brani, kar je slovenskega in podpira na vseh krajih obstanek in napredek slovenskega življa, tedaj tudi milijoni kron naših nasprotnikov ne bodo mogli uničiti našega naroda.

Koliko hvaležnega, potrebnega de-

la nas torej čaka v bodočnosti! Zato pa na delo za »Slovensko Stražo«, da ohranimo, kar je naše, slovensko!

Vsi slovenski možje, kmetje, obrtniki, delavci vstopite v vrste udov »Slovenske Straže«! Vi na zunaj zastopate naš narod, vi vodite njegovo usodo, vi ste v prvi vrsti poklicani, da kot hišni gospodarji in družinski očetje branite našo slovensko zemljo in povsod pridobivate našemu jeziku ono veljavo, ki mu gre na domačih tleh.

Slovenske žene, slovenske matere! Tudi ve najkrepkejšo sodelujte pri »Slovenski Straži«. Tudi ve prinesite njej svoj dar leto za letom. Zlasti pa nam odgojite našo mladino kakor v strogo verskem tako tudi v strogo narodnem slovenskem duhu, da bodo naši otroci z vso dušo ljubili Boga in Marijo pa tudi slovensko domovino. Z versko-narodno vzgojo otrok boste ve, drage slovenske matere, največ storile za obstanek slovenskega naroda in za ohranitev naših mej.

Slovenski mladeniči! Vaš poseben ponos bodi, biti v vrstah sodelavcev »Slovenske Straže«. Junaštvo v borbi za lastno in narodovo srečo najbolj diči slovenskega mladeniča. To junaštvo v novejšem času kaj lepo kaže po vseh krajih naše domovine. V bodoče še ga spopolnite. Zapišite si na svojo zastavo: Jaz hočem postati branitelj svojega naroda, jaz moram biti branitelj naše zemlje, naše vere, našega jezika. To pa boste kot člani, kot agitatorji »Slovenske Straže«.

Slovenska dekleta! Na vas s posebnim upom zre »Slovenska Straža«. Kako veličastni so veliki zbori vaših zvez! Pošteno slovensko dekle z vsem žarom svoje nedolžne duše ljubi svoj narod in mu želi pomagati. Pri »Slovenski Straži« mu boste lahko kar največ pomagale. Na dan, kjerkoli mogoče, ženske podružnice! Vsaka izmed vas bodi članica »Slovenske Straže«. Prevzemite posel blagajničark naših podružnic, v vsaki okolici naj se najde vneta nabiralka udnine in darov za »Slovensko Stražo«. Koliko boste lahko storile za obmejne Slovence! Kdo se more ustaviti prepričevalnim besedam ljubeznjive krepotne slovenske mladenke? Vstopite torej vsepovsod v službo »Slovenske Straže«. Vaša poštenost,

vaša nedolžnost pa bodi obenem krepka straža naše narodne poštenosti.

Slovenski duhovniki, vi naši blagovestniki, vi nasledniki apostolskih bratov sv. Cirila in Metoda, stojte narodu zvesto na strani tudi v bodoče in ga prešinite z ljubeznijo do obrambnega dela v »Slovenski Straži«!

Slovenska gospoda! Ti pa krepko sodeluj s priprostim narodom, ti mu sveti z zgledom vzorne požrtvovalnosti in prave narodne zvestobe v »Slovenski Straži« in gotovo bo dosegla svoje namene!

Celj naš narod naj postane eden veliki obrambni tabor, isti duh naj zavladava povsod, ista srčnost, ista požrtvovalnost in vztrajnost, in sovražniki nas ne bodo mogli zmagati, uničiti. Zato pa:

Kvišku zdaj slovenski rod,
Vzdigni se povsod, povsod!
Hiti bratom na pomoč,
Ki jih boj obdaja vroč!
Vsak junaka se pokaži
V delu pri »Slovenski Straži«!

Na vseh slovenskih gorah in hribih, na vseh točkah, ki so vidne daleč na okolu, naj se zasvetijo 4. julija ob 9. uri zvečer naši kresovi!

Pripravljajte se povsod za manifestacije 10. julija. Že sedaj nabirajte člane za svojo podružnico »Slovenske Straže«!

Nemški glas o Jugoslovanih.

»Freikonservative Korrespondenz«, ki jo izdaja nemški korespondenčni urad, prinaša dne 30. maja t. l. na uvodnem mestu članek: »Jugoslovani«, v katerem pisec opominja Nemce, naj vendar enkrat dvignejo pogled preko ozkosrčnega domačega narodnega plota in se zavedo vse važnosti, vsega dalekosežnega pomena jugoslovanske-

Materi-vodnici v slovo.

Ob sklepu Alojzijevešča, 2. julija 1910.

Zadnje sinove med svet pošiljaš častitljiva mati, zadnji deliš blagoslov, predno ugasneš na vek. Tožno in bridko slovo, ko mati izreka besede: »Tek svoj življenja končam, deca zdaj sama potuj!« Solzâ leskeče se žar pri slednji besedi slovesa deci potrži v obeh, nogo ustavlja bolest — tebi je jasno oko in mirno je tvoje obličje, oh, saj te umemo vsi, — bridko le nam je slovo, tebi plačila je, dan za dela velika in tiha, sladka pravičnega smrt, ki je dopolnil svoj tek. Tvoje življenje sam trud in skrb in dobrotâ iskrena mladim je srcem bilâ šestdeset bisernih let. Kaj si trpela takrat, ko prve si zbrala sinove tiho pod svojo perut, mlada, slabotna še vsa. Kje si zajela moči, da skrb si odvzeti hotela materam tolikim ti, sama potrebna skrbi. V srca si mlada semen pokladala deci najdražjih, skrbno gradila si vrt proti napadom uim. Cveti kreposti najprej pognali na mladi so njivi — znanosti cvet je duhtel v razorih tvojih bogat, seme ljubezni za dom, do bratov in sester ob tebi lep je obetalo sad — srca so bila za rod. Malo je rastle drevo, in žetev je prva zorela, polna najlepših sadov, — vredno plačilo za trud. Kdo se je bolj radoval, kot ti, ki si znala trpljenje, ko si ledino trdô v ródno orala zemljô . . . Leto za letom je sad in žetev za žetvijo rastle, z zdravim semenom naš rod si prekrasila povsod, novo zelenje mladik, kjer svoje trosila si zrno, vstalo je v jasno pomlad — narod je čutil nje moč. Z bakljo prosvete so luč prižigali tvoji sinovi, verski in narodni čut vneto budili povsod. Šestdeset dolgih si let prižigala narodu zvezde, zrla vstajenja si dan, zrla si zmage sinov.

Venec na sivo glavo poklada slovenski ti narod, ki si najprva mu ti vrlih vzgojila sinov. Matere boljše je ni, ki mogla može bi najboljšo zbrati in reči kedaj: moji sinovi so vsi! Steber kulture je bil — ta slava nikdâr ne ugasne, nikdar nje blesk ne stemni — skromen in vnet svečenik. Sama ti hraniš skrivnost, kako so se v nemala srca v žarkem plamenu za vse, kar krepí duh in telo: mlado borenje moči za pesem slovensko in knjigo priča zdaj štirideset »Vajam« godovnih že let, Orel junaški perut razmaknil je v mirno zatišje, četica mala v slovo zadnji ti kliče: Nazdar!

Zadnje sinove med svet odpuščaš častitljiva mati, zadnji deliš blagoslov predno umrješ na vek . . . Ti, ki mladost dveh rodov na svojem nosila si srcu, vedno pomlajena vsa, kaj da umiraš nam zdaj . . . ? Mati nebeške moči in mati najlepše ljubezni — ti ne umrješ nikdar, lepši obda te še žar. Velika mati, živiš, in dela ne minejo tvoja, venec je tvoj nevenljiv, tvoje ime ne umre. V novo se zarjo povzpneš — že svetijo zlati prameni — mi smo popotniki le, ki smo čutili nje sen. V novem ti siju še dni, častitljiva mati, dodeli vsegamogočni Gospod v pozni, poslednji naj rod. — Solze leskeče se žar ob slednji besedi slovesa deci potrži v obeh, ki ti grenila je dni. Ti, ki si vrsto nam let odpuščala hitre stopinje, ali jih zabiš sedaj, — reci v tolažbo nam: dà! Mirno nastopimo pot, saj tvoja prešinja nas misel, z bogom, najsrečnejši čas, z bogom, ti zlata mladost!

Ks.

Deklê z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M.

I. POGlavJE.

Ječa v Cezareji.

Šele dve popolnoči je bila ura, vendar je bilo v Cezareji ob Sinajskem obrežju že mnogo ljudi pokonci. Herod Agripa, po milosti Rimljanov kralj Palestine, tedaj na vrhuncu svoje slave, je priredil na čast cesarju Klavdiju velike svečanosti, kamor so prihiteli veljaki iz cele dežele in tisoči in tisoči ljudstva. Vse mesto jih je bilo polno. Po gostilnah in zasebnih hišah so bili vsi prostori zasedeni in gostje so morali prenočevati na strehah, po tleh in po vrtovih. V velikem mestu je šumelo po solnčnem zahodu kakor v panju in dasi so hrupni glasovi po gostilnah že potihnili, je bilo povsodi videti družbe praznujočih gostov; mnogi so se ovenčani z ovenelimi cveticami, veselo ukažoč in prepevajoč vračali domov. Med potjo so se razgovarjali seveda samo taki, ki so bili še za silo trezni, o dogodkih minulega dne pri igrah v velikem cirkusu in ponujali ali sprejemali stave za mnogo bolj vznemirljive igre, ki se vrše drugi dan.

Na nizkem griču poleg mesta je bila zgrajena ječa, temotna zgradba iz rujave opeke; med poslopji je bilo več dvorišč; okrog zgradbe pa visok zid in ob njem na zunanjo stran globok jarek. Jetniki so lahko slišali delavce, ki so

ga vprašanja. Ako bi Nemci ne trčili vseh svojih roči v malenkostnih zadevah sodnih in šolskih imenovanj, ako bi razširili svoje politično obzorje in sprejeli vanj zunanjo in gospodarsko politiko celokupne države, potem bi pač hitro spoznali, da je njih pomen v državnem in kulturnem smislu zagotovljen edino le tedaj, ako se z Jugoslovani na široki podlagi sporazumejo. Nemška država zasleduje jako dosledno pozitivno politiko v Orijentu in avstrijski Nemci bi morali kot najzanesljivejši nositelj avstrijsko-nemške zveze gledati na to, da bi v avstrijski balkanski politiki imeli vodilno vlogo ter tako podpirali enoten nemški cilj naravnega teženja na vzhod. To pa Nemci ne morejo doseči preko Jugoslovancov, marveč edino le potem njih, t. j. v sporazumu z njimi. Seveda bo tu treba v vsakdanjih malenkostih kake žrtve, pot ne bo gladka in lagodna, a kdor zasleduje dalekosežne višje cilje, se tega ne bo strašil in ne bo pred takimi ovirami ozkosrčno zastajal. Nemci morajo v Avstriji biti prvi med enakimi, morajo vodilno vplivati na zunanjo in gospodarsko politiko države, a to dosežejo le z modro velikopoteznostjo.

Že dolga desetletja se Nemci krčevito drže edino le svojega stališča na Češkem, kot bi tu bilo težišče njih narodnih pravic v vsej državi. In vendar odločitev o nemško-narodnem stališču v državi nikakor ni več na Češkem. Državni in narodni razvoj Avstrije odločno teži na jug in z juga na vzhod, o tem ni najmanjšega dvoma, to je neovrgljivo dejstvo. S tem je dana smer nemški avstrijski politiki, ki kaže k Jugoslovanom. Čemu tedaj še vedno ista neplodna, ker nesmiselna, tekma na Češkem? Čas je, da se v Avstriji spozna vsa resnost velikega jugoslovanskega vprašanja — preko vseh malenkostnih štajerskih, koroških, primorskih in dalmatinskih vprašanj, preko podrobnih slovenskih, hrvaških in srbskih teženj. Le v celokupnosti vseh teh podrobnosti: v jugoslovanskem vprašanju leži pravo jedro in od pravičnega, dalekovidnega razumevanja tega vprašanja je odvisna bodočnost Avstrije, procvit in prospek njenih dežel in jakost države. Gotovo, z eno samo potezo ne bo mogoče izbrišati vseh nesporazumljenj in vseh ovir, toda ravno tako gotovo je, da se bo država šele tedaj pričela zdravo in mogočno razvijati, kadar bo pri merodajnih činiteljih prodrlo spoznanje in volja, da se odločno lotijo dozorlega jugoslovanskega vprašanja in ga podvržejo namenom velikopotezne državne politike.

Ako torej avstrijski Nemci hočejo, da v svoj prid sodelujejo pri razvoju položaja, potem morajo sporazum z Jugoslovani naravnost zahtevati. Tu leži zanje najuspešnejši odpor proti češkemu terorju. Danes imajo sicer Čehi še nadvladje med Jugoslovani, v njih rokah je vodstvo »Slovanske Unije«; toda češkega gospodstva v slovanskem taboru bi bilo tisti hip konec, ko bi na merodajnem mestu razumeli z lastno inicijativo poseči v jugoslovansko vprašanje.

Tako nemški člankar. Citatelji opazijo, kako previdno se pisec suče okoli jedra, kako samo od daleč namiguje in ne pove prav nič natančnega, kako in na kakšni podlagi si pravzaprav misli jugoslovansko-nemški sporazum. Ali je za trializem? In v kakšnem obsegu? To je zlasti za nas Slovence odločilno vprašanje. Slovani Nemcem nikdar ne moremo slepo zapupati in v jugoslovanskem vprašanju tem manj, ker je — kakor tudi naš člankar sam pravi — cilj nemškodržavne in avstrijsko-nemške politike — kulturno in gospodarsko — sčasoma pa pač tudi politično zavzetje Orijenta. Ta glasoviti nemški »Drang nach Osten« je Slovanom brez dvoma vsikdar nevaren, od njega se vsaj v narodnem oziru ne smemo nađejati prav nič dobrega in naši poslanci bi morali biti pri možnem sklepanju sporazuma z Nemci glede jugoslovanskega vprašanja silno previdni.

Sicer pa se nam vse le tako zdi, da gornji članek ni prav nič drugega kot nov »knif« Bienenrothove vlade, ki bi rada Jugoslovane z gotovimi namigavanji in obljubami po svoji stari navadi speljala na led, da bi se ločili od Čehov, ki so sedaj zavzeli Nemcem in vladi silno neprijetno stališče, da se narodnostno vprašanje reši za celokupno Avstrijo. Z eno besedo: vladi se gre za razbitje Slovanske Unije; kakor hitro bi to dosegla, bi Jugoslovane takoj pustila na cedilu z njihovimi zahtevami. Tako se pač v Avstriji od davna vlada, da se eno narodnost izigrava nasproti drugi, potem pa oboje pritisne ob steno v korist nemštva.

Kako daleč so sedanji vladi in merodajnim činiteljem trialistične misli, se je najlepše pokazalo ob cesarjevem obisku v Bosni, ko se je hrvaštvo, ki je edino za trializem, naravnost pogazilo; to kaže mažarsko-srbski režim v Bosni; to kaže najnovejši razvoj na Ogrskem.

Avstrijski Slovani pomenjamo in zmoredno kaj edino le, če smo složni, o tem nas uči zgodovina, o tem nas prepričuje trezen razum. Kadarkoli so nam nasprotniki hoteli zadati kak hud udarec, so nas preje razdvojili, ali vsaj skušali razdvojiti. Zato ne zaupajmo Nemcem tudi sedaj, ko nas z lepimi obljubami vabijo iz skupnega slovanskega tabora. S tem pa naj seveda ne bo rečeno, da je vsak sporazum z Nemci nemogoč; nasprotno, do tega mora preiti ali slej priti, a ta sporazum bo za nas ugoden le tedaj, ako ga bomo sklepali močni, t. j. složni.

Sestanek zaupnikov iz kamniškega okraja

se je vršil na praznik sv. Petra in Pavla v »Kamniškem domu«. Prišli so možje iz vseh strani, celo s štajerske meje so prihiteli pristaši S. L. S.

Shod je otvoril načelnik kamniške živinorejske zadruge č. g. Mrkun. Sestanek je bil predvsem gospodarskega značaja. Poda kratko poročilo o dosežanjem delovanju živinorejske zadruge za kamniški okraj. Zadruga je oskrbela članom 16 bikov, posredovala pri

prešičorejskih postajah in preurejanju hlevov. Sedaj dela na to, da bi članom pridobila za pašo planina in pa da nastavi živinorejskega instruktora.

Poslanec dr. Krek omenja, da ima dežela na razpolago nekaj sredstev, da podpira povzdigo živinoreje, saj je ta za kmete poleg lesa skoro edini vir dohodkov. Živinoreja se mora na Kranjskem toliko povzdigniti, da bo v nekaj letih donosala še enkrat toliko dohodka, kakor sedaj. Zato treba pred vsem zboljšati pasmo, ker sedaj imajo ravno v kamniškem okraju najbolj zmešane pasme. Treba zboljšati hleve in preiskrbiti pašnikov. Za to je v okraju pogojev dovolj. Treba za vse to delo nekega načrta, treba je nekega plana, po katerem se bo izvrševalo delo za povzdigo živinoreje. Naj bi se na sestanku napravil načrt.

Živinorejski nadzornik Rataj omenja, da treba nastopiti pri živinoreji na Kranjskem nekako drugo pot kakor doslej. Doslej smo imeli živino večinoma v hlevih, treba misliti na pašo. Pašniki bi se dobili. Občinski ali srenjski pašniki naj se zboljšajo; če so že razdeljeni, naj se v ta namen zlože posamezne parcele. Priporoča, naj bi najboljše živino izbirali za plemo. Živinorejske zadruge naj imajo majhen delokrog. Posamezne zadruge bi bile v zvezi med seboj in imele naj bi skupnega živinorejskega instruktora.

Po tem predavanju se je vnel živahen razgovor o živinorejskih zadrugah in živinoreji sploh. Sklenilo se je, da se ustanovi po potrebi več živinorejskih zadrug v okraju. Posamezniki naj kot člani zadruge prosijo potom zadrugo za podporo za zboljšanje hlevov, pašnikov in travnikov. Upeljalo naj bi se premovanje mlade plemenske živine. Nastavi naj se čim preje živinorejski inštruktor.

Poslanec dekan Lavrenčič je podal načela o novi cestni postavi. Razložil je načrt, podal pomen nove postave posebno za deželo, omenjal dosedanje okrajne cestne doklade. Zaupniki so se soglasno izrekli za novi načrt cestnega zakona. Ko je dr. Krek pozval še udeležence, naj svojim sovaščanom doma pojasnijo načrt cestnega zakona, do vsi volivci zvedo, za kaj se gre, je načelnik živinorejske zadruge zaključil shod, ki je vzbudil znova zanimanje za napredek živinoreje.

Patronat Vincencijeve družbe za mladino.

Vedno bolj narašča v naših dneh socialno gibanje v obrambo in varstvo mladine. Vincencijeva družba ima zavest, da je že pred tridesetimi leti podarjala potrebo takih vastvenih naprav in da je prva na Kranjskem otvorila dnevno deško zavetišče in deško sirotišnico, ki se je razvila v mogočen zavod »Marijanišček«. — Spričo večjih in raznovrstnejših potreb, ki se pojavljajo v naših dneh, je sklenil centralni svet Vincencijeve družbe osnovati poseben odsek z lastno upravo in samostojnim delokrogom, ki naj bi se pečal z vsemi vprašanji in zadevami, ki spadajo v področje mladinskega varstva. Poziv za to podjetje ni bil zaman. Od-

sek se je osnoval 22. junija pod imenom »Patronat Vincencijeve družbe za mladino«. Osnovnega zborovanja se je udeležilo lepo število članov in prijateljev mladine. — Predsednik dr. Gruđen je pojasnil namen in sestav patronata, ki ima postati centrala naših podjetij za mladinsko varstvo v deželi. Drugi člen opravilnika pravi namreč: »Namen patronata je: skrbeti za varstvo in vzgojo otrok, ki so v verskem ali нравnem oziru zanemarnjeni, s tem, da jih izroči poštenim družinam ali katoliškim zavodom v vzgojo; — pomagati revnim otrokom in tudi drugim mladim osebam, da dosežejo primeren poklic; — gojiti tesno zvezo s svojimi varovanci tudi po njihovi šolski in učni dobi in jim pomagati do moralne in gmotne samostojnosti; — podpirati tudi druga dobrodelna podjetja, ki služijo društvenim namenom.« — Delovanje patronata se ima razširiti čez vso deželo. Jedro tvorijo iz vrst učni člani, ki podpirajo gmotno in duševno njegovo delovanje in se udeležujejo po možnosti mesečnih sestankov v Ljubljani. Njih naloga je, nabirati doneske za patronat, poročati o otrocih, ki so potrebni varstva in pomoči, nadzirati njihovo vzgojo in z njimi gojiti tesno zvezo. Izvršujoči člani plačujejo vsaj dve kroni na leto. — Razumeti so še člani patronata: pokrovitelji in pokroviteljice, ki plačajo enkrat za vselej 100 K; redni in izredni dobrotniki. — Da se misel otroškega varstva kolikor mogoče razširja med ljudstvom, bode patronat izdajal kot svoje glasilo »Krščanski detoljub«. Ta mladinski list, ki izhaja že 19. leto in je med Slovenci zelo udomačen, bode redno prinašal poročila o varstvenem gibanju, o raznih vzgojnih zavodih, poleg drugih primerenih člankov poučne in zabavne vsebine.

V odbor, ki ima nalogo nadaljevati započeto akcijo, so bili izvoljeni: dr. Josip Dermastija, odvetniški koncipient; dr. Fran Dolšak, prakt. zdravnik; prof. dr. Josip Gruđen; prelat Andrej Kalan; Bogumil Remec, ravnatelj trgovske šole; Albin Zajec, računski asistent.

Za prvi pričetek je želeli, da se prijavijo tudi z dežele kolikor mogoče veliko izvršujočih članov, ki bi bili zaupniki in razširjevalci patronata v svojih dekanijah. O napredku dela bodo listi redno poročali.

Prijave in doneske sprejemata predsednik Vincencijeve družbe prof. dr. Josip Gruđen in tajnik Albin Zajec, računski asistent v Ljubljani, Poljanska cesta 11.

STAVKA FRANCOSKIH ŽELEZNIČARJEV.

V Parizu, Marseillu in v Toulousu so priredili francoski železničarji veličanske shode, na katerih so proglasili, da prirede splošno stavko francoskih železničarjev, ako se ne ugodijo železničarskim zahtevam.

ANEKSIJA KOREJE.

Korejski cesar je prepustil japonskemu policijsko oblast, kar pomenja, da kmalu sledi popolna aneksija Koreje. Japonska pomnožuje korejske garnizije, da lažje anektira Korejo.

delali v spodaj ležečem amfiteatru. To govorjenje jih je zanimalo, posebno ker je bilo mnogo obsojenih, da bodo igrali veliko ulogo pri igranju amfiteatru. V enem delu poslopja je bilo kakih sto možkih, večinoma Judov; ti so bili obsojeni radi raznih političnih zločinov. Odločeni so bili, da nastopijo v borbi z divjimi Arabci iz puščave, ki so jezdili na konjih in bili oboroženi z meči in sulicami, toda brez oklepov. Da se zravna nasprotje pri opravi, so imeli Judje nositi težke oklepe in velike ščite. Določeno je bilo, da traja boj dvajset minut; vsi, ki ostanejo živi v tej borbi, pribore si prostost. Po dobrotnem ukazju kralja Agripe, ki ni nepotrebnem prelival krvi, so morali proti dosedanjim običajem celo ranjencem prizanesti. V takih razmerah so bili vsi trdno odločeni, boriti se kar najbolj pogumno.

V drugem delu velike ječe je bila zbrana zelo različna družba. Ni jih bilo več nego petdeset ali šestdeset ljudi. Razen osem ali deset mož, ki so bili vsi stari ali koncem možke dobe — mlajše in čvrstjeje so skrbno odbrali, da služijo kot gladijatorji — so bile tu same ženske in nekaj otrok. Bili so udje nove verske družbe, ki so jih imenovali kristjane, učenice Jezusa, ki ga je, kakor se je govorilo, kot upornika krizal rimski namestnik Poncij Pilat. Ta je bil, kakor pravijo, pozneje pregnan v Galilejo, kjer je baje samega sebe usmrtil. Pilat je bil svoje dni v Judeji neprijubljen, ker se je polastil zakladov tempelja v Jeruzalemu, da bi z njimi gradil vodovode; s tem je prov-

zročil vstajo, pri kateri je bilo mnogo ljudi pobitih. Sedaj pa je bil skoro pozabljen; nasprotno pa se je zdela jako čudno, da je slava križanega Jezusa rasla, posebno, ker jih je bilo mnogo, ki so ga častili kakor Boga, učili v njegovem imenu nauke, ki so bili nasprotni judovski postavi.

Farizeji, saduceji, gorečniki, leviti, svečeniki, vsi so vpili proti kristjanom. Vsi rotili Agripo, da naj se otrese odpadnikov, ki so grdili deželo in označevali ljudstvu, ki je čakalo svojega Mesija, da je oni nebeški kralj, ki je imel zlomiti rimski jarem in narediti Jeruzalem za glavno mesto celega sveta, da je ta Mesija že prišel in da je to oni Jezus, ki je z drugimi zločinci vred umrl sramotne smrti na križu.

Kralj Agripa se je naveličal poslušati to vedno nadlegovanje in jih je končno uslišal. Kakor drugi izobraženi Rimljani, s katerimi je občeval Agripa, tudi on ni imel nobene vere. V Jeruzalemu je olepšal tempelj in daroval Jehovi, v Beritu je pa tudi okrasil tempelj in daroval Jupitru. Bil je čisto navaden pohoten hinavec. Zaradi kristjanov si ni nikdar belil glave. In čemu tudi? Bilo jih je malo in še ti so bili brez moči; niti enega uglednega ali premožnjaka moža ni bilo med njimi. Preganjati jih je bilo lahko in je ugajalo Judom. Dal je zato obglaviti nekega Jakoba, učenca onega Križanega, ki so ga imenovali Kristusa. Nekega drugega zopet, Petra, mogočnega propovednika, je zaprl v ječo in mnogo njegovih učencev usmrtil. Nekaj od teh je oddal Judom, da jih kamenjajo, naj-

čvrstjeje pa je dal izbrati, da bi se v Beritu in drugod borili kot gladijatorji. Zenske so prodali kot sužne, ako so bile mlade in lepe; matere in postarne pa so določili, da jih pomečejo v hrano divjim zverinam v cirkusu.

Taka usoda je čakala te nedolžne ljudi oni dan, ko se začelja naša povest. Po bojih gladijatorjev in drugih igranjih je imelo nastopiti v velikem amfiteatru, kakor je bilo oznanjeno, šestdeset kristjanov, starih mož, brez vsake spretnosti, slabotnih žensk in otrok, katerih nikdo ni hotel kupiti. In na te kristjane so hoteli spustiti trideset levov, ki so bili vsled gladiu in krvi, ki so jo vohali, še bolj divji. Agripa pa se je hotel tudi v tem slučaju izkazati dobrosrčnega in je ukazal, da se dá vsacemu izmed njih, ki bi ga zverine ne raztrgale, obleke, denarja in svobodo.

Javno mnenje in нравnost je bila tistikrat v rimskem cesarstvu taka, da so prebivalci Cezareje komaj pričakovali prizora, ko se bodo sestradane divje zveri pitale in krmile z živimi krščanskimi ženskami in otroci, kojih edini greh je bil, da so molili Križanega in da niso hoteli darovati nobenemu drugemu bogu. Velike vsote denarja so ljudje izdali za stave in nagrade; prvo darilo prejme oni, ki dvigne številko, ki bo ista s številom kristanov, ki jih zveri ne raztrgajo. Nekateri strastni igralci, ki so potegnili nizke številke, so že podkupili vojake in stražnike, da bi poskropili lase in obleke kristjanov s špajkino vodo, o kateri so sodili, da vzbuja slast teh divjih

zverin. Drugi pa, ki so imeli višje številke, so plačevali iste vojake, da bi dali levom poprej kaj žreti. Kakor je videti, so služili kristjani tem ljudem pri njihovem srečolovu nekako tako, kakor služijo ribičem črv na trnku.

Pod obokom, ne daleč od velikih vrat, kjer so korakale straže s sulicami v rokah, sta sedeli dve ženski. Prva stara kakih dvajset let, je bila Judinja, precej drobnega obraza, temnih in lju-beznjivih oči; na vsaki potezi se ji je poznalo, da se pretaka po njenih žilah plemenita kri. To je bila Rahela, vdova grškega Sirijca Demasa in edini otrok Juda Benonija, enega najbogatejših trgovcev v Tiru. Druga je bila ženska posebne vrste, očitno kakih štirideset let stara. Bila je doma z libijskega obrežja, kjer so jo ugrabili še dekleto judovski trgovci in so jo prodali Feničanom, ti pa naprej na trgu v Tiru. Bila je prava Arabka, kakor je pričala njena bakrenotemna koža, koščen obraz, gladki, črni, dolgi lasje in neukročene, iskrece se oči. Njen obraz je bil strog in resen; celo sedaj ni kazal najmanjšega strahu; samo kadar se je ozrla na žensko poleg sebe, je bila videti skrbna in mehka. Rekli so ji Nehuštaj; to ime ji je dal Benoni, ki jo je pred mnogo leti kupil na trgu. V hebrejskem jeziku pomeni Nehušta baker, ker je bila nova sužnja res bakrenotemne kože. V domovini so jo imenovali Nu, in tako jo je klicala njena ranjka gospodarica, Benonijeva žena in hči Rahela, katero je varovala od otroških let.

(Dalje.)

Jeseniške novice.

j Slovenska šola. Tako zanimivih shodov, kakor se je vršil preteklo nedeljo, 26. junija na Savi, smo imeli še malo. Znano je že javnosti, kako pereče je na Jesenicah šolsko vprašanje. Slovenska štirirazrednica na Jesenicah je popolnoma nedostopna, zato se mora zidati nova slovenska šola. Že pred leti se je bilo nesrečno sklenilo, da se zidata dve štirirazrednici, ena na Jesenicah, druga na Savi. Ako se danes še kdo zavzema za to nesrečno misel, je pač največji škodljivec jeseniškega ljudstva in efialtski izdajalec slovenskih Jesenic. Kakor hitro ima Sava slovensko štirirazrednico, pa se razširi nemška štirirazrednica na Savi v šestirazrednico, kar je že sklenjeno, in cela množica slovenskih otrok bo drla v nemško šolo, kakor derejo že sedaj, ko imamo samo štirirazrednico slovensko. Konstatiramo, da so danes v četrtem razredu nemške šole le trije Nemci, vsi drugi so Slovenci; izmed deklic pa je polovica Slovenk. Poleg tega štirirazredna ljudska šola pomeni za največji gorenjski industrijski kraj toliko kot nič. — Vse to je ljudstvo samo dobro izprevidelo, zato se je zedinilo za eno skupno večrazredno šolo in tako šolo tudi vedno in povsod zadnji čas zahteva. Samo gospodu Pongratzu, blagajniku tovarniškemu, rojenemu Pongrajcu (iz Polhovega gradca), ne gre v glavo, da bi imeli Slovenci dobro šolo. Zato je preteklo nedeljo sklical na Savo »k Jelenu« shod, hoteč na shodu ljudi pritisniti in jih strahovati, — kar tako zelo ljubi, — da bi zahtevali ločitev obeh šol. Shod je sklical po § 2; in res se je vabilu odzvalo nad 200 udeležnikov, po večini delavcev, jako mnogo socialnih demokratov. Med zborovalce je prišel tudi jeseniški župnik Skubic, ki mu je šolsko vprašanje posebno pri srcu. Toda Pongratz ga je hotel zavrniti, češ, da nima pravice na shod, ker ga on ni vabil. Gospod župnik mu pomoli pod nos pisano vabilo, ki je je dobil po pošti, češ, da se on zanese na Pongratzovo previdnost, da ne bo pustil svojih naročenih vabil krasti in jih pošiljati, komur Pongratz ne bi hotel; zato smatra, da je povabljen od Pongratza in ostane na shodu. Pongratz se je moral udati, zborovalcem pa se je po tem prerekanju takoj jela zdeti vsa stvar sumljiva. — Pongratz najprej izjavi, da je sklical shod zato, da se zidanje šole preveč ne zavleče. — Tu pa bi vprašali, zakaj se je ravno on pritožil zoper sklep zadnje obravnave za zidanje nove šole, pri kateri se je ljudstvo tako lepo zedinilo za skupno šolo? Menda meni, da je s tem zidavo pospešil? — Potem polemizira proti skupni večrazredni šoli, češ, da bi bila osemrazrednica ali meščanska šola brez pomena, da iz take šole učence ne more dobiti nikake službe, da so mu zaprta vsa pota v svet! Ogreva se za štirirazrednico, eno na Savi, drugo na Jesenicah. Iz štirirazrednice da so učencem odprte vse steze v širni svet! Ogreva se za realko, za realni gimnazij, za obrtno šolo, — dasi ravno on zavira otvoritev obrtnonadaljevalne šole! Po njegovem mnenju je vsaka šola dobra, samo skupna večrazredna šola bi bila brez

pomena. Pričakovali smo, da bo priporočal še brodersko in mornarsko šolo na Savi in Jesenicah posebej, ali pa celo arzenal. Potem bi bilo vse! — V smrtni tišini, brez najmanjšega odobravanja je končal svoje govorjenje; zakaj zborovalci so jasno spoznali, kam pes nogo moli. Slovenski šoli vzeti vsak pomen, nemško šolo pa razširiti, to je bil od Pongratza zamišljen namen zborovanja. Kdo je g. Pongratza pooblastil za take nastope, ne vemo! Da bi bil od tovarniškega vodstva določen za kuharico, ki meša kašo, ne verjamemo! — Besedo dobi g. župnik, ki slika veliki pomen skupne osemrazrednice za Jesenice in Savo, kjer se obrt in promet tako rapidno razvijata. Štirirazrednice so za take kraje brez pomena, in le kdor hoče razvoj Jesenic za jeziti in ljudstvo za vso prihodnost oškodovati, le tisti bo priporočal take malenkostne šole. Izvaja, da so Jesenice po postavi, po številu šoloobveznih otrok in po potrebi industrijskega kraja upravičene zahtevati večje šole. Delavstvo potrebuje v tovarni in pri železnici večje izomike, da bodo tudi otroci domačih delavcev v prihodnosti lahko ugriznili kak boljši kosček kruha, da ne bo najboljših kosov dobival le bolj izobraženi tujec (urnebesno odobravanje!). Delavci svojim otrokom ne bodo mogli zapuščati velikih dot; najlepšo doto za vso prihodnost pa bodo delavci svojim otrokom zagotovili, ako zahtevajo šolo, v kateri se bodo mogli otroci zadostno izobraziti; za to doto bodo otroci še v pozni prihodnosti blagoslovljali svoje očete in dede! Delavstvo skleni: »Zahtevamo skupno veliko šolo!« — Nepopisno odobravanje in ploskanje je sledilo tem besedam. »Skupno šolo hočemo!« kličejo eni; »Živio, gospod župnik!« vpijejo socialni demokrati, — g. Pongratz pa se jezi, češ, da bo on dal na glasovanje, ne pa župnik; nakar se mu pove, da še nihče ni dal ničesar na glasovanje, predlog za večrazredno skupno šolo na ampak da se od njega pričakuje, da dá glasovanje. — G. Pongratz še enkrat napade skupno šolo, g. župnik še enkrat prosi za besedo; Pongratz mu jo odreče; zborovalci zahtevajo: »Gospod župnik naj ima besedo!« Pongratz zavpije: »Shod je po § 2! Shod zaključim!« Gosp. župnik še Pongratzu pripomni: »Mi možje bi ne naredili tako! Največja blamaža je, pred svojimi lastnimi zborovalci vreči puško v koruzo!« V svoji veliki razburjenosti je Pongratz pozabil dati predlog za večrazredno skupno šolo na glasovanje, ali pravzaprav — se je trepetaje zbal, ker je ljudstvo že glasno glasovalo! Tako je shod, ki je imel protestirati zoper skupno šolo in zahtevati dve štirirazrednici, manifestiral za skupno šolo in deželnemu šolskemu svetu in vsem oblastem izjavil na najodločnejši način svoje želje in zahteve. Pongratz je sejal, želi pa so drugi! Soc. demokratje pa so se uverili, da je edino S. L. S. tista, ki požrtvovalno brani pravice ljudstva in posebno delavskih slojev! Le neomajna edinost v šolskih zadevah bo na Jesenicah imela svoj uspeh! Vsa komur pa, ki bi skušal oropati naše delavstvo najvitalnejših pravic, bomo brez pardaona stopili prav pošteno na

kurja očesa. Ne želimo boja! Rajši kot gniti mir, pa imamo meč v rokah! . . .

j Orkestralna maša. Krasno je proizvajalo na sv. Petra in Pavla dan naše delavsko društvo pod vodstvom g. kaplana Kogea orkestralno mašo na Savi. Že pred praznikom zvečer se je pri skušnji v savski cerkvi nabralo silno veliko ljudi, ki jih je mikal prelep umetniški užitek. Take prireditve so po deželi pač redke. Zato pa naš orkester in naš zbor zaslužita toliko večje priznanje! Na Savi se je ta dan zbralo toliko ljudi od vseh krajev, da se ni bilo mogoče na cesti predreti skozi gnječo.

j »Slov. Narod« od zadnje sobote je našo stranko na Jesenicah zopet opletel z nemčursko itd. Takih budalosti ne beremo mnogo, ko vendar ves jeseniški svet priznava, da je naša stranka na Jesenicah v narodnem oziru prva. Prosimo mlekozobce, ki se zbirajo pri Humru, da nas toliko časa izzivajo, da bomo objavili vso liberalno narodnost; ako nas ne bodo izzivali, bomo pa sami storili svojo narodno dolžnost. Pametnim liberalcem samim že preseda ta mlečna »Narodova« modrost.

Idrijske novice.

i Razstava ročnih in risarskih del bila je v tukajšnjem uršulinskem samostanu pretečeni četrtek. Uršulinke so le eno leto tu, zato nismo pričakovali kaj zanimanja za njihovo delovanje od strani meščanstva. A varali smo se. Dopoldne in popoldne je bil vedni naval v razstavne prostore, ljudje so vedno prihajali in odhajali, da je bil zadostni prostor k izložbam v I. in II. nadstropju. V prostorih otroškega vrta smo gledali prvine umskih izdelkov otroka, ki se začne pameti zavedati. Marsikatera mati je rekla: doma mi je razposajenček le v napotje, tu pa vidim, da so ga vpeljali na praktično stran in vendar nekako v umetniško smisel. Dela res igrače za njegov umski razvoj primerne, a vendar je tako dovršeno, kakor bi v teh letih od njega ne pričakovala. Gospodinjska šola je imela v dveh sobah razloženo, kaj so vse omislile že odrasle učence za domačo praktično rabo. Vsaktera je nekaj pokazala, kaj se je novega naučila in kaj ji bo prav hodilo pri gospodinjski. V sobi 8. razreda pa so poleg raznih ročnih del občudovali izdelke prostega risanja. Videli so res le vsakdanje stvari na papirju. A če se pomisli, te navadne domače pridelke kakor: češnje, korenje, čebulo, kostanj, orehe, različni les so videli pred seboj na mizi in to je treba z barvami v naravni podobi spraviti na papir, kolikor mogoče slično, plastično, se pač lahko posname, koliko spretnosti, talenta in dobrega potrebnega navodila je treba, koliko potrpljenja od strani učiteljstva, koliko vztrajnosti pri učenkah je moralo biti, preden se je toliko stopinj dovršenosti doseglo, kakor so kazali nekateri lepi predmeti. Naj omenim le edino sliko! Iz nagnjene pletene košarice se vsipa na mizo zelo različno sadje. To je bilo tako plastično naslikano, da bi človek nehote prijel. Učenka si v duhu napravi sliko, kako more pri-

merjati radi simetrije, da je vse v primerni velikosti, kako paziti na svetlobo in senco, da je podoba res enaka onemu prizoru na mizi, kako natančno se vidi pletenje v zavihani torbici. Tu je res bila spretnost, talent in šola vse skup, da je pri mladi 14letni deklici kaj takega omogočila. Ljudje so se čudili in rekli: pogledajte, saj se da tudi v Idriji kaj lepega in praktičnega doseči, le pravega vodstva in navodila dajte našim dekletom.

i Osmi dekliški razred v prihodnjem šolskem letu? Ob priliki razstave so mnogi povpraševali, kdaj se prične pouk za osmi razred v samostanu. A zvedeli so žalostno novico, da ga najbrž ne bo več. Ministrstvo je trpelo začetkoma pouk za osmi razred v eraričnih prostorih, ker je videlo, da so se stisnile uršulinke v podstrešne prostore, da so dobile eno sobo za osmi razred. Tedaj so same sebi odrekale odmenjeno stanovanje, da so ustregle mladim Idriječankam in njihovim starišem, ki so tako po ceni dobili pouk za osmi razred. A kaj se zgodi? Neverjetno, a vendar resnično! Naš mestni zastop je v seji protestiral proti osmemu razredu pri uršulinkah in zahteval tega v poslopju c. kr. rudniške šole. Protest je šel do ministrstva in poslanci socialnodemokratske stranke so zbadali ministre, da je enostranski, da klerikalizem podpira. Minister si je pač svoje misli o Idriječanih. Tako modrih ljudi ni v Avstriji. Pretečeno leto jim je ponujal osmi razred na rudniški šoli, saj je bilo v proračunu postavljenih 2500 K za razširjanje šole, a nobeden se zato ni zmenil in finančni minister je koncem leta spravil omenjeno svoto v svoje predale. Sedaj se je osnoval konzorcij, da privatno omisli potrebni razred v eraričnih prostorih. In proti temu so tudi. Dobro, pa vam ugodim, da bom imel mir, si je mislil minister in odredil, da se mora pouk za osmi razred takoj zaključiti. Začetkom februarja je dobil gospod dekan, okt načelnik konzorcija, ukaz, naj se takoj preneha in učenke osmega razreda dene na cesto. Treba je bilo osebnega skofovega posredovanja na Dunaju, da so dovolili še do konca leta pouk v samostanu. Ta ko bode zasluga naših naprednjakov in socialnih demokratov, da tudi njih hčere ne bodo dobile v Idriji zaokrožene izobrazbe meščanske šole, temveč bodo morali zopet v Ljubljano pošiljati učenke, koliko to stane in kako je za mladenko v tuji hiši, bodo že čutili pozneje in hvalo vedeli onim, ki so jih do tega privedli. Spoznali bodo pa tudi, kje se res kaj za izobrazbo in poljšanje stori, kje so pa le fraze, vpitje in zabavljanje.

Hofrichterjeva žena.

27. m. m. zvečer je Hofrichterjeva žena sprejela nekega časnikarskega poročevalca ter mu odkrila svoje občutke in misli v oni žalostni uri, ko je po tolikem času zopet zagledala svojega nesrečnega moža. Rekla je: »Ne morete verjeti, kako sem se prestrašila. Vrata se odpro, v sobo plane okoren človek: pri mojih nogah leži — tujec! Pogledam ga in pravim: To naj je moj

»Pučas se deleč pride!« prau en star pregovar, ke pa jest na držim prou velik najn. Jest vem, de se pučas nekamer na pride; še hitr se na pride buhve kuku deleč naprej, ampak deleč se pride prou za prou sam iz jezikan naprej. Zatu b jest mislu, de ta pregovar štrihama, ke nima za današne čase prou nubenga pumena več, in ga tku predelama, de se u rekl: »Iz jezikan se deleč pride!«

Jest puznam ldi, ke sa ceu soj žu- tejne letal naukul in s pete brusil, pa pršli nisa nekamer; dusegl nisa nč, ampak srumaki sa na svet pršli in srumaki sa spet svet zapustl. Puznam pa spet ldi, ke sa sam iz sojem jezikan pršli tku deleč in vesok, de b nas navadne zemlane, ke nucama sam nuge za naprej pridet, kumi še z dobrem re-

špetlinam del vidl. Pa te lde se nočja puslužvat rešpetlina, de b nas učaseh saj skus nega mal pugledal in se nas spounel, ampak jm je lubš, de nas nekol na vidja in se nas nekol ne spouneja, de jm tku ustane vest bl mirna.

Jest nečem tle nubenga naprej prnest; sej u lohka usak sam pugruntu, kuku in kaj jest mislem. Zamere je že tku zadost in zamera nekol in neker čuvek prou na pride, zatu je pa bulš, de moučim. De se uja pa vedl lde rihtat, ker čja tku al pa tku naprej pridet, u mende že zadost tu, kar sm tle puvedu; če u pa ker še zanaprej tku naumen, de s u nuge brusu, de b kam naprej pršou, nej s pa sam seb prpiše, če u pousod pugoru. Jest s ruke umijem.

Sevede puskušaja nahter, kerm Buh ni dau dar jezika, in de ga na znaja punucat, kokr b blu zajne dobr in putrebn, tud na druge viže naprej pridet; in te viže sa use sorte. En s pumagaja iz mestafam, te sorte lde se držēja punavad u Šiški, in s jh pesteja preč pulberat, češ: brez mestaf uma bl čudne zverine, in čudne zverine se pousod bl ubrajtja, kokr pa ta navadne, ta usakdajne. Če maja prou, al če se motja, tu se u že u kratkem vidl. Jest b za dons še nubenmu na svetvu, de nej puskus brez mestaf naprej pridet, če iz mestafam na gre. Tu je treba še neki časa pučakat, de se u vidl, kuku se u kej Boltežari ubnesl. Mislem pa, de se lohka tud iz mestafam in puvrh če je prou tud brada kusmata, naprej pride; tu se je pukazal pr ge-

spud placrešpehtari Ribnkari in tud še pr nahterh drugeh kusmatinceh. Zatu putrpima še za zdej iz mestafam, de na u nazadne še kermo drugomu tku hedu pu mestafah, kokr je Boltežari.

Tu sa ene sorte lde. Zdej puznam pa tud še ene druge sorte ldi, ke s na ta viža naprej pumagaja, de se pesteja zvolt u ubčinsk svet. Tem tud ni treba pusebn namazanga jezika. U ubčinskem svete ja prou za prou tist še ta narbulš furaja, ke maja jezek sam za tu, de se kermo ližeja in se mu pučas tud prilizeja; de b pa jezek nucal za kašne druge putrebe, recima: de b iz nim sm pa ke učaseh kera bleknel pr ubčinsk sej, tega jh pa sam Buh vari, tu pa gespud žepan skus in skus na lajdaja. Pu usm tem je razvidn, de za ubčinskega svetnika je dar jezika čist napatrebn, ja, lohka rečem: večkat clu u napota in naraunast škudliu. Tud za tu, de u ubčinsk svet prideš, t ni treba jezika, ke te ene par litru vina bl gvišn notr sprau, kokr ta narbl namazan jezek. Tu m bo gvišn ubčinsk svetnk Paušku Žane iz ubema rukam pudpisu, de je res. In vnder, ke s enkat u ubčinskem svete in de se zadržiš notr tku, kokr gespud žepan pugervaja, s na konj in t na more več falit. Če že na ena viža ne, prideš pa na druga viža naprej. Naprej pa prideš, tu je gvišn kokr de b blu prpečaten; zatu je ubčinsk svet velik bulš sredstu za naprej pridet, kokr ta narbulš mestafe.

Tu sa druge sorte lde. Zravn teh ldi pa puznam še ena treka sorta ldi, ke s pa že bl iz jezikan pumagaja, de

naprej prideja. Tu sa lde, ke ustanau- laja društva in urgancije in s iz tem pumagaja kar naraunast iz društva al pa urgancije naprej, nahter pa pu uvinkeh, pa ne pu tisteh, ke peleja na Grad, ampak pu tisteh, ke prpeleja ta peru u ubčinsk svet in šele pol naprej.

Tud te sorte lde bl gvišen naprej prideja, kokr pa tist, ke s pesteja za naprej pridet mestafe preč pulberat; zatu ke društva sa putrebn, kar se je pukazal iz peuskem društvam »Slu- van« in če en člouk kej tagca ustanuvi, kar je putrebn, je pu tem takem du- brotnk naruda. Tak dubrotnk je pr en glih Škrl, ke je ustanovu iblanska na- rudna deluska urgancija, in Škrl je tud tist, ke je pukazu, de se na taka viža tud, in kar naraunast, brez ubčinsk- skega sveta pride, če tud ne ud pluga du krone, pa saj ud ene navadne vestje, pa gor du šacmajstra mestne zastau- launce.

Puznam pa tud čluveka, ke je s pumučjo pirprajarije pršou iz psa na kojna. Al ta pot ni tku ajnfoh, de b ja blu za prpuročat. Za tu je blu treba jezika in pa še 20. septembra; zatu s nej usak, ker če naprej pridet, če kulček mugoče na druga viža naprej pumaga. Na usaka viža pa nej ma usak in zmeri pred učmi pregovar: »Iz jezi- kam se deleč pride!«, ke u resnic je prouzaprou le zmeri jezek tist, ke člu- vek naprej pumaga in le jezek, ke ga na zna nucat tekat, ke b ga blu treba, je spet uržah, de nekamer naprej na pride

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

mož! Bila sem popolnoma zbegana. Potem pa me je premagala bol, ki se je ves ta čas nabirala v meni, in izbruhnila na dan. Rekla sem mu: Kaj si storil meni in otroku! Ni bilo lepo od mene, da sem to rekla; v tem položaju bi svojemu možu tega ne bila smela reči. A jaz nisem vedela, kaj govorim. Neizmerno sem bila razburjena. Pri tem sem ga vedno gledala. O Bog, bil je tako vitek, s finimi inteligentnimi potezami, elegantne postave — in jaz sem ga gledala in ga nisem mogla najti! Obraz zabuhel, oči zmešane, tako je ležal pred mano in vpil s trudnim, hripavim glasom in težkim jezikom vedno zopet: Ne govoriti... Mene poslušati... samo mene! — Govorjenje mu je napravljalo velike težave in kretnje, ki jih je siloma napravljaj, so kazale, da hoče nekaj povedati, a ne najde izraza. Če primerjam tega človeka, ki je tu ležal pred mojimi nogami, in pa svojega moža iz prejšnjih časov, ko se je po kosilu prešerno zibal v naslonjaču s cigareto v ustih, potem moram znoreti!... In kaj mislite, kaj mi je rekel? Ti, draga, vse bo še lahko enkrat tako lepo, samo če hočeš. Ti moraš zunaj delati zame. Jaz ne morem, ti moraš biti moj drugi jaz. — Govoril je brez zveze, ni se mogel držati niti pogovora. V njegovi glavi so se misli, ki mi jih je hotel z otopenim jezikom izraziti, zmedle. Tudi njegova sestra je bila enako prestrašena, kakor jaz. Blazen je!, ta misel je naji obe obvladala. In če se na marsikaj iz prejšnjih časov spomnim, potem moram reči: on je blazen. Ob slovesu mi je rekel: Veš, Anica, danes grem tako miren in vesel nazaj (v celico), ker sem te končno zopet videl in jaz vem, da me boš rešila, da boš, da boste delali zame. Bodi tako dobra in shrani mi mojo uniformo in perilo, saj bom oboje zopet rabil, če Bog da. — Gospa Hofrichter je v razgovoru komaj premagovala svoje notranje ganotje, vendar pa se zdi, da je njeno ljubezen do nekdanjega soproga Hofrichterja pokrila gosta koprena; to je le še spoštljiv spomin na človeka, ki je bil... Potem je gospa Hofrichter še pripovedovala, kako sta bila z možem nekoč že potem, ko je izvršil usodepolno dejanje, v nekem restavrantu. Hofrichter je bil vesel in dobre volje ter ji je rekel: Veš, ti moraš zopet postati oni živi vražič, kakor si bila tedaj, ko sem te spoznal. Ti me moraš razvedrovati, da bom vesel. — Ko so prvič prišli častniki v stanovanje k preiskavi, se je seveda zelo prestrašila; spočetka je mislila, da se gre za dvoboj in prosila moža, da ji vse pove, da se more pomiriti. On ji je nato rekel, da je kakor tudi mnogo drugih častnikov osumljen pošiljatve strupenih pilul, da pa to ni nič. Ona se je nato takoj pomirila, ker se ji o krivdi moža niti sanjalo ni. — Lahko si je misliti, koliko je nesrečna žena prestala v nadaljnjem razvoju zadeve do trenutka, ko z zločincem in jetniku ni mogla več spoznati osebnosti svojega moža, kakor ga je poznala v prejšnjih dnevih zakonske sreče.

× × ×

Tudi druga poročila pravijo, da Hofrichter ni le telesno propadel, marveč da tudi duševno nima več v oblasti svojih moči. Njegova žilava postava je izgubila vso prejšnjo gibčnost,

čeprav si Hofrichter na vso moč prizadeva, da bi prikriji vsako telesno slabost. Najbolj je opaziti spremembo v njegovem obrazu. Preje je bil ozek, zdaj je zabuhel. Zabrekliost vratu kaže, da ima vnete bezgavke. Zdravniki, ki so Hofrichterja opazovali, ne prerokujejo nič dobrega za njegovo zdravje v ječi. Iz Arada je došla na Dunaj brzojavka, da je tamošnje mestno poveljstvo dobilo to-le brzojavno obvestilo: Kaznjenec I. kategorije Adolf Hofrichter bo izročen v aradsko vojaško kaznilnico. Čas odhoda se naznani kasneje. Tozadevni spisi so že odposlani v Arad. Državno vojno ministrstvo. — Na tozadevno vprašanje so na mestnem poveljstvu nekemu časnikarju odgovorili z izogibanji, tako da je gornja vest verjetna.

Se enkrat: Slovenci, v sveto deželo!

Čas prvega slovenskega romanja v sveto deželo se vedno bolj približuje. 2. septembra odrinemo. Nista več dva meseca do odhoda. Za tako daljno in številno potovanje je pa treba vse pravočasno pripraviti; ne gre se zanašati na zadnje tedne.

Kot zadnji čas za priglašanje je bil določen 15. julij. Ta rok bo kmalu potekel. Število pa še ni polno. Do 1. julija se jih je prijavilo (pri primeroma zelo skromni agitaciji) približno 400. Najvišje število romarjev pa je določeno na 536. Torej je prostora še za 136 romarjev. In teh nam še manjka.

Zato podaljšamo rok za priglašanje do 31.; to je: do konca julija, ter se obračamo še enkrat do vernih rojakov po vseh slovenskih pokrajinah: Pridružite se svetemu potovanju! Kdor pa sam ne more iti, naj skuša kaj pripomoči k uresničenju lepe ideje slovenskega romanja v sveto deželo in naj prigovarja takim, ki jim je mogoče iti, da naj se pridružijo. Zlasti še prosimo, naj se priglašajo v obilnem številu možje in mladeniči.

One pa, ki se mislijo prigrasiti, prosimo, naj niso dolgo ne odlašajo, marveč naj se priglase takoj, ker je zadnji čas.

Nevarnosti na morju se ni preveč bati, ker več nesreč se na morju ne pripeti, kakor na suhem. Doslej še ni bilo slišati o kaki nesreči romarskih parnikov v sveto deželo.

Nekateri vprašujejo, če bo v sveti deželi treba mnogo hoditi. Na to odgovarjamo, da ne bo nikake dolge in težke hoje.

Nekateri strašijo, da bo poleg določene svote, katero vsak naprej plača, treba še enkrat toliko šteti. To je popolnoma neresnično. Kdor ne bo hotel k Jordanu iti, ne bo imel skoro nobenih drugih stroškov, razen za spominke. Vožnja k Jordanu stane 25 K.

Dalje se je slišalo, da bo treba vožnjo nazaj še posebej plačati. Tudi to je docela izmišljeno.

Kateri hočejo potovati dalje v Galilejo in Egipt, naj se priglase posebej.

Romanje je zagotovljeno že sedaj; a da bo naš slovenski nastop častnejši, zato prosimo vse, ki se za to stvar zanimajo, da pripomorejo, da bo število naše polno in da bo tudi število moških primerno veliko. — Iz istega vzroka pa

bi bilo želeli, da bi se v večjem številu pridružila vernemu ljudstvu tudi naša verna inteligenca, kakor je to vedno pri vseh inorodnih romanjih. Zadnjega romanja katoliških Nemcev se je udeležil celo nemški prestolonaslednik in dva bavarska princa. Če že nimamo princev in tudi ne drugega plemstva, naj bi vsaj plemstvo inteligenice slovenske ne zaostajalo v verskih pojavih in vajah za drugorodnim!

Vsa potrebna navodila (glede obleke itd.) se bodo podala božjepotnikom v posebni knjigi, ki je že v tisku in jo bodo dobili v roke v teku enega meseca, da se lahko pravočasno pripravijo za na pot.

V Ljubljani, 1. julija.

Romarski odbor.

Alojzijevišče preneha.

Z današnjim dnem, ko se vrnejo gojenci na počitnice, Alojzijevišče v Ljubljani kot zavod preneha. Letos je bilo še 25 gojencev iz 6., 7. in 8. razreda. Kolikor jih še preostane za prihodnje šolsko leto v zadnjih dveh razredih, se bodo premestili v nov dijaški konvikt v Marjanišču. Kaj bode poslej na mestu sedanjega Alojzijevišča? Pravijo, da bodo imeli bogoslovci tu svoje šole in v prostih urah porabo razsežnega in lepega vrta. — Alojzijevišče je bil znamenit zavod, ki ima sploh za razvoj kulturnega življenja v Slovencih velikanski pomen. Odkar je leta 1846. pokojni knez in škof Anton Alojzij Wolf ta zavod zasnoval, se je v njem razvijalo med mladino živahno življenje, se je pri premnogi mladeničih napravil trden temelj za poznejše plodonosno delovanje. Zlasti za razvoj slovenskega jezika se je v zavodu mnogo storilo. Literarno glasilo »Domače vaje«, ki so ga ustanovili dijaški takrat, ko je bil osmošolec sedanji knez in škof Anton Bonaventura, se je ohranilo do danes in obhaja letos 40-letni jubilej. S temi prvimi cveti poezije in proze se bo moral pečati slovestveni zgodovinar, ki bo iz njih izvajal napredek in razvoj posamičnih reprezentantov naše novejši leposlovne in znanstvene literature. A kar je še več: Alojzijevišče je dalo za svoj stan in poklic navdušenih duhovnikov in nemala zasluga za to, da imamo danes na Kranjskem toliko požrtvovalnih in vsestransko delavnih duhovnikov, gre na rovaš Alojzijevišča. Sedaj zavod — preneha, sedaj pa bo prilika, da nam napiše več zgodovinar — monografijo Alojzijevišča.

ŠOLSTVO.

— Peto izvestje kn. šk. privatne gimnazije v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano o šolskem letu 1909/10 poroča, da je bilo nastavljenih za obvezne predmete razun ravnatelja dr. Jan. Gnidovca še sedem profesorjev in en namestni gimnazijski učitelj. Gimnazija ima pravico javnosti za vseh pet razredov. Koncem šolskega leta je bilo 210 učencev (I. 45, II. 51, III. 41, IV. 37, V. 36), vsi Slovenci in katoličani. Za vstop v naslednji višji razred je bilo odlično sposobnih 59 (I. 12, II. 18, III. 5, IV. 11, V. 13), sposobnih 132 (I. 26, II. 26, III. 34, IV. 23, V. 23), vobčesposobnih 5 (I. 1, II. 2, IV. 2), nesposobnih 12 (I. 6, II. 3, III. 2, IV. 1). Ponavljalni izpit je

bil dovoljen 2 učencema II. razreda. — Kar zadeva obiskovanje neobveznih predmetov, je bilo pri telovadbi 196 učencev (I. 45, II. 47, III. 38, IV. 33, V. 33); petja se je učilo (učitelj g. V. Hybášek) v dveh oddelkih 170 učencev, slovensko stenografijo pa vseh 36 učencev V. razreda. Zasebno je podučeval prof. Pengov laščino, V. Hybášek pa cerkveno petje, glasbo in češčino. — Štipendistov je bilo 17 (I. 2, II. 4, III. 2, IV. 4, V. 5), ki so prejeli skupaj 3330 K 14 v. — Izvestje ima na prvem mestu od profesorja Ant. Koritnika sestavljeni »Slovarček k 4., 6., 16. in 18. spevu Iliade«.

IZ AMERIKE.

— Slovenec ubit v Ameriki. Iz Bowna, Colorado, se poroča: Dne 12. junija ponoči med 2. in 3. uro so pijanci 42krat ustrelili v hišo rojaka Fran Ravnikarja; v sobo, kjer zakonska spita, je udarilo devet strelcev. Ko je bilo zunaj veliko vpitje, sta na srečo vstala pet minut preje, predno se je pričelo streljanje in se tako rešila gotove smrti. Nemila usoda pa je doletela rojaka Antona Zogana. Ko je šel iz hiše, ga je zadela krogla, da se je mrtev zgrudil. Pokojnik je rodom iz Spodnjega Štajerskega, star je bil 32 let, samec. V stari domovini zapušča mater, brata in dve sestri. Ubit je bil tudi nek Mehikanec, štirje so bili pa ranjeni. Tako se godi v Ameriki.

— Slovenec umrl v Ameriki. V Frontenacu, Kansas, je umrl dne 13. junija trgovec Leo Bedene. Pokojnik je učakal starost 51 let. Doma je bil iz Zagorja ob Savi na Kranjskem, v Ameriki je bival 11 let.

STAVKA POGREBCEV.

Letos se čuje iz vseh krajev sveta o številnih stavkah. Malokdaj pa se čuje o stavkah pogrebcev. No, na Francoskem so sploh drugačni tiči kot drugod, in v Parizu so sklenili pogrebci na posebnem shodu, da stavkajo. Pa ne zaradi plače! Nositi namreč nočejo več obleke, kakršne so imeli njihovi predniki in ki so podobne frakom. Te obleke so jim nemoderne. Oblasti pa so »nazadnjaške« in nočejo nobenih sprememb, mogoče tudi zato, ker niso edine zaradi nove mode. Omenjeni shod so otvorili s simboličnim uničenjem stare noše. Po ulicah so peljali tri prazne pogrebne vozove pred mestno hišo. Sledila jim je seveda velika množica ljudi. Ko se je sprevod ustavil pred mestno hišo, se je pripeljal s fijakarjem nek človek v spremstvu slamnatega moža, ki je bil oblečen v uniformo pogrebcev. Tega slamnatega moža so polili z bencinom in ga zažgali med velikim navdušenjem množice. Kmalu pa bi zgorel tudi oni, ki je tega možakarja nosil. Vnela se mu je obleka, a ker so mu jo okoli stoječi hitro strgali s telesa, so ga rešili večjih opeklin. Med tem, ko je postajala slama pepel, so pogrebci navdušeno govorili množici ter protestirali proti svojim oficelnim oblekam. Policija je več oseb zaprla. Če se splača, iti v zapor zaradi starega fraka, je seveda drugo vprašanje. Stavkujoči pogrebci pa imajo trdno upanje, da med njimi ne bo nobene negativne stavkolomca, ki bi se oblekel v star frak.

Naroči si

kuharsko knjigo, da se ne le naučiš Pekate pravilno kuhati, temveč da tudi izveš na koliko različnih načinov se dajo pripravljati. Pošlje ti jo brezplačno Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici. 637 3—1

Usak naj se prepriča

da je praško domače mazilo v vsakem gospodinjstvu neizogibno potrebno. Ze 40 let se je izkazalo mečino vlažno mazilo, takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

— Razpošilja se vsak dan, 24

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7— pa 10 pušic pošiljamo prosto na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pritožbe le po 70 vin.

Glavna zaloga 2960 20—1

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Krondorfer se kot naravna namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težkoče organskega dihanja in zoper bolezni želodca in mehurja najbolje priporoča.

1691 Proda se takoj po nizki ceni 3—1

vila „Zofija“

pot v Rožno dolino 216 pri Ljubljani.

Kašelj

nastopa pri osehah vsake starosti

Mučni krči, kateri otroke slabe in motijo poklic odraslih, se olajšajo in pomirijo pri uporabi

Thymomel Scillae

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. l. kr. dvor. dobavitelja

Praga-III., št. 203.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

Svarilo!

Schichtovo milo je pravo

samo z imenom

Schicht

in z znamko „Jelen“.

Volitev na Štajerskem.

VOLIVCI GORNJEGRADSKA, ŠOŠTANJSKEGA, SLOVENJEGRAŠKEGA IN MARENBERŠKEGA OKRAJA TER GRADIŠKE IN KAPLJSKE OBČINE!

4. julija boste šli, vrli štajerski kmetje, na volišče, da si izvolite zastopnika za državni zbor.

Odločitev, koga naj izvolite, ne bo težka.

Liberalna stranka, ki je proglasila krščansko vero za strup in je za časa odločne obstrukcije štajerskih kmečkih poslancev zoper nemško prevzetnost v Gradcu, napadala slovenske poslance, ponuja zdaj kmetom Ivana Kaca. Možno politično ni niti najmanj izobražen in bo hodil na Dunaj le na uro gledat. Proglasa jo ga za »neodvisnega kmeta«, pa potegujejo se zanj le liberalni odvoški, učitelji in oderuhi. Zraven tega se pa veže Kac z nemčurji in je sklenil zvezo s pristaši ptujske giftne krote, »Štajerca«, da dobi njihove brezdomovinske glasove.

Kmečko ljudstvo pa je postavilo za svojega kandidata, ki se je izreklo zanj na neštevilnih shodih, moža, večšega kmečkih teženj, visokoizobraženega in odločnega branitelja slovenskih kmečkih pravic v štajerskem deželnem zboru. Ta mož je

dr. Karl Verstovšek,

profesor v Mariboru.

Ta mož že politično deluje in se je izkazal v deželni hiši v Gradcu za neustrašenega zagovornika in poznavalca razmer slovenskega kmeta in njegovih potreb na gospodarskem polju.

4. julija ga bo zato volil vsak v resnici neodvisni, za lasten napredek vneti, verni in zavedni slovenski kmet ter zapisal na svojo glasovnico

dr. Karl Verstovšek,

profesor v Mariboru.

V viharju.

Ljubljana, 2. julija 1910.

Za slovenske pravice.

Jugoslovanska akademična mladina najbolj čuti, kako da potrebuje vseučilišče v domovini. Navdušeno zato pozdravlja sedanji boj, ko se gre za to, da dobimo to, kar nam gre. Ze dosedanjí odločen nastop je rodil uspeh, da je izkušal, kakor smo včeraj poročali, naš minister grof Stürgkh oblažiti prvotno vladno odpoved in izjavil, da se hoče vlada pogajati z Jugoslavi glede na vseučilišče, ko dobi laško fakulteto. Naglašati moramo tudi, da je že prejšnji odločni nastop slovenskih poslancev prepričal, da se ne gre zdaj le proti laški fakulteti v Trstu, marveč da se bojujejo zdaj naši poslanci za slovensko šolstvo sploh in v prvi vrsti za slovensko vseučilišče. Jugoslovanska mladina in ljudstvo zato navdušeno pozdravlja sedanji boj za naše pravice. Našim poslancem so došli sledeči pozdravi:

Zagreb: Skupština akademičara Dalmatinaca, Istrana, pozdravlja svoje zastupnike v borbi za vseučiliščne narodne zahtjeve. Za kolege: Angjelino-
vić.

Gradec: Bog živi kranjska plju-
ta! — »Zarjani«.

**Slov. katoliško akademično-tehnič-
no društvo »Zarja«,** Gradec, Brunn-
gasse 7-I. je poslalo poslancem sledeče
pismo:

V spomin 28. junija!

»Ne udajmo se!
klic slovenski po dvorani bije;
»Ne udajte se!
glas je vseslovenske domačije.

Gostni Slovan v svoji domačiji;
na svoji zemlji biti če gospod!
In nihče, nihče v celi monarhiji
poslej ne bo mu več tiran, despot!

In glej, Ti sinu rodu trpečega
ti sam trpin — srca gorečega,
ob uri tej slovesni v krogu zbrani
navdušeno Ti kličejo »Zarjani«:

»Čar močnih mož v prvi vrsti
z veseljem gleda mladi voj;
Avanti, bojniki, proti Trsti,
na Dunaju kot skala stoj!«

»Ne udajte se!
V glasu tem je čudatvorni spas...
»Ne udajmo se!
bil je, bo mladine čvrste glas.
Slede podpisi.

Trst: Tržaški naši somišljeniki
so odposlali našim poslancem sledečo
vzjojavko: Tebi in tovarišem hvala in
lava! Neustrašeno naprej! Tržaški so-
nišljeniki.

Boj v proračunskem odseku.

Včeraj se je pričela seja v proračunskem odseku ob 5. uri popoldne. Nemec je odstopil kot podpredsednik, na njegovo mesto je bil izvoljen Seitz. Poslanec Demšar je nadaljeval svoj obstrukcijski govor in sicer je govoril dve uri, kakor je bilo dogovorjeno. Nato je govoril Levicki z ozirom na kravale v Lvovu, o katerih poročamo na drugem mestu. Ob 8. je pričel govoriti poslanec Hrasky. Hrasky nadaljuje svoj obstrukcijski govor danes. **V proračunski odsek je bil izvoljen poslanec dr. Hočevar, ki je napovedal, da bo govoril 24 ur.**

Bojni načrt vladinovec proti Jugoslovanom. — Trajna seja. — Poljaki nasprotujejo trajni seji.

Včeraj opoldne so prišli k Bienerthu vsi vladinovi člani proračunskega odseka in pa trije socialni demokratje, ki v svojem »pravicoljubju« za naše pravice zdaj delajo tlako vladi proti Jugoslovanom, ker se boje, da izgube socialni demokratje dijete, če odgodi Bienerth zasedanje in ker se boje novih volitev, pri katerih izgubi socialna demokracija veliko mandatov in — denarja. Brezdijetne dobe in volitev se pa socialni demokratje in vladinovi — grozno boje in zato taka jeza na boj zastopnikov jugoslovanskega ljudstva. Bienerth je zahteval, da se mora boj proti obstrukciji odločno nadaljevati in ne odnehati. Socialni demokratje in drugi so obetali Bienerthu, da vse stori, samo da ne odgodi zasedanja. In zdaj pišejo vladinovi dolgo in široko: strimo slovensko obstrukcijo! Danes hočejo pričeti s trajno odsekovo sejo. Napovedujejo, da bo trajala seja podnevi in ponoči v soboto, nedeljo in ponedeljek. Protiobstrukcijski zavezniki se bahajo, da imajo 39 mož, a ker mora biti navzočih za sklepčnost 27 poslancev, bo moralo biti v odseku vedno 30 zaveznikov, le 9 jih bo dobilo dopust. Protiobstrukcijski generalni štab tvori za nemške svobodomiselnice Keschmann, za krščanske socialce Wittek, za socialne demokrate Seitz. Zbornična restavracija bo odprta v nedeljo in ponedeljek celo noč. Pripravili so tudi spalnice. Načrt je sicer zelo lep, ampak če ga izvedejo, je pa druga stvar, ker zdaj smo že v juliju in vladinovi imajo živce in so precej komodni gospodje. Kakor mrzli curek je pa tudi vplivalo na vladinovec, ker je izjavilo nekaj Poljakov, kakor poročajo vladni listi, da pri trajni seji ne sodelujejo, ker so v opoziciji.

Včerašnja zbornična seja

se je pričela ob 11. uri 10 minut dopoldne. Razpravljali so o poročilih draginjskega odseka. Kunschak se je pečal s pomanjkanjem stanovanj na Dunaju. Ostro je napadel Verganija, ker podpira oderuštvo pri zgradbah hiš. Bilinski je odklanjal predlogo, češ, naj se vrne odseku. Govorili so še Spacek, Zuleger, ki se je protivil zgradbi kanalov, Smrček Kuranda. Levicki je interpeliral vlado zaradi krvolitja v Lvovu. Stavi je tudi vprašanje na predsednika glede na lvovske dogodke. Poslanci so burno klicali, kje da je naučni minister, ki ga ni bilo v zbornici. Seja se je zaključila ob tričetrt na 4 popoldne.

Orli za „Slovensko Stražo“.

»Mladost«, glasilo naše krščanske mladeniške organizacije, prinaša na čelu lista sledeči poziv:

Orli!

»Blizajo se dnevi, ko bomo, spominjajoč se svetih bratov Cirila in Metoda, ki sta slovenskemu narodu prinesla iz Vzhoda luč, najdražji zaklad, ki ga imamo, krščansko vero, ustanovili povsod po naši domovini podružnice »Slovenske Straže«, društva, ki naj brani našo vero, našo last, naše brate in sestre pred tujcem, ki hoče izbrisati slovensko ime iz zemlje.

Vi Orli ste poklicani, da te dni posebno proslavite, saj ste si gorečnost za Boga in ljubezen do doma zapisali na svojo zastavo.

4. julija, v ponedeljek, ob 9. zvečer zažgite po vseh slovenskih župnijah, po vseh gorah in gričih kresove, da bodo po vsej Sloveniji plamtela znamenja naše ljubezni do Boga in njegovega naroda visoko do neba.

10. julija pa sodelujte, Orli, marljivo in vneto, kakor ste se vsikdar pri vsaki priložnosti izkazali, pri ustanavljanju podružnic »Slovenske Straže«, nabirajte prispevke, agitirajte, nagovarjajte ljudstvo, da pristopi.

Orli, izkažite se te dni za najmarljivejše delavce in predbojavnike za vzore našega vernega in domoljubnega slovenskega ljudstva!

Pa tudi v dopisih iz različnih odsekov beremo, kako se povsod Orli

navdušeno pripravljajo za 4. in 10. julija, tako da obeta ta dan res postati sijajen dokaz mladeniške ljubezni do slovenskega naroda in njegovih idealov. Dokler bomo imeli tako, za vse dobro vneto mladino, bomo mogli le napredovati! Na delo tedaj za »Slovensko Stražo« kakor naši Orli!

× × ×

Zadnja številka »Mladosti« vsebuje poleg tega zanimiv članek »Kaj nas uči zgodovina o slovenskem liberalizmu«, kjer se opisuje početek liberalizma med Slovenci (1860—1870) in približe njegov protiverski značaj že ob zibel. Jedrna misel tega članka je: Že od svojega početka je bil liberalizem na Slovenskem odločno proti veri in katoličanstvu in čimbolj se je skrival pod krinko krščanstva in kristusovstva, tembolj je bil nevaren. — Nato sledi članek »Z Dunaja«, kjer se opiše nastop čeških Orlov na Dunaju v zvezi s slovenskimi Orli akademiki, zatem pa strokovnjaški članek »Proste vaje«, ki ga je sestavil akademik Dostal. Ta sestavek bo naše odseke seznanil s temeljnimi načeli, ki so za proizvajanje in umevanje prostih vaj neobhodno potrebna. Nato dopisi in krasni listek iz fantovskega življenja: »Janko in drugi«, ki se nadaljuje in je vzbudil že splošno pozornost.

Ali se tako dela v imenu sv. Cirila in Metoda?

V Gorici, 1. julija 1910.

Ni dolgo, kar je »Slovenec« prinesel z Goriškega poročilo o kaj značilnih znakih najgršega svobodomiselnosti med liberalnim učiteljskim naraščajem v Gorici. A že imamo zopet priliko poročati širši javnosti o impertinencah liberalnih pojavov med učitelstvom na Goriškem, ki bi si jih drugače najbolj zagrizeni svobodomiselnici ne hoteli dovoliti. Iz današnjega »Novega Časa« posnemamo, da se je pričel solkanski učitelj Bajt prav po policijsko mešati v reči, ki ga prav nič ne brigajo in katere so dosedaj celo najbolj zbesneli liberalci pustili pri miru; hoče komandirati v cerkvi, v tisti cerkvi, kateri otroke odtujaše s tem, da pusti prirejati potom svoje Družbe sv. Cirila in Metoda (!) podružnice javne plesne, katerih se udeležuje celo šolska mladina.

Stvar je pa ta: 21. junija, praznik sv. Alojzija, so imeli šolski otroci šolsko mašo, pri kateri je č. g. kaplan v Solkanu, ki je hkrati tudi katehet na tamošnji ljudski šoli, dajal z vso dostojnostjo otrokom poljubljati relikvijo sv. Alojzija. To je čin pobožnosti, ki je po celem svetu v navadi in katerega se vsi stanovni udeležujejo. Nihče se nad njim ne spotika, saj je kot splošen znak pijetete in spoštovanja ravno tako doma pri ateistih in svobodomiselnih, kakor pri poganjskih narodih v Afriki in Aziji, dasi ima tukaj seveda drugačne relacije. — Kako veselje pa je večje za nedolžne otroke, ki toliko lepega slišijo o svojem idealu sv. Alojziju, kakor da se jim poda v poljub relikvija tega njihovega angeljskega zaščitnika in se jih tako potrdi v ljubezni do njega, potrdi tudi v sklepih, njega posnemati v njegovi nedolžnosti, pokorščini, pridnosti?

Toda ta čin otroške pobožnosti učitelju Bajtu v Solkanu ni bil všeč. In povzpel se je do dejanja, ki je tako impertinentno, da je mora vsa javnost spoznati, da vidi, s kakšnimi ljudmi imamo tu na Goriškem opraviti. Mož je sedel k mizi in ukazal napisati naslednji odlok:

»Št. 125. — Častiti gospod kaplan v Solkanu. Včeraj ste dajali pri šolski maši šolski mladini poljubljati relikvije. Z ozirom na to, da je učiteljstvo za šolsko mladino odgovorno, ko je ta pod njegovim vodstvom in varstvom in tako poljubljanje pospešuje razširjanje tuberkuloze, katere je v Solkanu najnavadnejša bolezen, protestuje podpisano vodstvo proti temu, da se dajo pri šolski maši poljubljati relikvije in izjavlja, da zadevo naznani c. kr. okrajnemu glavarstvu, če temu protestu ne ugodite. — Vodstvo ljudske šole v Solkanu, 22. junija 1910. — Voditelj: Fr. Bajt l. r.«

Tako torej: V Gorici trgajo ferrerški učiteljski sv. Alojziju lilijo, simbol nedolžnosti, iz rok in jo nosijo na stranišče, tu pa se drzne pod pretezo, da se tuberkuloza razširja, solkanski učitelj v svoji veliki liberalni domišljavosti kar zapovedovati, da katehet ne sme otrok v cerkvi navajati k češčenju sv. Alojzija. Bolj gorostasnega dejanja si mi niti misliti ne moremo. Sedaj se lahko zgodi, da pride kak drug liberalec in katehetu ukaže, da si otroci ne smejo delati sv. križa z blagoslovljeno vodo; da ne smejo hoditi v cerkev; da ne smejo hoditi k sv. spo-

vedi; da ne smejo prejemati sv. obhajila, češ, vse to »pospešuje razširjanje tuberkuloze, katere je v vasi najnavadnejša bolezen«.

In tako se je drznil pisati Bajt, ki je duša podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Solkanu; Bajt, ki je po tej podružnici prošlo nedeljo, 26. junija, pustil prirediti javen ples, pri katerem so istemu Bajtu podrejeni šolski otroci rogovili in plesali in noreli do pol 12. ure ponoči, kakor priče vsak čas lahko dokažejo; Bajt, ki je pri tem javnem plesu bil sam navzoč.

In skandal je še večji, ker je splošno znano, da so javni plesi, kakor se prireajo v Gorici in njeni okolici, prava kuga za naše ljudstvo. Tu naše ljudstvo propada gospodarsko in moralno. In v teh plesih imamo poglavitne vire nečistega življenja, alkoholizma in ponočevanja, glavne vire vsake bolezni, posebno pa tuberkuloze. In k takim virom se vodi naše ljudstvo!

Pozivljamo tudi od tukaj slavno c. kr. glavarstvo v Gorici, posebno pa c. kr. okrajnega glavarja grofa Attemsa, da poseže vmes in napravi potrebne korake, da se dá javnosti za te nezastlišane čine popolno zadoščenje. In dokler se to ne zgodi, ne bomo mirovali!

Slučaj Bajt pa govori cele knjige. Jasno odkriva, kaj in kakšni so nameni liberalnega učiteljstva po celem Slovenskem. In ti ljudje tulijo po svojem »Tovarišu«, da se jim godi slabo! Naše ljudstvo Vam bo na to že dalo vsak dan jasnejši odgovor!

Prvomestniku »Družbe sv. Cirila in Metoda«, g. Andreju Senekoviču! Tudi do Vas imamo mi Goričani vprašanje. Mi zahtevamo od Vas pojasnila, zakaj vodstvo družbe dopusti, da podružnice Družbe sv. Cirila (!) in sv. Metoda (!) prireajo tu na Goriškem javne plesne, o katerih pogubnosti in žalostnih nasledkih je sodbava vseh onih, ki ljudstvo resnično ljubijo, soglasna. Kako se vse to sistematično dela, to je evidentno dokazal tukajšnji »Novi Čas« v svoji 25. in 26. številki. Ali se morda zavedate komu služite, kakor kaže slučaj v Solkanu? Ali se morda zavedate, da zavajajo metodarske podružnice tu na goriškem potom svojih javnih plesov naše ljudstvo v gospodarsko odvisnost od naših narodnih nasprotnikov in torej tudi v potujčenje? — Da, prinesejo Vam k občenemu zboru denar zastopniki podružnic iz Solkana, Pevme, Gorice itd., a vprašajte, koliko se je plesalo, da so ga dobili... Mi pa pravimo, denar, ki ga javni plesi donajajo, rodi le prokletstvo...

Dnevne novice.

+ **Nove podružnice »Slovenske Straže«.** 135. Šmartin pri Kranju. — 136. Selca nad Škofjo Loko. — 137. Sv. Jurij ob Ščavnici. — 138. Sv. Peter v Savinjski dolini. — 139. Prihova pri Konjicah. — Na Kranjskem smo preskrbeli, da nam bodo nove podružnice še potrjene, **ako dobimo naznanila vsaj do srede, 6. t. m.** Prosimo torej somišljenike v vseh župnijah, kjer še nimajo podružnic, naj o tem sklepajo nujno jutri ali pa v ponedeljek in blagohotno ustanovitev takoj javijo osrednji pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. Meja kliče!

+ **Pohitite na slovenske gore in hribe dne 4. julija prižigati kresove!** Slovenski možje in mladeniči, dne 4. julija, prihodnji ponedeljek, ob 9. uri zvečer zažgite po celi slovenski domovini plamteče kresove na čast sv. Cirila in Metodu! Naj se sveti vsa domovina v svetli luči naše ljubezni do sv. blagovestnikov! **Ako bo v ponedeljek, 4. t. m. dež, naj se kresovi prižgo v torek, 5. t. m., ako bo pa tudi ta večer vreme preprečilo zažiganje kresov, naj se kresovi prižgo v soboto 9. t. m. zvečer!**

+ **Ustanovnik »Slovenske Straže«** je postal g. prof. Iv. Bračko v Celju. »Slovenska Straža« je dobila 200 K od vesele družbe pri g. prof. Bračku, obhajajoči njegov god z izrecnim pristavkom, da bodi zastopnik prof. Ivan Bračko. — Tako praznujejo pravi Slovenci god odličnega prijatelja! **Naj bi to posnemali tudi drugi rojaki in ob godovih častili svoje drage z ustanovninami »Slovenski Straži«!**

+ **Proslava 10. julija v Kamniku.** Iz Kamnika se nam piše: Ustanovili smo v našem društvu »Kamnik« poseben odbor za ustanovitev podružnice »Slovenske Straže« in za slovesno proslavitev 10. julija. Ta pododbor prav živahno deluje, ima večkrat seje in si prizadeva, da bo 10. julij res veliki slovenski praznik v Kamniku. Zjutraj ob 9. uri bo slovesna sveta maša s primernim govorom na Šutni, h kateri pridejo vsa naša društva, na čelu jim Orli v uniformi. Nato ustanovitev podružnice v veliki dvorani »Kamniške

ga doma. Popoldne ob 3. uri pa velika ljudska veselica na vrtu pri Kristofu v korist obmejnim Slovincem. Sodelovala bo slavna kamniška mestna godba in znatno pomnoženi društveni pevski zbor. Lačnim in žejnim bodo postregle dame damskega odseka z mrzlimi jedili, pivom in vinom po raznih paviljonih, tisti, ki iščejo sreče, jo bodo lahko našli pri ribjem lovcu, nekaj čisto novega, in pri srečolovu ter streljanju za dobitke, čmerne se bo pa tudi skušalo spraviti na nek poseben način v dobro voljo. Nabirajo se tudi prav pridno člani za podružnico. Seveda se bodo 4. julija prižgali na primer-nih krajih kresovi.

+ **Slovenska obstrukcija.** Pod tem naslovom prinaša zagrebški »Pokret« z dne 30. m. m. uvodni članek, kjer se bavi z našimi vseučiliškimi zahtevami in borbo zanje na Dunaju. Med drugim piše dobesedno: »Medtem, ko se naši dalmatinski zastopniki iz malenkostnih posredovanj pri dunajski vladi dosedaj niso znali povzpeli do nikake politične važnosti v državnem zboru, marveč menda hoté s svojo nemarnostjo izdajajo svojo in slovensko stvar, opaža se pri slovenskih poslancih vedno večja in močnejša delavnost. Oni so se zavedli v državnem zboru. Premišljeno slede zgledu svojih učiteljev — Čehov. Nad dunajskim parlamentom visi zopet velika in težka kri-za. Vladna večina je strašno prerešeta, da se vsak hip sesede v manjšino. Bienenrthova vlada se ziblje. A voz zaplete drže v svojih rokah Slovenci z enim našim odločnim zastopnikom, dr. Tresičem. Okolu njih pa se zbira vedno večja opozicija.« — Veseli nas ta hrvaški glas in to tembolj, ker prihaja iz nasprotnega nam tabora!

+ **Poslanec Malik** se v odprtem pismu, ki ga priobčuje v listih na naslov nemške narodne zveze, otepa očitanj, da podpira slovensko obstrukcijo in škoduje nemški stvari. Tisti Nemci, ki so za italijansko fakulteto, so na krivi poti, saj je ravno italijanska fakulteta spravila v ospredje slovenske vseučiliške zahteve in povzročila slovensko obstrukcijo. Ni druge poti za Nemce, nego da z vsemi sredstvi pobijajo vse nemške visokošolske zahteve. Poziva nemško narodno zvezo v celoti, da se mu pridruži v boju proti napadom raznih nasprotnikov ter izsilí zaključenje državnega zbora. Mi nimamo nič proti temu, vprašanje je le, koliko bo vlada in država s tem pridobila. Tudi Nemci si od tega ne morejo nič pozitivnega obečati, kajti ta stvar bi bila samo odložena, nikakor pa ne pokopana. Najbrže se tudi poslanec Malik boji pasjih dni v zbornici!

+ **Poslanec Gostinčar** je vložil v včerajšnji seji drž. zbornice nujni predlog za državno podporo po toči poškodovanim posestnikom v vrhniški ob-čini.

+ **Okrožje Orlov — Kranj** se je ustanovilo preteklo nedeljo dopoldne v Kranju. V dvorani Ljudskega doma so se zbrali zastopniki Orlov iz Kranja, št. Jurija pri Kranju, Podbrezja, Radoljce, Šmartnega pri Kranju in Tržiča. V imenu izobraževalnega društva v Kranju jih je pozdravil g. kaplan Zaplotnik, v imenu predsedstva Z. O. pa br. Podlesnik. Nato se je vršil ustanovni občni zbor. V okrožje Kranj spadajo odseki: Kranj, št. Jurij pri Kranju, Šmartno pri Kranju, Naklo, Tržič. Najbrže se bo priklopil temu okrožju tudi odsek v Podbrezju. — Popoldne so napravili udeleženci ustanovnega občnega zbora izlet v Naklo, kjer se je ustanovil formalno odsek. Govorila sta na v. ta namen sklicanem shodu domači g. župnik Seigerschmid in pa podpredsednik Z. O., br. Podlesnik.

+ **Mladeniški shod v Radečah.** Obševsko okrožje Orla je priredilo 26. m. mes. v Radečah pri Zidanem mostu javen mladeniški shod z javno telovadbo, ki je nad pričakovanje dobro uspel. Ta dan je pokazal, kaj more narediti v kratkem času vna in vztrajnost. Ni še eno leto, kar obstoji radeški Orel in udeležilo se je shoda 120 telovadcev v kroju in javne telovadbe se jih je udeležilo nad sto. Pokazalo se je, da so mladeniška srca navdušena za vse lepo in plemenito in da jim je treba dati le prilike, pa zažari v vsem ognju mladeniška navdušenost. Na prebivalstvo je napravila ta prireditev globok in trajen vtis.

+ **Telovadni odsek Orlov** se bo ustanovil v št. Jakobu ob Savi prihodnjo nedeljo, dne 3. julija, po popoldanski službi božji. Uljudno se vabijo bližnji odseki.

+ **Izvršilni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva** je poslal danes »Slovenskemu klubu« sledečo brzojavko: »Neustrašenim bojevnikom za slovenske pravice kličemo navdušeno: naprej! Slovensko krščansko delavstvo z Vami in za Vas!«

+ **Predloga o fakultativni kmečki odvezi v Bosni in Hercegovini** je dobila sedaj pritrditve obeh vlad in bo, ko dobi predsankcijo, predložena še v tej sezi bosenskem deželnemu zboru.

+ **Slovensko katoliško delavsko društvo** je odposlalo danes »Slovenskemu klubu« sledečo brzojavko: »V boju za pravice jugoslovanskega ljudstva proti nemško-italijanski nadutosti in ošabnosti in proti brezdomovinski nemškutarski socialni demokraciji, junaki, ne odnehajte, dokler ne izvojujete tlačenemu slovenskemu ljudstvu njegovih pravic! Popolen uspeh želi Vašemu boju najstarejše slovensko kiščansko-socialno politično društvo!«

+ **Bosenski sabor kranjskemu deželnemu odboru.** Na čestitko kranjskega deželnega odbora k otvoritvi bosensko-hercegovskega sabora je došla sledeča zahvala: »Predsedništvo sabora Bosne in Hercegovine. Sarajevo, 21. juna 1910. Visokom deželnemu odboru vojvodine Kranjske u Ljubljani. Čast mi je u ime sabora Bosne in Hercegovine izraziti Vam srdačno blagodarost na toplom pozdravu prigodom otvorenja našeg sabora. Sa odličnim visokčstovanjem V. Šola.«

+ **Med službo božjo** so telovadili Sokoli na grajskem vrtu v Mokronogu. Bog vé, ali bodo zopet poslali popravke, da ni res. Med telovadci je tudi par šolarčkov. Kaj pa ukaz dež. šolskega sveta? Ali ne bo prišel v veljavo? Dosedaj še ni čutiti, da bi bila šolska vodstva kje prepovedala otrokom pohajati k sokolskim vajam. Gospodje v Ljubljani so pa res počasni! In sokolčki? Beseda »brat« jih je tako prevzela, da navačen »lehrpoba« pozdravi ljudi: »Na drrrr« in pri tem salutira s kazalcem, pa naj si bo mojstra ali tudi najboljšega tujca. Olike pa taka! Sokolsko župo bodo tukaj kuhali 10. julija, pa deklet ni, da bi župo slovesno sprejele. Dve sta šele doslej pridobljene na višji pritisk! Bog vé, če bo zopet c. kr. pritisk na tržane, naj izobesijo zastave?! Pri takih priložnostih hodijo gospodje sami »poagitirate«. Župarji, ali bodete še dolgo v hiši duhovnikov uganjali svoje burke?

+ **Korupcija socialne demokracije.** Avstrijska socialna demokracija čedalje bolj leze v korupcijo. Zadnjič so nemški socialni demokrati v parlamentu glasovali zoper češko šolstvo na Dunaju, torej zoper podporo šolam, ki jih obiskujejo skoro izključno le proletarski otroci; zdaj pa so naredili drugo lumparijo: zvezali so se z vlado, da zmagajo slovensko obstrukcijo, katero je jud dr. Adler v svoji cunji že preje po lopovski napadel. Ampak ogrski socialni demokrati so ravno taki čedni bratci kakor avstrijski nemški in jugoslovanski, ki so se v »Rdečem Praporju« Adlerju pridružili in zatajili jugoslovanski narodni program, katerega so dozdej imeli v žepu. Ogrski socialno-demokratski voditelji Gorbai, Garami in Bokanyi so se namreč od 1. 1908. pogajali z ministrom Andrássyjem, ko je ta izdelal svojo famozno volivno reformo, da bi ne izgubili svojih mandatov. Zatajili so načelo splošne in enake volivne pravice in se začeli potegovati za pluralno. Socialna demokrata Denes in Garami sta proglasila, da Ogrri niso še zreli za splošno volivno pravico, pravtako sta agitirala za pluralno volivno pravico Kralik in Weltner. Ni čuda, da so ti prodanci izgubili vsled tega ves ugled, tako da pod Khuenom sploh nič ne pomenijo. Cela reč pride pred mednarodni kongres v Kodanju, kjer se bo pralo umazano avstrijsko-ogrsko socialno-demokratsko perilo. Pri naši socialni demokraciji bo treba odslej res vedno vprašati: »Wie viel hat sie dafür bekommen?«

+ **Družba sv. Mohorja v Celovcu.** Leta 1911. dá Družba vsakemu udu, kakor do zdaj, šest knjig za ceno dveh kron. Da pa si udje lahko knjigo, ki jim morebiti ne bi ugajala, zamenijo, se izda še sedma knjiga. Izdale so bodo sledeče knjige: 1. Koledar za leto 1912. 2. Deseti brat. Slovenskih Večernic 65. zvezek. Ilustroval J. Vavpotič. 3. Hrvati. Spisal J. Stare, uredil in izdal Fr. Neubauer. 4. Mladinski spisi. Spisal Ks. Meško. Ilustroval S. Šantel. 5. Zgodbe sv. pisma. 17. zvezek. 6. Molitvenik za šolsko mladino. 7. V zameno se izda knjiga: Razne povesti, ako kdo ne želi »Zgodb sv. pisma«. Kdor hoče dobiti vseh sedem knjig, doplačaj 60 vinarjev.

+ **»Slovenec« podlistek.** Opozarjamo cenjene čitatelje in čitateljice »Slovenca«, da smo pričeli v današnji številki priobčevati znamenito povest angleškega pisatelja H. Rider Haggarda »Dekle z biseri«. Priprani smo, da bo izredno lepa povest vsem zelo ugajala in da si bo ž njo pridobil »Slovenec« mnogo novih prijateljev.

+ **Državne podpore.** Podaljšanje radovljiškega vodovoda. C. kr. poljedelsko ministrstvo je dovolilo 40odstotni državni prispevek k podaljšanju radovljiškega vodovoda v Hraše, Studenčice, Predtrg in Ljubno. — Za zgradbo kapnice v Harajah je dovolilo c. kr. poljedelsko ministrstvo 40odstotni državni prispevek. — Vodopravna obravnava za regulacijo Kamniške Bistrice se bo vršila od 27. julija do 4. avgusta t. l.

+ **S. K. S. Z. v Ljubljani** se ni prejela od nekaterih izobraževalnih društev vprašalnih pol. Vnovič opozarjamo ona društva, katera še niso storila svoje dolžnosti, da jo store in vprašalne pole takoj vrnejo.

+ **Blagoslovljen »Društvenega doma« v Domžalah** se vrši 28. avgusta. Prav lepo prosimo slavna društva, da se na to ozirajo in za ta dan ne prirejajo drugih posebnih slavnosti, marveč naj v kolikor mogoče obilnem številu — tako vabimo že sedaj — pridejo ta dan v Domžale.

+ **Izpremembra v katoliškem časnikarstvu.** Tržaško katoliško tiskovno društvo se je domenilo z goriškimi, da bo od 1. julija dalje prenehala tržaška »Zarja«, namesto nje pa dobe dosedanjí naročniki tega lista »Novi Čas« s prilogama »Naš kmečki dom« in »Društvenik«. V to svrhu se »Novi Čas« izpopolni tako, da bo prinašal tržaške, oziroma istrske članke, dopise in novice. Ta združitev je prvi korak k združitvi obeh krščansko-socialnih zvez. Tako bo katoliško prosvetno in publicistično delo med primorskimi Slovenci postalo trdnješe in enotnejše. »Novi Čas« pa postane s tem najbolj razširjeni slovenski katoliški list na Primorskem.

+ **Primorsko katoliško narodno dijaštvo** namerava prirediti dne 6. avgusta t. l. zborovanje pri sv. Ivanu skupno z občinim zborom »Pododbora slov. dijaške zveze za Primorje« in z ustanovitvijo podružnice. Upamo, da se slavnost razvije v lepo manifestacijo katoliške misli v svobodomiselnem Trstu. Vsak tovariš naj javi svojo udeležbo na naslov: Vekoslav Vrtovec, stud. iur., Vel. Zablje, p. Sv. Križ-Cesta, Goriško.

+ **Lega Nazionale**, ki dozdej ni imela prave himne — dosedanja je le nek »Gassenhauer« — se trudi dobiti novo in čedno. Zdaj je priobčil tako himno v »Idea Italiana« neki — Belaglava (Balaclava)! Hrvaške matere sin, kojega ime ne nosi noben Italijan, kolikor jih je bilo in je v Evropi, poje visoke fraze o »tujih narodih«, ki so »udrli« v Istro »preko nezavarovanih Alp«. Uboga — Neumnaglava! Bi bilo res imenitno, če bi Lega sprejela himno novopečenega renegata.

+ **Kat. akad. društvo »Domagoj«** v Zagrebu priredi v nedeljo predavanje, kjer predava J. Podlesnik o »Mladinskem gibanju med Slovenci«. Namen predavanja je v prvi vrsti ta, da se hrvaški katoliški akademiki natančneje seznanijo z organizacijo Orlov.

+ **V Rim** poromajo julija meseca tržaški Lahí, člani »Ljudskega vseučilišča«. Policija je poklicala k sebi društveni odbor, da izve za imena tistih, ki bodo morali nositi odgovornost, če se bodo v Rimu uprizorili kaki irredentovski škandali. Sicer pa, kaj to Lahe briga? Fakulteto jim bo Avstrija vendarle dala, da ne bo nikoli zmanjkalo sposobnih aranžerjev za izlete v Rim...

+ **Brezvesten zdravnik.** Iz Trsta poročajo: Tu so odredili, da se ima iz bolnišnice odpraviti dr. Herzog, hero-linski očesni zdravnik, ki je prišel v tržaško bolnišnico delat poizkuse z gonokoki, katere je neki bolnici vbrizgal v oko, tako da je povzročil hudo bolezen. Stvar se bo preiskavala.

+ **Vojaška prepoved hrvaške himne.** K slavnostnemu sprejemu škofa dr. Krapca povabljen vojaška godba ni smela igrati hrvaške narodne himne.

+ **Iz Tržiča.** Pričetkom tedna je nov sneg pobelil vrhove naših gora. Begunjsica in Košuta sta bili lepo pobeljeni. Živina, prignana pred par tedni na planine, je trpela precej vsled mraza. — V soboto dne 9. t. m. se vrši okrajna učiteljska konferenca pri nas. Predavanje bo imel o »risarskem pouku v ljudskih šolah« g. učitelj Novak. Razni gg. učitelji pa bodo razpravljali o tvari-ni: Vzorni urniki za posamezne šolske kategorije v okraju. — V Gorici je umrl tast deželnega poslanca barona dr. Karola Borna, baron Holc. Truplo prepelejo v Tržič ter bo danes ob 11. uri pokopano na tukajšnjem pokopališču. — K sv. Ani je došel te dni ogrski državni poslanec baron Friderik Born, kjer ostane par mesecev s svojo obitelji.

+ **V vodnjak je padel** 28. m. mes. v Škorklji nad Trstom 40letni kmet J. Špehar in utonil.

+ **Don Adornija**, tistega duhovnika, ki ga zdaj v Rimu sodijo, ker je umoril duhovnika don Costantinija, proglašajo sodni izvedenci za padavičastega, epileptika, ki je tudi svoje dejanje storil v padavičastem stanju. Bil je že od mladih let nasilen; vere nima veliko.

+ **Vrničev naših mornarjev s Kitajskega.** Dne 23. t. m. so se v Pulj vrnili avstro-ogrski vojaki, ki so bili še od zadnjega boksarskega ustanka porazmeščeni po Kitajski kot varnostne posadke na posameznih konzulatih.

+ **Denarni uspeh hrvatske opere v Dalmaciji.** Hrvatska narodna opera iz Zagreba je na svojem gostovanju po Dalmaciji zaslužila (s subvencijami vred) 80.643 K 58 h; stroški so znašali 55.412 K 48 K, čisti dobiček znaša tedaj 25.231 K 10 h.

+ **Avstrijski vojaški zrakoplov »Hungaria«** je na Ogrskem ponesrečil. Pri izkrcavanju je zrakoplov eksplodiral. Poročnik Hofstetter je težko ranjen.

+ **Železniški vozovi in njih nakladna teža.** Državno-železniška uprava je v zadnjih letih čisto dala na razpolago vozove z večjo nakladno težo kakor 100 stotov; zlasti je nabavila mnogo 15 tonskih voz. Izkoriščanje takih voz po nakladni teži in prostornini je posredno in neposredno mnogokrat v prilog tako trgovskim interesom kakor tudi železniški upravi. Čim večji so pripravljeni vozovi, tem manjše število voz je potrebno, da se more prevajati enako množino, vsled česar je priprava voz sama enostavnejša, pomanjkanje voz pa za časa splošnega večjega naročevanja utesnjeno. Vrh tega so, ker gre za industrijska podjetja, pristojbine, katere se morajo plačati za pripravo voz, znižane. Tudi v naših krajih je dokaj interesentov za prevoz takega blaga, ki je pripravno po svoji naravi za popolno izkoriščanje voz z večjo nakladno težo ali večjo nakladno prostornino. Prizadete interese zategadelj opozarjamo, da izkoriščajo pripravljene vozove po nakladni teži in prostornini.

+ **Dobiček Lloyda.** Leta 1909 je imel avstrijski Lloyd 10.491.856 kosmatega dobička.

+ **Potres.** Seismografični aparati mornarične potresne opazovalnice v Pulju so zaznamovali 30. junija daljnji potres. Začetek potresa ob 1. uri 1' 4" popoldne, konec ob 1. uri 49' 48" popoldne. Potres po daljavi sodeč je moral biti najbrže kje v Indiji. Isti dan je bil zaznamovan še drugi lahek potres ob 6. uri 13' 4" popoldne. Ta pa je bil najbrže kje v Italiji.

+ **Tožba Kastelic-Šiškovč.** Obravnava, ki se je imela vršiti dne 20. junija, je bila odnešana, ker so se pričele potorne obravnave in ker je zatoženčev odvetnik dr. Pincherle nekoliko obolel.

+ **Štrajkati z lakoto** so začeli mazinjanski mladeniči, ki se nahajajo v preiskovalnem zaporu v Trstu radi veleizdaje. Ker se je reklo, da bo stvar rešena še tekom tedna, so zopet opustili štrajk. — Število vseh aretiranih znaša 24, ki so internirani deloma v zaporih v ulici Tigor, deloma v onih pri Jezuitih.

+ **Novi planinski kočii.** Iz Tržiča se piše: Na Kofcah pod Košuto je zgradil g. Primožič, posestnik in gostilničar s Pristave, novo kočjo, ki bo z vsem potrebnim živžem za izletnike preskrbljena. — Drugo kočjo građe na Pungartu tudi pod Košuto. Delo je prevzel zidarski mojster g. Knific iz Tržiča.

+ **Pazite na vozne zavore.** Večkrat se zgodi, da lastniki vpreg premalo pazijo na stanje zavor pri vozovih, kar čestokrat povzroči nesrečo. Taka nesreča se je zgodila dne 26. m. m. Alojzija Podbregar, soproga posestnika in gostilničarja v Trbovljah se je peljala po klancu navzdol. Pri tem se je utrgala zavora, vsled česar sta se konja splašila. Žena je v strahu skočila raz voz in si pri tem zlomila desno nogo.

+ **Ciril-Metodova slavnost na Brezjah.** Povodom 1025-letnice Metodove smrti se vrši na Brezjah vsled odboro-vega sklepa k. s. izobraževalnega društva sledeča slavnostna prireditev: V nedeljo, dne 3. julija tamburanje, petje v salonu g. A. Pezdicha. Vodi g. I. Bolé. Začetek ob 2. popoldne. V ponedeljek, dne 4. julija, se zažge ob 9. uri zvečer umetni kres v zvoniku. V torek, na praznik sv. Cirila in Metoda, bo ob 6. uri govor in slovesna maša, h kateri se najuljudneje vabijo domačini, člani društva, Orli v krajih in občinski odbor. — Dne 10. julija se ustanovi za celo mošenjsko župnijo podružnica »Slovenske Straže«. — (Čudno se nam zdi, da so dali prireditelji jutrišnje slavnosti tiskati lepake pri Lampretu v Kranju, kjer izhaja liberalni »Gorenjec«! — Op. ur.)

+ **Zmaga S. L. S.** Pri občinskih volitvah na Trati v Poljanski dolini so bili izvoljeni pristaši S. L. S. v vseh podobčinah in razredih. Živeli!

— **Čehi in Slovenci.** Češki odbor »Slovenskega planinskega društva« je ravnokar izdal na 350 straneh lepo knjigo: »Slovenské Alpy a Primorí« s pregledno mapo, desetimi prilogi, 32 panoramskimi kartami in načrti. Uredila sta knjigo dr. V. Dvorsky in dr. B. Franta. Hvaležni smo Slovenci bratom Čehom za to prelepo knjigo, ki bo znatno povzdignila obisk iz čeških dežel v naše kraje. Tako pregledne turistične knjige nimamo še Slovenci o naših krajih. Dobrodošla bo knjiga tudi slovenskim in drugim slovenskim turistom. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Za ta izraz dejanske ljubezni do nas Slovencev res nimamo besedi, da bi se vsem, ki so sodelovali pri sestavi te odlične knjige, mogli kar najbolje zahvaliti!

— **Razpisane učiteljske službe.** Na štirirazrednici v Starem trgu pri Ložu do 10. julija t. l. v stalno nameščenje učno mesto za moške prosilce. — Na šestrazrednici v Dobropoljah (okraj Kočevlje učiteljsko mesto za moške prosilce v stalno nameščenje do 20. julija t. l. — Na novoustanovljeni dvorazrednici v Zalogu (okraj Ljubljanska okolica) nadučiteljska in učiteljska služba v stalno nameščenje do 25. julija t. l. — Na enorazrednici na Dobravi pri Kropi (okraj Radovljica) učiteljski in voditeljsko mesto — prednost imajo moški prosilci — do 25. julija t. l. v stalno nameščenje.

— **Osebnosti.** Gospod dr. Vladimir Komarovič, odvetniški koncipient v Gorici, je sprejet na ravnateljstvo državne železnice v Trstu.

— **Tombola na Bledu.** V nedeljo, dne 3. julija priredi rečiška podružnica blejskega gasilnega društva tombola na vrtu restavracije »Mangart« na Bledu. Začetek ob 3. uri popoldne. Čisti dobiček je namenjen za popravilo gasilnega orodja.

— **Vič-Glince.** Društveni romarski izlet se vrši ob vsakem vremenu. Ker nam je čas pičlo odmerjen, smo glede voznega reda toliko spremenili, da se peljemo z železnico do postaje Ribnica, kamor bomo dospeli okoli 9. ure zjutraj. V Ribnici se bomo pomudili kake pol ure. Nato pa odidemo proti Novi Štifti. Popoldne pa okoli 4. ure se bomo vrnili peš do Ortneka. Tako smo upoštevali razne okoliščine za boljše spoznanje. Izletniki naj se zberejo v nedeljo zjutraj vsaj do 7. ure na južnem kolodvoru v Ljubljani, odkoder se odpeljem ob pol 8. uri zjutraj z navadnim vlakom na Dolenjsko. Dosedaj se jih je prijavilo nekaj čez 200. Kdor se želi pridružiti, se lahko še zgleda. Člani izobraževalnega društva naj pridejo v župnišče po nove lepe društvene znake, da jih bodo vzeli seboj na izlet.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Dobropoljah** blagoslovilo bode novo brizgalno in gasilsko dom dne 10. julija t. l. Popoldne priredi veliko ljudsko veselico na vrtu gospe Marije Brdavs. V slučaju neugodnega vremena se vrši slavnost pozneje. Pri sprejemu gostov na postaji in na veselici svira godba na pihala. Vsa bratska gasilna društva se prosijo, da blagovolijo javiti do 7. julija t. l. svojo udeležbo in število članov na naslov: Miloš Kavčič, tajnik prostovoljnega gasilnega društva, Dobropolje.

— **Ženski odsek »Katoliškega izobraževalnega društva sv. Jožefa« v Trzinu** ponovi v nedeljo, dne 3. t. m., popoldne ob petih v Lomu pri Končarju igri »V službi gospe Sitne« in »Tri sestre«. — Okrajna učiteljska konferenca bo letos v Trzinu, in sicer 9. t. m.

— **Katol. slov. izobraževalno društvo v Mekinjah** vabi k prireditvi v proslavo sv. Cirila in Metoda dne 3. julija 1910, v prtiličju župnišča. Začetek točno ob pol 4. uri popoldne.

— **Matura na goriški gimnaziji** se je pričela 30. junija. Prvi dan je delalo maturo 8 maturantov. Z odliko sta napravila dva. Od Slovencev so naredili trije, in sicer: Friderik Brezigar iz Dobrodo, Peter Butkovič iz Sovodenj, Anton Brumen iz Nabržine (z odliko). Dne 1. julija je delalo maturo 10 maturantov, in sicer dva Slovenci, 6 Lahov, 2 Nemci. Odličnjaka sta dva, en Slovenec in en Nemec. Slovenca sta napravila: Fon Jožef iz Serpenice (z odliko) in Forčošin Janez iz Gorice.

— **V konkurzu** je trgovec Anton Istenič v Postojni.

— **Prvo poučno potovanje.** C. kr. kmetijsko ministrstvo je podelilo vinarskemu nadzorniku g. B. Skalickemu meseca avgusta tritedenski dopust in prispevek k potnim stroškom, da prouči vinarske razmere v Istri, Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Hrvaški-Slavoniji.

— **V Trbojah** je po kratki bolezn 28. junija umrl vrli mladenič Jože Jerše, edini sin dobrih starišev. Bil je zvest naročnik in marljiv čitatelj naših časnikov. Svetila mu večna luč!

— **Milijon obiskovalcev** je imela včeraj lovska razstava na Dunaju.

— **Velika veselica na Selu.** Katoliško slov. izobraževalno društvo na Selu vabi na veliko vrtno veselico, ki bo v nedeljo, 3. julija t. l. na gostilniškem vrtu g. Oražma »Pri Ribničanu« na Selu. Spored: 1. Godba. 2. Petje. 3. Smešna deklamacija. 4. Igra »Pol vode, pol vina«. 5. Igra »Eno uro doktor«. 6. Fotograf. 7. Dueti in kupleti. 8. Kmečka gostilna. 9. Panorama. 10. Srečolov. 11. Saljiva pošta. 12. Koriandoli-korso. — Začetek ob pol 4. uri popoldne. — Vstopnina 30 h. — K obilni udeležbi vabi odbor. — Če bi bilo neugodno vreme, se vrši veselica v dvorani in drugih gostilniških prostorih g. Oražma. Spored ostane isti. — Za veselico se vrše velike priprave. Vrle članice in člani se trudijo, da bodo slavno občinstvo zadovoljili v vsakem oziru. Vrt je pripravljen, lepi paviljoni ga bodo krasili. Gostilničar je znan po svoji prijaznosti, po dobri kuhinji in izborni pijači. Zato v nedeljo, 3. julija, Ljubljance na Selo k »Ribničanu« g. Jos. Oražmu. — Tudi vrlo katol. slov. izobraževalno društvo, ki se mnogo trudi in veliko deluje, zasluzi, da je počastite. Čisti dobiček je namenjen za prepotrebni Društveni dom.

— **Avtomobilni promet** vpeljejo med Rabljem in Trbižem.

— **Nov vozni red v Dalmaciji.** Po posredovanju trgovskega ministrstva so sklenile parobrodne družbe »Lloyd«, »Dalmacija« in »Ragusa« enakomerni medsebojni vozni red. Novi vozni red parobrodov omenjenih družb, kateri bo stopil v veljavo s 16. julijem t. l., je tako urejen, da bodo odhajali in prihajali parniki iz Trsta in v Trst skoro ob istih urah. S tem bo potnikom dana zveza do vseh važnejših vlakov, kar dosedaj ni vedno bilo. Po novem voznem redu bosta odhajala iz Trsta v Dalmacijo vsak ponedeljek, torek, sredo, četrtek in soboto po dva parnika, in sicer eden okoli 8. ure zjutraj, drugi okoli 5. ure popoldne. Le v petkih in nedeljah bo odhajal le po en sam parnik in ta ob 5. uri popoldne. Z novim voznim redom bo tudi poštna zveza z Dalmacijo mnogo ugodnejša kot dosedaj.

— **Samoumor na železniškem tiru.** Alojzij Kosmič, star 40 let, zidar, doma iz Gorjanskega, se je v četrtek zvečer ob 6. uri in pol raztegnil preko železniškega tira med Prosekom in Nabrežino malo prej, kakor je došel vlak št. 31, namenjen v Trst. Ko je strojevodja videl ležati na tiru človeka, je takoj ustavil vlak, ali brez uspeha, kajti isti je vsled vztrajnosti drdral naprej še kakih sto metrov. Kosmiču je bila odtrgana glava, dočim je truplo padlo v jarek ob tiru. Ko so odstranili glavo samoumorilčeve, ki je ostala na tiru, je vlak nadaljeval vožnjo. Na lice mesta so došli orožniki, ki so vzeli stvar na zapisnik. Truplo samoumorilca so prenesli v mrtvašnico v Zgonik. Ni znano, zakaj je Kosmič izvršil ta grozni samoumor.

— **Imenovanja pri južni železnici** v področju 3. obratnega nadzorstva v Trstu. Višjim nadzornikom je imenovan g. Andrej Žbona, nadzornik in postajenačelnik v Trstu; revidentom sta imenovana gg. Martin Matičič in Marcelo Ziliotto, pristava v Trstu; pristavom sta imenovana gg. Oskar Szillich, asistent v Št. Petru, in Ferdinand Vidmar, asistent v Ljubljani; asistentom so imenovani gg. Štefan Vrdoljak, aspirant v Opatiji-Matulje, Ivan Zapečnik, aspirant v Divači, Srečko Kodrič, aspirant v Trzinu.

— **Gostilniške koncesije.** Upravno sodišče je razsodilo, da postane gostilniška koncesija neveljavna, ako se je po podelitvi šest mesecev ne izvršuje.

— **Osmi avstrijski vinarski kongres** se vrši od 5. do 10. septembra t. l. na Dunaju. S tem kongresom so združena ne le razna važna, avstrijsko vinarstvo zadevajoča strokovna posvetovanja in zborovanja, ampak tudi gotovo jako poučna mednarodna razstava vinarskih in kletarskih strojev, potrebnih in znanstvenih pripomočkov. Ob enem so s kongresom združeni razni izleti v velike dunajske kleti itd. Tega kongresa se lahko udeleži vsak interese, ako se poprej zgleda pri avstrijskem državnem vinarskem društvu, oziroma pri njegovem poslovdstvu v Kremsu. Kongresnim referentom za vinarske zadeve v vojvodini Kranjski je bil izvoljen c. kr. vinarski nadzornik B. Skalický v Novem mestu, ki daje prostovoljno tudi tozadevna pojasnila. Ker se v tem času vrši na Dunaju tudi še mednarodna lovska razstava, je pričakovati tem večje udeležbe, ker si inte-

resenti lahko obe razstavi hkrati ogledajo. Kakor znano, daje južna železnica povodom lovske razstave izletnikom na Dunaj znaten popust pri vožnji. Zeleti je, da je Kranjska na kongresu častno zastopana, da dokaže, da se zanima za važne vinarske zadeve. Pokažimo, da Kranjci nismo zaspanci! Komur je mogoče, naj se toraj 5. septembra poda na cesarski Dunaj.

STAVKA PROTI MESARJEM.

Bojkot mesa v Kremsu, ki traja že cel teden, se je sedaj še bolj razširil, ker so se mu pridružili uradniki, učitelji in častniki. To gibanje, ki so ga povzročile ženske v Krausu, je vendar tudi našel odpor. Mesarji so namreč sklenili, da bodo tudi stavkali ter ne bodo prodajali 14 dni sploh nobenega mesa. Sporazumeli so se tudi hoteli z mesarji od drugod, da bi ne pošiljali mesa v Krems. Vendar pa se jim to ni posrečilo in mesarji od drugod prodajo v Kremsu precej mesa. Med ženskami vlada veliko nadušenje zaradi tega. Stavka traja še vedno. Mnogo uglednih dam je sklenilo, da ostane v poletju v mestu, češ, da bodo vodile lažji stavko.

30. julija se poroča iz Kremsa, da se stavka še vedno vrši. Zaradi mesa, ki se uvaža od drugod, skušajo delati mesarji sitnosti, a vendar ne pomagata dosti. Prodajalke zelenjave so znatno podražile cene zelenjavi. Vendar pa ni pojenjal niti najmanj bojkot mesarjev. Predvčerajšnjem so imeli namreč vsi mesarji v Kremsu samo 30 odjemalcev.

Magistrat je skušal posredovati pri mesarjih, da bi znižali cene, ker so že prej izvažali meso za 20 vin. ceneje iz mesta kakor pa prodajali meščanom. Mesarji so odgovorili, da se ne vdajo ter hočejo vztrajati pri svojih cenah. Gotovo je, da zaradi prepira med konsumenti in producenti veliko trpi tujski promet.

Predvčerajšnjem se je vršil v Kremsu tudi velik shod, ki je bil številno obiskan. Zanimivo je, da stoji na čelu temu bojkotnemu gibanju dame iz boljših slojev. Na čelu damskega odbora je soproga profesorja Pokornjaja. Na omenjenem shodu so se sprejele resolucije, naj se bojkot vzdrži, ker se nočejo mesarji vdati.

Ljubljanske novice.

Ij Moško in žensko osrednjo podružnico »Slovenske Straže« ustanovimo slovesno prihodnjo nedeljo dne 10. julija v Ljubljani. Spored priobčimo prihodnji teden, da danes prosimo za najobilnejši pristop k osrednjima podružnicama. Kar dá kdo več kot znaša udnina (glej današnji uvodni članek), se zabeleži kot »Slomškov dar«. Naj bi bila vsake zavedne ljubljanske Slovenke, vsakega zavednega ljubljanskega Slovenca častna narodna dolžnost, biti pri »Slovenski Straži«, pomagati po njej ogroženi meji slovenskil Prihodnjo nedeljo se polnoštevilno pridružimo armadi »Slovenske Straže«, ki bo zbiralala prihodnjo nedeljo po vsej slovenski domovini Slovenke in Slovence pod svojo zastavo. Za ljubljanske naročnike in naročnice »Slovenca« smo danes priložili položnice »Slovenske Straže«, po kateri vsaka in vsak lahko takoj pošlje svoj prispevek, za katerega se ga zabeleži kot članico ali člana ženske ali moške osrednje podružnice ljubljanske. Naj bi vse položnice bile takoj porabljene — naj bi se našlo mnogo takih, ki bi med svojimi prijatelji in znanci nabirali članice in člane in njihove naslove pri pošiljati natančno zabeležili na drugi strani položnice. Na delo — kolikor več bo kdo storil za »Slovensko Stražo«, tem boljše zavest bo imel, da je pomagal svoji domovini, in zato vse ljubljance, vsi ljubljance k »Slovenski Straži«!

Ij Pevke somišljenice in pevce somišljenike prosimo, da s slovensko pesmijo pomagajo pri ustanovitvi centralnih podružnic »Slovenske Straže« v Ljubljani prihodnjo nedeljo, dne 10. julija ter da se žrtvujejo prihodnji teden pri pevskih skušnjah plemeniti narodni stvari. Skušnje se prično: za ženski zbor v ponedeljek točno ob pol 8. uri zvečer, za moški zbor v torek ob 8. uri zvečer v prostorih slovenskega glasbenega društva »Ljubljana«. — Nadaljne skušnje po dogovoru. Pevke in pevci, pridite polnoštevilno!

Ij Velik kres ljubljanskih podružnic »Slovenske Straže« bo gori prihodnjo ponedeljek, dne 4. t. m., na čast sv. Cirila in Metoda točno ob 9. uri zvečer na Golovcu na »Visokem«. Zbirališče udeležencev točno ob pol 9. uri zvečer pri Vestrovem gradiču. Ako bi bilo v ponedeljek neugodno vreme, gori bo kres v torek, dne 5. t. m.

Ij Seja načelstva »Slovenske Straže« se vrši prihodnji ponedeljek ob 7. uri zvečer.

Ij Občinski svet ima redno sejo v ponedeljek, dne 4. julija 1910 ob šestih popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu so poročila: O dopisu c. kr. priv. južne železnice glede pogodbe radi preložene Martinove ceste pri podvozu pod progo južne železnice; o dopisu mestnega zapuščinskega urada v Berlinu glede neke zapuščine Albina Tertscheka mestni občini ljubljanski; o dopisu županovem glede uvedbe pobiranja posebne občinske naklade na žganje; o dopisu županovem glede pogodbe z Maksom Samasso, tičeče se zamjenave in prodaje nekaj mestnega sveta na Gradu in na Prulah; o prošnji »Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva« za prispevek k stroškom gasilskega shoda, ki se ima vršiti dne 13., 14. in 15. avgusta v Ljubljani; o prošnji »Osrednjega zavoda za otroško varstvo in mladinsko oskrb na Dunaju«, naj bi mestna občina pristopila temu zavodu kot član; o računskem sklepu mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada tega posojila za leto 1909; o prošnji mestne občine ljubljanske za stavbno dovoljenje za prizidek k poslopju mestnega dekliskega liceja; o dopisu županovem glede naprave pršne kopalnice v poslopju c. kr. državne obrtne šole; o dopisu županovem glede oddaje del za centralno kurjavo v novem šolskem poslopju na Prulah; o prošnji vodstva državnih popotnih pletarskih tečajev za osrednjo Kranjsko za izjavo mestne občine ljubljanske glede premembe naslova teh tečajev v naslov: »Državne učne delavnice«; o nasvetih ankete, sklicane vsled sklepa občinskega sveta z dne 7. junija, glede ustanovitve poletnega zabavišča za ljudsko-šolsko mladino; o dopisu županovem glede delegovanja enega praktičnega trgovca v izpraševalno komisijo trgovskega tečaja na mestnem dekliskem liceju; o dopisu mestnega šolskega sveta glede nabave neobhodno potrebnih učil na II. mestni deški ljudski šoli; o dopisu mestnega šolskega sveta glede nabave neobhodno potrebnih učil na mestni trirazrednici na Karolinski zemlji; o računskem sklepu mestne klavnice in izkazu zaklane živine za leto 1909; o računskem sklepu in bilanci mestnega vodovoda za leto 1909; o računskem sklepu in bilanci mestne elektrarne za leto 1909. — Tajna seja.

Ij Vzorno ljubljansko mestno gospodarstvo. Pred dobrim mesecem je obljubil ljubljanski župan, ki obljube gotovo drži, da bode novi Poljanski most v treh mesecih dokončan. Minul je mesec, torej sta za delo še dva meseca določena, pa še vedno stoji polovica starega mostu. Za napravo novega ni še prav čisto nič pripravljenega. Delo se je oddalo kar pod roko ba je zato — ni bilo niti časa za razpis — da bi se z delom lahko takoj pričelo. Cela Poljanska stran Ljubljane z bližnjo okolico trpi občutno škodo, ker je ves promet ustavljen. Pa kaj to! Sedaj je vroče in gospodje na ljubljanskem magistratu imajo počitnice. Ako mostu ne bodo sedaj v poletju hitro dogradili, kar je pa skoro izključeno, potem letos mostu sploh ne bo, ker jeseni, po zimi in pomladi bode nagajala voda in na most bomo čakali celo leto. Potrebno brv za pešce je na predlog »velikega« Slovana župana Hribarja mestni občinski svet odklonil, češ, stala bi ogromno vsoto 3000 K, a rabilo bi se samo tri mesece, ker v treh mesecih bo novi most že izročen javnemu prometu. Veliki Slovan predlaga pač po več tisoč kron podpore, kadar se gre za ponesrečence v Kalabriji, Srbiji in Banatu in občinski očetje mu na komando priklanjajo, a za težko prizadete ljubljanske (po županovem mnenju okoličanske) davkoplačevalce Slovence pa magistratovi nimajo čisto nič denarja. Prepričani smo, da bi taka brv ne stala 3000 kron, saj je bil vendar material od starega mostu tukaj. Ravno ta brv bi se pa lahko porabila pozneje pri Karlovskem mostu, ki bo tudi v kratkem prometu zaprt in brv potrebna, kajti tekem enega leta »mora« biti Gruberjev prekop dokončan in mostovi urejeni. To brv bi pozneje ljubljanski magistrat zoper rabil pri Ljubljani, ko se bo regulirala in napravili novi mostovi. Kako nepremišljeno gospodarijo na ljubljanskem magistratu, se iz tega slučaja pač jasno razvidi. Tudi staro pritlično hišico, v kateri se je preje nahajala Poljanska mitnica, last Ane Hleba, je odkupiti in podreti, ker za pravi dovoz iz Poljanske ceste na most. Tudi tega magistratovci ne vidijo. Torej, gospoda na magistratu, le tako naprej, da se odprejo oči tudi tistim, ki imajo sedaj podplate na očeh!

Ij Ljubljanske mestne ljudske šole so končale šolsko leto.

lj Ljubljanske zaupnike in zaupnice S. L. S. in slovenske krščanske socialne delavske organizacije vabimo na važen razgovor, ki se vrši prihodnji torek točno ob pol 8. uri zvečer v dvorani S. K. S. Z. Pridite vsi!

Ij Na tukajšnji II. državni gimnaziji so končali danes šolsko leto. Iz slovenskega šolskega izveštja posnemamo, da je štela gimnazija koncem šolskega leta 413 dijakov, izmed katerih je prejelo prvi red z odliko 37, prvi red 258, obče sposobnih je 18, nesposobnih je 69, 26 im se je dovolila ponavljalna izkušnja in štirje so ostali nerazredovani. V šolskem izveštju jako pregledno in zanimivo razpravlja gosp. ravnatelj dr. Bezjak »O dolžnostih in o gojenju čustva za dolžnosti«.

Ij Izveštje c. kr. II. državne gimnazije v Ljubljani o šolskem letu 1909/10 izkazuje koncem leta 412 javnih učencev in 1 privatista. Od teh je bilo po materinščini s privatistom 407 Slovencev, 2 Hrvata, 3 Čehi in 1 Nemec, po veri 412 katoličanov (s privatistom) in 1 protestant. Odnosno obveznih in neobveznih predmetov se je učilo: 50 italijanščine, 15 francoščine, 46 risanja, 55 lepomisja, 86 telovadbe, 44 petja, 57 slovenske in 12 nemške stenografije. Štipendistov je bilo 28, ki so dobili skupaj 4828 K 89 h. Za vstop v višji razred je bilo odlično sposobnih 37 učencev, sposobnih 258, v obče sposobnih 18, nesposobnih 69, ponavljalna izkušnja se je dovolila 26, nerazredovani so ostali 4 učenci. Za zrelostno izkušnjo v poletnem roku se je oglasilo vseh 23 osemšolcev; pismene naloge so se vršile 8., 9., 10. in 11. junija, ustne izkušnje, ki jim bo predsedoval ravnatelj c. kr. I. državne gimnazije dr. L. Požar, se vrše od 2. do 6. julija. Izid se pričobi v prihodnjem izveštju. Obvezne predmete je poučevalo 22 profesorjev oziroma učiteljev, neobvezne 8. Razven šolskih poročil prinaša Izveštje »Katalog učiteljske knjižnice«, sestavi profesor dr. Iv. Tertnik in krasno razpravo gosp. ravnatelja dr. Janka Bezjaka: »O dolžnostih in o gojenju čustva za dolžnosti«.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri, sedmo nedeljo po Binkošti (god presv. Rešnje Krvi) se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo sledeče: Missa in hon. s. Caecilie, z. l. Kaim, gradual »ficc est«, z. l. Foerster, ofertorij »Caffix benedictionis«, z. l. Vodopivec.

Ij Združeni čevljarji v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo, ima svoj redni občni zbor v vrtnem salonu pri »Novem svetu«, Marije Terезije cesta, jutri, 3. julija 1910 ob 8. uri zjutraj.

Ij Tujski promet v Ljubljani. Meseca junija t. l. je prišlo v Ljubljano 4884 tujcev, izmed katerih se je nastanilo v hotelu Union 1059, Slon 981, Lloyd 424, Cesar avstrijski 262, Južni kolodvor 220, Ilirija 210, Štrukelj 179, Malič 134, Tivoli 120, Tratnik 119, Bavarski dvor 74.

Ij Za »Rokodelski dom« v Ljubljani je daroval gosp. Josip Weibl, ključavničarski mojster, 20 kron. — Bog plačaj! Živeli posnemovalci!

Ij Pogreša se od 4. junija 24 letni slaboumni Ivan Tratnik vulgo »Miklavžev« iz Idrije. Fant je male, močne postave, rdečega obraza, plavih brk, nosi temno karirasto obleko in mehak plišast klobuk.

Ij Ročni voz ukradel. Trgovcu Rudolfu Stritarju je neznan tat ukradel iz dvorišča na Valvazorjevem trgu ročni voz, vreden 20 K.

Ij Nevarna tatica. V Kodeljev grad se je pred nekaj dnevi vtihotapila delavka Jera Johannova, rojena 1857 v Železnikih in v Ljubljano pristojna, in pokradla več dragocenosti. Preden pa je ukradene reči odnesla, so jo hišni prebivalci zalotili in ji ukradene reči vzeli. Tatica je pa nato zbežala. Policija jo je pozneje aretovala in izročila sodišču. Ker je bila Johannova že sedemnajstkrat predkaznovana, jo bode gotovo zadela precejšna kazen.

Ij Zopet kolo ukraden. Danes dopoldne okoli pol 11. ure je bilo z dvorišča glavne pošte ukraden kolo trgovskemu akademiku gosp. Viktorju Fletetu. Kolo je »Dürkopp«, še novo, črno pleskano, ima naprej nagnjeno ravno balanço, na stopalnih klipce, znotraj na obeh kolesih zelene obroče, zvonce nad kolesom je na trikotni plošči ima šest luknj, sedlo je rjavo in ima tri spirale, policijska številka je na zelenem polju bela 844, tovarniška pa 64.819. Kolo je vredno 270 kron. Vsi tozadevni podatki naj se izvolijo nemudoma sporočiti mestni policiji ljubljanski.

Ij Umrl je v tukajšnji deželni bolnici Janez Jermenc, 61 let star v pokojni premogari iz Zagorja ob Savi. Blizu Zagorja je klanec, a ker ni imel zavore pri vozu, se mu je konj splašil, prevrnil voz, raz katerega je Jermenc padel. Zadobil je smrtonosne poškodbe, za katerimi je ponesrečen umrl.

Ij Trnovska cerkev je imela danes na osmino praznika sv. Janeza Krstnika celodnevno čiščenje sv. Rešnjega Telesa.

Ij Imenovanje. Predsedstvo kranjskega finančnega ravnateljstva je imenovalo davčne praktikante Viktorja Jemc, Franca Adamič in Antona Jerman za provizorične davčne asistente.

Ij Občni zbor gostilniške zadruga se bo, kakor čujemo, vršil še to poletje.

Ij Afra Anton Kristan - Kocmur. Pred okrajnim sodiščem v Ljubljani sta se tožila sodruga Anton Kristan in Kocmur vzajemno radi žaljenja časti na zadnjem občnem zboru Delavske tiskovne družbe. Ker se ni posrečila poravnava, je prišlo do razprave ter je bil Kocmur obsojen na 100 kron globe, Kristan pa oproščen. Kakor se nam poroča, je Kocmur vložil priziv.

Ij Skušnje na gimnaziji. Starše se enkrat opozorimo, da se bodo sprejemali na c. kr. II. državni gimnaziji ob Poljanski cesti učenci v I. razred jutri v nedeljo, dne 3. julija od 8. do 12. ure dopoldne.

Ij Reklamno desko so ponočnjaki odnesli pri tvrdki Rosmann & Tschurn na Sv. Petra nasipu in s tem lastnikoma napravili 100 K škode.

Ij Pobegnil je iz Šiške pekovski mojster J. Rant.

Ij Umrl so v Ljubljani: Josip Epich, bivši mesarski pomočnik, 32 l. — Terezija Borovčan, delavčeva hči, 9 mesecev. — Ivan Bertonec, bivši drvar, 82 let. — Lavra Swalla, nadgozdarjeva vdova, 72 let. — Ivan Jermenc, premogar, 61 let. — Edwin Polajnar, pomočnik pri izdelovalcu orgelj, 18 let.

PARLAMENTARNE VESTI.

Prihodnja zborniška seja bo v petek dne 8. julija ob 11. uri dopoldne.

Nemški svobodnomisleci. — Poljaki.

Nemška svobodnomiselna zveza je imela včeraj sejo. Sklenili so, da hočejo premagati slovensko obstrukcijo in da hočejo vztrajati v boju proti njej. — »Poljsko kolo« je imelo včeraj sejo, v kateri je zahtevalo, naj se takoj izvede kanal Donava-Odra. Kolischer je predlagal, naj »Poljsko kolo« izstopi iz vladne večine, pritrjali so mu drugi govorniki. Sejo so prekinili in se nadaljuje danes.

Ostali odseki.

Pododsek finančnega odseka je razpravljal včeraj o noveli k osebnemu dohodninskemu davku. — Odsek za izprembo poslovnika se je pečal z izprembo poslovnika. Govorili so Gessmann, dr. Adler, Choc, Lewicki in Pernerstorfer. — Justični odsek je dočel za poročevalca o postavi glede na zavarovalno pogodbo posl. Wittek, o službenem razmerju sodnikov poroča poslanec Waldner. — Socialno zavarovalni odsek tudi jako pridno deluje. Predvčerajšnjim je že rešil §§ 21—38. Prihodnja seja bo v torek.

KRVAVE DEMONSTRACIJE V LVOVU.

Slovani moramo zelo, zelo obžalovati, ker je prišlo včeraj v Lvovu do groznega boja med Rusini in Poljaki. S slovanskega stališča zelo, zelo želim, naj bi se pobratila velika slavna slovanska naroda: Poljaki in Rusini. Z dobro voljo bi šlo! Iz krvi, ki je rdečila včeraj zgodovinsko lvovsko zemljo, naj vzklje cvetka bratske ljubezni med Rusini in Poljaki.

Uradno se o včerajšnjih krvavih lvovskih dogodkih poroča: Včeraj ob 8. zjutraj je zasedla rusinska akademična mladina, 300 dijakov, brez rektorjevega dovoljenja dvorano III., da zboruje v njej. Poljaki so se bali, da napadejo Rusini rektorat in so s klopmi zastavili pot po hodnikih v rektorat. Rusini so nato navalili na Poljake. Kocko je zaklical Rusinom: »Tovariši, napreji!« Rusini so pričeli streljati. Kroglja je zadela Kocka na glavi. Policija je udrila zaradi streljanja v vseučiliško poslopje in ločila Poljake in Rusine. V bolnišnico so bili prepeljani: Adam Kocko, smrtno nevarno ranjen na glavi; Nikolaj Welyszkowski, ranjen v koleno; Withold Stanisowski, ranjen na koleno. **Kocko je zvečer umrl v bolnišnici.** Dognali so, da sta streljala med drugimi Ochrimovicz (jurist) in Reszytylo (teolog). V neki sobi so dobili 15 samokresov. Ranjeni so 4 poljski dijaki in 3 vseučiliški slugi. Trdi se, da so Rusini skrbno pripravili demonstracije. Policija je konfiscirala 300 brzojavk, s katerimi so se pozivali rusinski dijaki, da naj pridejo v Lvov. Rusinski dijaki trde, da so poljski akademiki streljali nanje, poljski pa, da so streljali zgolj Rusini. To stoji, da so morali Poljaki bežati pred Rusini. Rusini so po policiji bili z železnimi drogmi. Ob 1. uri popoldne je došla pred univerzo ena stotnja

vovjakov. Poljaki so hoteli napasti rusinske dijake, ko so jih peljali v zapor, a je to preprečila policija. Poljaki so priredili protirusinske demonstracije in pobili okna rusinski kazini in rusinskemu semenišču. Vojaške patrulje krožijo po Lvovu. Ponoči so Poljaki demonstrirali proti Rusinom kljub vojaškim patruljam, ki krožijo po Lvovu. Zaprtih je 200—250 rusinskih akademikov.

P. n. gg. volivcem državnozborskega volivnega okraja Črnomelj-Metlika-Novo mesto!

Z včerajšnjim dnevom sem odložil svoj državnozborski mandat, ker me je v to prisililo z ene strani zdravstveno stanje, z druge pa preobilica posla, združenega s funkcijo deželnega glavarja.

Pri tej priliki mi srce velevala, da Vam, gg. volilci, za izkazano častno zupanje izrekam svojo iskreno zahvalo. V Ljubljani, 2. julija 1910.

Fran pl. Šuklje.

Telefonska in brzojavna poročila.

OBSTRUKCIJA V PRORAČUNSKEM ODSEKU.

Dunaj, 2. julija. Večina namerava zborovati tako dolgo, da slovensko obstrukcijo zlomi. Časa, da to stori, je na razpolago šest dni. Danes ob 10. dopoldne se je začela seja proračunskega odseka. Imel je začetni dr. Hraskey, ki ima nadaljevati svoj včeraj začetni obstrukcijski govor. Toda slovenski in češki agrarni poslanci so uprizarili preje zopet formalno debato. Poslanec dr. Ploj stavi predlog, da se ima prebrati zapisnik zadnje seje in preiskati, se li zapisniki sploh pravilno vodijo. Načelnik Chiari temu ugodi. Nato stavi dr. Korošec predlog, da se z ozirom na to, da je mnogo poslancev v odseku vsled izmenjav, ki so se zadnji čas izvršile, novih, da se reasumirajo različni sklepi, da se bodo novi člani mogli debate poudariti udeleževati. Dr. Korošec zahteva poimensko glasovanje. Gostinčar stavi na predsednika vprašanje, je li res, da se hočejo seje proračunskega odseka raztegniti tudi na nedeljo in opozarja na to, da se s tem odvzema poslancem možnost, opraviti svoje verske dolžnosti. Krščanski socialci, provokator Prochazka se nato roga temu in zakliče: »Pa pojte v Marijino Celje k maši, kdo vam to brani!«

Predsednik Chiari odgovori, da je odsek avtonomen in lahko glede sej sklone, kar hoče. Nato govori k formalni debati Demšar slovensko. Nato se vrši glasovanje o predlogu dr. Korošca, ki ga večina odkloni. Šele nato pride na vrsto profesor Hraskey, ki nadaljuje svoj govor. Med njegovim govorom pride do rabuke. Zapisnikar je namreč krščanski socialci Prochazka. Ta gre med govorom vun na neki nujen opravek, ko se pa vrne, ne najde papirčka, na katerega je čerkal svoje opazke. Zato se jame jeziti in vsajati, češ: »Kje je protokol? Kdo mi ga je pa skril?« in se vsaja. Poslanec češki agrarec Staniek, ki zraven njega sedi, smatra, da to leti nanj in začne burno protestirati: »Tega si ne pustim dopasti! To je grdo obrekovanje! Škandal! Kako me morete dolžiti tatvine!« Vmeša se Malik, ki kriči na Prochazko: »Vi ste tudi zoper mene včeraj lagali!« in tako dalje. »Ne provocirajte!« Nato nastane tak šunder, da mora poslanec mladočeh Mastalka, ki je medtem prevzel predsedstvo, ob 12. uri prekiniti sejo, da da posameznim poslancem, ki so se medseboj zmerjali, možnost, da store potrebne izjave, ki jih je zahteval poslanec Staniek. Ko se seja zopet otvori, se podaja izjave. — Tudi današnji dan znači uspeh opozicije, ki je dala večini obilo praznega dela, dočim se obstrukcijski govornik, profesor Hraskey, ni skoro nič napenjal. Opozicija je neustrašna.

MINISTRSKI SVET.

Dunaj, 2. julija. Danes se je vršil tu ministrski svet. Obravnaval se je zlasti spor, ki vlada med vlado in Poljaki. Položaj je skrajno nevaren, ker namerava poljski minister dr. Duleba odstopiti.

RUSINI.

Dunaj, 2. julija. Danes sta bila rusinska poslanca Okuniewski in Olesnickij pri justičnem ministru, da se pritožita zoper neobjektivno postopanje sodnih oblasti zaradi izgredev v Lvovu.

FINANČNA STISKA NA ČEŠKEM.

Praga, 2. julija. Deželni odbor je sklenil, da ne bo najel novih posojil ter tudi ne bo znižal učiteljskih plač. Ako

se pa dez. inance ne bodo sanirale do jeseni, bodo bržkone znižali plače učiteljem.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Praga, 2. julija. Vest, da namerava češki deželni nadmaršal princ Lobkovic z vsem deželnim odborom odstopiti, ako se deželne finance do jeseni ne uredi in prepustiti upravo dežele vladnemu komisarju, se dementuje.

NEMŠKI CESAR OBIŠČE AVSTRIJSKEGA.

Dunaj, 2. julija. Nemški cesar Viljem se pripelje 20. septembra v Schönbrunn, da obiše cesarja Franca Jožefa.

HRVAŠKI DOMOLJUB UMRL.

Zagreb, 2. julija. Pri Mariji Bistrici je umrl župnik in bivši poslanec dr. Juraj Žerjavič, star 68 let, ki je šele nedavno dal 200.000 K za zgradbo hrvaške tehnike v Zagrebu in se je tudi sicer odlikoval z izredno darežljivostjo.

ŽREBANJE.

Dunaj, 2. julija. Na žrebanju Rdečega križa je glavni dobiček 30.000 K zadela serija 10.138, št. 11.

Dunaj, 2. julija. Na žrebanju komunalnih sreč iz leta 1874 je glavni dobiček 300.000 K zadela serija 415, št. 24, 20.000 K serija 2280, št. 68, in 10.000 K serija 1425, št. 84.

»TRIESTE« DOSPTEL V BOMBAY.

Trst, 2. julija. Tukajšna Lloydova direkcija javlja, da se ji brzojavlja, da je pogrešani parnik »Trieste« došel v Bombay.

GODBA IN PLES NA GOREČEM PARNIKU.

Berolin, 2. julija. Iz New Yorka se poroča, da je na parniku »Grecian«, ki je vozil med Filadelfijo in Bostonom, nastal v notranjosti požar. Ko je kapitan videl okoli polnoči, da se ognja ne more pogasiti, je pustil poklicati svojih 80 potnikov, ki so se zbrali na krovu. Povedal jim je, da bo vozil nazaj ter da ni nobene nevarnosti. Nato je pustil igrati na klavirju in potniki so plesali nad plameni, dokler niso prišli v Filadelfijo. Nihče ni bil ranjen. Ogenj se potem pogasili v pristanišču.

K KATASTROFI ZEPPELINOVEGA ZRAKOPLOVA.

Düsseldorf, 2. julija. Še ni gotovo, ako bo zrakoplovna gradbena družba v Friedrichshafnu mogla do pogodbenega termina izdelati nov zrakoplov, namesto ponesrečenega »Z. VII.« Z deli se bo sicer takoj začelo, vendar ne bo izvršen novi zrakoplov pred pozno jesenjo.

IZ SRBIJE.

Belgrad, 2. julija. Crnogorski knez je kupil posestvo exkraljice Natalije.

Nabirajte večje ali manjše vsote za brate ob slovenskih mejah pri vsaki priliki: v veseljih družbah, porokah, pri izletih, igrah, kupčijah, spominjajte se narodno-obrambenega dela tudi pri žalostnih dogodkih, pri smrti svojih dragih in v svojih oporokah. Posojilnice, županstva, društva, posamezniki, družine, omizja, pridružite se darovalcem po 20 K!

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Po svetu.

Rusija za izseljence. Iz New Yorka se poroča: Ker narašča število deportiranih oseb vedno bolj, so začele parobrodne družbe in evropejske vlade misliti, kako bi odpravile bedo, ki začne vladati pri takih osebah, kadar so deportirane in poslane nazaj v staro domovino, ker jih ameriške oblasti nečejo sprejeti. Kaj jim je tedaj početi? Denarja nimajo, da bi v stari domovini z nova začeli živeti, ker so potrosili vse za vožnjo. Mnogokrat take družine skoraj obupajo. Ruska vlada se je sedaj prva potegnila za take izseljence. Vsak ruski izseljenec, ki se vkrca v ruski luki na rusko ladjo, je preiskan po zdravniških zelo natančno. Nadalje mora plačati vsakdo, ki gre na ladjo, en rubelj. Ta denar gre v posebno blagajno. Če se potem primeri, da naselniške oblasti zavrnejo kakega ruskega izseljenca, in pride zopet domov, dobi sto rubljev in prosto vožnjo na ruski železnici, da tako lahko pride zopet v svoj kraj in začne z denarjem, ki ga je prejel na novo svojo obrt. To je jako pametna odredba in želeti je, da bi našla obilo posnema.

Prodaja dalmatinskega otoka Lokruma. Neko aristokratsko dunajsko društvo bi rado kupilo otok Lokruma, na katerem je svoj čas bival cesarjev brat, kasnejši mehiški cesar Maksimilian. Na otoku so sedaj domini-

kanci ter se z njimi vodijo dogovori radi prodaje tega krasnega otoka. — Slednji bi bili pripravljeni k prodaji, a odločitev je v rokah princezinje Elizabete Windischgraetz, ki je otok podredovala po svojem očetu prestolonasledniku Rudolfu.

Velika stavka krojačev. V New Yorku bode v kratkem pričelo stavkati 20.000 krojačev, oziroma delavcev v tovarnah za izdelovanje obleke. Krojači so pred dnevi priredili svojo konvencijo, ki se je vršila v Bostonu, Mass., in tam se je sklenilo, da se mora pričeti s stavko, da se tako doseže izboljšanje plače. Ko se delegatje newyorških krojačev vrnejo iz Bostona domov, se bode določil dan glede pričetka stavke. Priprave za stavko se že sedaj veče na iztočni strani mesta.

15letni morilec. V Noristownu, Pa., se je zaključila pred par dnevi sodna obravnava proti 15 let staremu William Sheppardu, ki je umoril svojega očca Jeremiah Manusa, ker je slednji z dečkovo materjo grdo ravnal. Porota je spoznala dečka krivim nameravanega ubojstva, in potem je priporočila sodišču, da mlo postopa napram dečku. Sodišče je to priporočilo uvaževalo in je dečka oprostil po pogojem, da bode moral takoj v ječo, ako bi se nepravilno vedel.

Socialistično mesto. Iz Evansville, Ind., v Ameriki se poroča: Na kentuški strani reke Ohio hoče nekaj kapitalistov in človekoljubov napraviti popolnoma socialistično mesto. Kapitalist Brown je že izdal načrte za veliko tovarno. V novem »socialističnem« mestu ne bo javnih uradnikov, temveč prebivalci bodo sami vodili upravo. Vsak teden enkrat se zberejo prebivalci na posvetovanje, da sodijo kot ljudski tribunal.

Noče bogastva. V St. Louisu, Mo., v Ameriki je David Rankan, ki je star 75 let, zapustil vse svoje premoženje, 3 milijone dolarjev, nekemu obrtnemu zavodu, da ne bi bogat umrl. Zase je pridržal le 3000 dolarjev letnih obresti.

Prostozidar — tat. V New Orleans, La., je bil Frank Davies, ki je bil veliki tajnik in zakladnik prostozidarske lože v Louisiani, od velikega mojstra te države obtožen poneverbe in tatvine v znesku 15.000 dolarjev. Jemal je iz blagajne, ki mu je bila zaupana. Velik škandal je zavladal med drugimi ložami. Davies je bil eden največjih zaupnikov prostozidarske lože za Ameriko.

Bavarski princ regent — bavarski kralj. Iz Monakovega se poroča, da se namerava izvoliti princega regenta Luitpolda ob njegovi osemdesetletnici za kralja. Vse stranke soglašajo s to mislijo, razen socialnih demokratov. Sedanjemu bavarskemu kralju Otonu I. bi se morala seveda odvzeti kraljevska čast. Na Bavarskem vlada Oton I. od 13. junija 1886. Ker pa je že od rojstva neozdravljivo slaboumen, je doslej vodil vse vladarske posle princ regent Luitpold, ki bo v kratkem praznoval svojo 80letnico. Ta sprememba na bavarskem prestolu nima nobenega važnejšega pomena.

Pšenica pogorela. Poroča se 27. t. mes. iz Budimpešte, da je v občini Dunagardony pri Vitalu na Ogrskem pogorela vsa pšenica na polju, oziroma še gori. Vsled vetra je v nevarnosti tudi vas sama. Kako je nastal požar, ni znano.

Laurin & Klement, tovarna avtomobil, Mladá Boleslava, izdeluje avtomobile močne, trpežne, enostavne in krasne konstrukcije. Dalje lahka vozila, hitre športne vozove, močne obratne vozove, omnibuse za prevažanje oseb kakor tudi motorne tovarne vozove vsake vrste. Več v oglasu.

Buffalo Bill — zrakoplovec. Polkovnik lody Buffalo Bill je bil rojen leta 1845 ter je preživel svoja prva leta polna pustolovstev in doživljajev kot pastir. Služil je že v vsakovrstnih položjih, a pred nekoliko dnevi se je ponesrečil kot zrakoplovec na lastnem zrakoplovu po imenu »Nulli saundus«. Polkovnik lody je konstruiral ta zrakoplov sam ter je kot 65letni stariček dosegel v Londonu na tem modernem poiju mnogo uspehov. Konstruiral je tudi lasten letalni stroj. No, pred par dnevi se je pri tem ponesrečil, gotovo pa podjetnega moža to ni oplašilo.

Umor pri poroki. V cerkvi v Bronswille v Teksasu se je vršila poroka Basillca Martineza z Bonito Garcija. Na krat pride v cerkev prejšnji oboževatelj neveste. Ko bi nevesta morala reči »da«, je zagledala prejšnjega oboževalca in je rekla »ne«. Zenin je v brezmejnih ljubosumnosti zgrabil nož in zasadil nož nevesti v prsa s toliko silo, da se je nevesta takoj mrtva zgrudila.

Z letalnim strojem v kavarno. Iz Pariza se poroča, da je pretekli teden pilot Labouchère sijajno dokazal praktično uporabo letalnega stroja. Po kratkem vzletu na polju v Chalonsu je

predlagal svojemu potniku, grofu Robillardu, naj se ustavi pred neko kavarno, da bi zajutrkovala. Grof je seveda dvomil, da bi se moglo to izvršiti na obširnem polju. Labouchère pa je vodil letalni stroj proti Mourmelonu ter se je po nekaj minutah spustil na tla v vasi Septsaulls pred neko kavarno. Ko sta se leteča gosta okrepčala, sta poletela nazaj v Chalons.

Proticerkvena gonja v Italiji. V italijanski poslanski zbornici se je pred kratkem vršila debata, ki dokazuje, kako svobodo bi uživali katoličani, ako bi imeli svobodomiselnosti elementi popolno moč v rokah. Nadškof v Raveni je moral vsled dolžnosti obiskati pokopališče v Molinelli. Socialistični župan pa mu je to zabranil, češ, da ima pravico prepovedati vsakomur vstop na pokopališče razven zdravnikom in njihovim pomočnikom, ki pridejo v izvrševanju svojega poklica. Nato se je uvedlo proti županu postavno postopanje in zadeva je prišla tudi v zbornico. Justični minister je izrekel, da se ne more oporekati županu z juridičnega stališča. Večina parlamenta pa ni bila s tem zadovoljna. Sprejel se je predlog, ki omogočuje odslej duhovnikom svoboden vstop na pokopališče.

Štajerske novice.

Š Umrl je pri Sv. Štefanu poleg Šmarja trgovec in gostilničar J a k o b P l a n i n š e k, star 38 let.

Š Umrl je v Gradcu odvetnik in občinski odbornik dr. R. p l. A r t e n s. Bil je eden izmed najbolj zagrizenih nacionalcev v graškem občinskem odboru; na njegov predlog se je ustanovil v graškem občinskem svetu znani »obrambni« odsek graškega nemštva, ki ima namen zasledovati in uničevati slovenski življenj v mestu. — V Zalcu je umrla gospa Helena K v e d e r, rojena Škrabar, mati trgovca g. V. Kvedra.

Š Samoumor pred nastopom kazni. Vpokojeni železniški uradni adjunkt Jožef Zelenko, rojen leta 1849., je bil 17. maja 1910. obsojen pred mariborskim okrožnim sodiščem na 5 mesecev ječe zaradi uradnega poneverjenja, ker je v Ptujju poneveril 280 K sirotinskega denarja. Obtoženec ni prišel k obravnavi, v preiskavi pa se je zagovarjal, da je bil v tiski. Pri razpravi se je prebrala njegova oporoka, ki jo je poslal sodišču in v kateri pravi, da so ga gnale razmere v smrt. V slučaju smrti zapušča za poravnavo škode 1000 K, ki so izplačljive od nekega zavarovalnega društva v Inomostu ob njegovi smrti. Kar je Zelenko pisal v oporoki, je tudi storil. Zadnje čase je stanoval v Puntigamu. Ker ni sam prostovoljno nastopil kazni, je prišel vsled ukaza ponj orožnik. Ko je Zelenko zagledal skozi okno orožnik, je zaklenil vrata in se ustrelil. Orožnik je vrata razbil, a našel ga je že mrtvega.

Utonil zaradi ene jabolke. 9 letni šolar Karol Kuhar, sin kleparice Jožefe Jurša, je stresal v sredo popoldne z dru-

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
1	9. zveč.	733,9	13,7	sl. vzh.	oblačno	
2	7. zjut.	734,9	12,5	sl. zahod	"	8,8
	2. pop.	732,8	21,8	sr. jvzh.	del. jasno	
Srednja včerašnja temp. 13,6° norm. 19,1°						

gimi otroci neko jabolko na desnem dravskem bregu, nedaleč od kaznilnice. Jabolko je padlo na tla in Kuhar bi je rad ujel, da se ne bi skotalo v vodo. Pri tem pa je dečko padel v reko in utonil.

Mnogi madeži kože na obrazu, kakor lišaj, ogrci, so samo posledica slabega prebavljanja. V vseh slučajih, koder se pojavijo take nepravilnosti, naj se uporablja takoj naravna **Franc Jožef-ova** grenčica. Polovico kozarca, zavžite jutraj na tešče, uredi prebavo in sčisti kri za trajno. Po klinikah za kožne bolezni že desetletja v uporabi. 18

Priporočamo vsaki naši gospodinj, da naj zahteva izrecno samo cikorijo z ovitkom »V korist obmejnim Slovincem«, ki je prav izbran izdelek Kolinske tovarne v Ljubljani.

Opozarjamo na današnji oglaš Kolinske tovarne v Ljubljani, ki izdeluje najokusnejšo kavino primes in ki je edino pristni slovenski izdelek.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglaš o Thymomel Scillae, to je preparat, katerega zdravniki večkrat priporočajo.

Český plzeňský pivovar, akciová společnost v Plzni. Živnostenska banka pristopa k emisiji delnic IV. Plzeňske pivovarne Český plzeňský pivovar akciová společnost v Plzni. V merodajnih krogih se že danes opaža za to podjetje posebno živo zanimanje, vsled česar je že veliko oglasov k udeležitvi dospelo. Delniška glavica bo znesla 3.000.000 K, razdeljena v 7500 delnic po 400 K nominale. Delnice bodo na ponudbo po tečaju 430 K in se bo porabila ažija za ustanovljenje rezervnega fonda in za zavarovanje ustanovnih stroškov, zlasti pristojbin. Emisijo vodi Živnostenska banka v Pragi in vse njene podružnice, kjer se tudi dobe prospekti in vpisne pole.

Se li zanimate za **AVTOMOBIL?**
Potem vprašajte po dopisnici po mojstevskih izdelkih avtomobilske tehnike.
NE STANE NIČ
več kot poština 5 vinarjev, da se dobé 1910 cenili najeleganterjih zanesljivih in trpežnih avtomobilov, najnovejših modelov. Naslovite svoje vprašanje na:
LAURIN & KLEMENT, A.-G., MLADÁ BOLESLAV
ali na zastopnika: **NIKODEM & WETZKA, GRADEC, Kaiserfeldergasse Nr. 15.**

Ljubno, dne 30. majnika 1910.

Gospod

Franc Stupica, veletržec

v Ljubljani.

Podpisani posestniki smo kupili pri Vas 3 vratila (gepelne), 1 mlatilnico in 1 slamo-rezno.

Postavili smo si troje sami in Vam moremo danes sporočiti, da delujejo isti dosedaj izborni in v našo popolno zadovoljnost, tako se Vam tem potom prav lepo zahvaljujemo za točno in dobro postrežbo.

Obenem priporočamo vsakemu kmetovalcu, da si nabavi tako enostavno vratilo, ki mu je v najtežjih kmetijskih delih kakor mlatev, rezanje i. t. d., najboljša in najcenejša pomoč. 1635 4-1

S spoštovanjem

Kokalj Ignacij, Cvenkel Anton, Praprotnik Jožef.

1913

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi v boljšo večnost našo iskreno ljubljeno nepozabno hčer

Marijo Mustar

ki je po kratki, mučni bolezni, sinoči ob 11. uri, previdena s sv. zakramenti, v ljubljanski deželni bolnici, mirno izdihnila svojo blago dušo.

Truplo predrage rajnice se bo v nedeljo, dne 3. julija pop. ob pol 2. uri prepeljalo z dolenskega kolodvora v Dobropolje, kjer se ob pol 4. uri položi na ondodnem pokopališču k večnemu počitku.

Sv. zadušne maše se bodo brale v domači župni cerkvi. Blago pokojnico priporočamo pobožnemu spominu.

Kompolje pri Dobropoljah, 2. julija 1910.

Franc Mustar, oče; Marija Mustar, mati; Franc, Slavko, Julij, Stefan, bratje; Franciška, Kristina, Julija, Dani, sestre.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 2. julija.

Pšenica za oktober 1910	9.07
Rž za oktober 1910	6.75
Oves za oktober 1910	7.18
Koruza za julij 1910	5.27
Koruza za maj 1911	5.52
Elektiv:	

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo

osveževalno in mizno pijačo

pripravno za primešanje vina, konjaku ali svinim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

Ta pijača vpliva ohladilno in oživajočo, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo kreplivo. (VIII.)

Izvelek: **Giesshübl Sauerbrunn,** želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti sastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in puyrej Sarabonu, Ljubljana. 11452-49

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia, 5. julija

Carpattia, 26. julija, Pannonia, 9. avgusta 1910.

iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 9./7., 6./8., 27./8., 17./9., 8./10., 5./11., 17./12. 1910.

Mauretania, 2./7., 30./7., 20./8., 10./9., 1./10., 29./11., 19./10., 10./12., 1910.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180—

za odraslo osebo všteti davek in K 100—

za otroka pod deset let všteti davek.

Edina

KOLINSKA KAVINA PRIMES

606 11-1

je najokusnejši

in edino

pristni slovenski izdelek

Proda se posestvo

okrog 40 orolov, na Stajerskem. - Cena K 16.000. Naslov pove uprava »Slovenca«.

Ženitbena ponudba!

Mladenič pošten, samostojen gospodar na veleposestvu, išče poštene družice, ki bi imela vsaj nekaj premoženja in gospodinske zmožnosti. Učenke iz gospodinske šole imajo prednost. — Stroga tajnost zadržana. Samo resne ponudbe s sliko naj se pošljejo na »Srečna bodočnost« pošto ležeče Krško.

Razglas.

Okrajna bolniška blagajna v Postojni naznanja da se bode vršil dne 10. julija t. l. ob 11. uri dopoldne v občinski pisarni v Postojni

drugi občni zbor

z dnevnim redom razglašeni dne 29. maja t. l. po županstvih postojnskega polit. okraja.

Načelnstvo okrajne bolniške blagajne v Postojni dne 24. junija 1910.

Načelnik; M. Šeber.

Sprejme se takoj v neko tukajšnje podjetje

saldokontistinja

slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožna, samostojna korespondentinja, večša stenografija in pisati mora znati s strojem. Interesentinje z večletno prakso imajo prednost. — Ponudbe v slovenskem in nemškem jeziku z zahtevo plače sprejme iz prijaznosti upravništvo »Slovenca«. 1909 2—1

Prodajalka

izučena v špecerijski stroki z večletno prakso, želi v službo stopiti v mesto ali na deželo event. tudi kot samostojna voditeljica. Naslov poove uprava lista. 1845

Prodajo se

odeje, pernice, blazine, modroci, perilo, obleka, zrcalo, podobne v Koljezu, vrata št. 22. 1918

Odda se več voz

konjskega gnoja

vprašanja na 1914

Oroslav Dolenec, Ljubljana, Wolfova ul. št. 10.

Enonadstropna hiša

s 5 sobami, zraven lep vrt, podobna vili, se prodaja z proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani 20 minut od Glavnega trga. Več se poizve pri gostilničarju 1881 Balija na Glincah preje Tr aun 3—1

Perutninarški zavod 'Planinka'

Spodnja Šiška, Brindlova cesta 73, prodaja kokoši-italijanke, ki neso celo zimo, komad po 4, 3 in 2 K. 1909 letnika svitile brahma in bele wyandotte. Ondi se prodaja tudi velik pes čuvaj. 3—1

Izdelovanje in prodaja vozov

Vljudno naznanjava slav. občinstvu, da izdelujeva skupno po naročilih solidno in trpežno

različne vozove

in so isti tudi vedno v zalogi pri J. Zajcu, kolarju in T. Kožarju, kovaču na Viru št. 14 pri glavni cesti, p. Domžale.

1912 1—1

FR. OROŽEN C. KR. PROFESOR
HILDEGARDA OROŽEN VDOVELA BRACHTL, ROJENA ZESCHKO
POROČENA.
LJUBLJANA, DNE 2. JULIJA 1910.
(NAMESTO POSEBNEGA NAZNANILA).

ZAHVALA.

Ker sva ob priliki najine 25 letnice srebrne poroke dobila toliko častitk, da nama ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti se tem potom vsem dragim prijateljem in znanecem ki so se naju tako lepo spominjali najpristrčnejše zahvaljujeva.

JEŽICA PRI LJUBLJANI dne, 1. julija 1910.

1917

Anton in Marjeta Vilfan.

Gospodarsko in konsumno društvo

Korte-P. Portorose, Istra

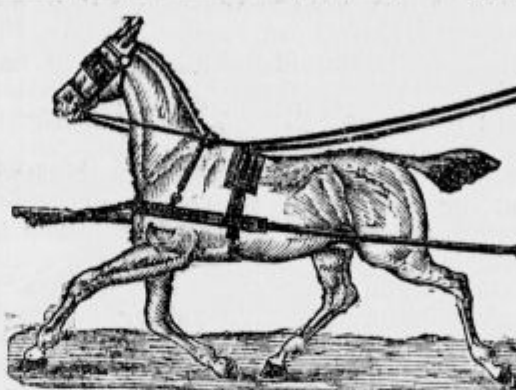
se priporoča p. n. gostilničarjem, zasebnikom in zadrugam, da se obrnejo v slučaju potrebe do istega. Razpolaga z več kot 1000 hi pristnega pridelka svojih članov, najboljše kakovosti in to: bela, svetlo in temno rdeča vina. Na zahtevo se pošlje vzorce. Zalogo vina imamo odslej v Ljubljani na Martinovi ce ti 32 kdor si ga želi naročiti, naj se obrne do sluge Ivana Mejaka pri Aloj. Poljšaku. Cene: belo, rumeno K 34, črno refosko K 32 na mestu v Ljubljani. Denar je vposlati naprej, sicer se vino pošlje po povzetju. Kdor naroči, ostane naš stalen objemalec. 1695 1—1

Načelnstvo.

Da se v najem za 1. avgust

gostilna

pred mestom št. 13 v Škofji Loki z opravo pod zelo nizkimi pogoji. Vprašanja na naslov: Marija Šmitek, prodajalna šte. 41, Škofja Loka. 1906 1—1

JOSIP STUPICA

jermerar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave. 3699 52—1

Perje za postelje in puh

9320 priporoča po najnižjih cenah 52—1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Naravna zdravilna grenka voda 'Šternov'

učinkuje vsled svoje velike množine zdravilne soli že pri majhni uporabi 1/8 do 1/4 litra kot odvajalno sredstvo, in je preizkušena kot najzboornejša učinkujoče zdravilno sredstvo pri slabi prebavi, kroničnem kaenju čreves, motenju jeter, bolečinah v haemorroidah, debelosti, nevralgiji in pri ženskih boleznih. 1392 13—1

Glavna zaloga za Kranjsko: A. Šarabon, Ljubljana.

Oddaja stavbe.

1916 (1—1)

Odda se po zmanjševalnem pismenem draženju stavba novega, pritličnega šolskega poslopja v Št. Lovrencu pod Prežinom, pošta Štore, obstoječega iz ene učne sobe, ene sobe za stanovanje učitelja i. t. d.

Licitacija vrši se v četrtek t. j.

14. julija 1910 ob 8. uri dopoldne

v šolskem poslopju v Št. Lovrencu. Stavba odda se le skupnemu podjetniku. Izključna cena znaša 14.948 K 27 h. Stavbeni operat, obsežajoč načrte, stavbeno dovoljenje, proračun in stavbene pogoje vpogleda se lahko v šoli v Št. Lovrencu pri šolskem vodji ali pa pri okrajnem šolskem svetu (uradno poslopje c. kr. okrajnega glavarstva Celje.)

Vsak licitant mora, preden se dražbe vdeleži, položiti vadij po 100%.

Kranjski šolski svet Št. Lovrenc,

dne 1. julija 1910.

Načelnik:

Franc Gajšek.

E 1574/10.

2

Dražbeni oklic.

Prodalo se bode dne 7. julija 1910, dopoldne ob 9. uri na Glincah hš. 20 na javni dražbi: različna sobna oprava, predalnik, prodajalne mize, 1 blagajna, likerji, prazne steklenice, sodi, žgalnice za kavo žgati in hladilna peč za likerje.

Reči se smejo ogledati dne 7. julija 1910 v času med 9—1/210 uro dopoldne v navedeni hiši.

C. kr. okrajna sodnija Ljubljana, oddelek V.

V Ljubljani, dne 18. junija 1910.

OGRSKA OPOZICIJA.

Listi poročajo, da bodo ogrske opozicijske stranke stopile v odprt boj z vlado šele v jesenskem zasedanju ter bodo državne potrebščine v sedanjem zasedanju gladko dovoljene. To izhaja tudi iz nekega članka grofa Batthyanyja, v katerem izjavlja, da se bo bila odločilna bitka na polju volivne reforme, ki pride v jeseni na dnevni red in ki da se mora rešiti edinole na temelju splošne, enake in tajne volivne pravice. Justhovec Barczay, ki je prišel k otvoritvi državnega zbora na dvor, se otepa očitkov, da pomenja to njegov prestop v vladne vrste; on da je slejko prej Justhovec.

Za združitev obeh 48tih strank se vedno znova išče primernege temelja, toda vsi poizkusi se razbijajo ob trdoglavosti voditeljev Justha in Košuta. Sedaj se je pojavil načrt, da bi se ustanovila nekaka skupna družabna zveza ali klub, ki bi omogočal, da bi kake mogoče spremembe v političnem položaju vsaj na tem polju nasle združeno opozicijo.

Italija si nabavi Zeppelinovih zrakoplovov. Več italijanskih poslancev desnice je zahtevalo, da si Italija čim preje nabavi dva Zeppelinova zrakoplova za vojno službo na vzhodni meji ter se za to dovoli kredit 10 milijonov lir.

Umrli je v zbornici. Sredi laške poslanske zbornice je včeraj medtem, ko se je razgovarjal z ministrom Tedesco, padel na tla poslanec prvega rimskega volivnega okraja, Mazza, in obležal na mestu mrtev. Zadel ga je kap.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri 'Zajcu' Ljubljana. Sodna nlica 6, nasproti justične palače

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Elektoradiograf 'IDEAL'

hotel 'pri Maliču' zraven glavne pošte

SPORED:

1911

od sobote 2. julija do torka dne 5. julija 1910.
1. V deželi večnega snega. (Po naravi.) — 2. Plavanje, ženitbeni pogoj. (Komično.) — 3. Slapovi Intra na Finskem. (Po naravi.) — 4. Manon. (Drama.) — 5. Krokodil. (Komično.) — 6. Datek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in 1/2 9. zvečer. 6. Roza koketira. (V barvah.) — 7. Povest o križu. (Drama.) — 8. Vojak iz ljubezni. (Jako komično.) Vsak torek in petek od 6. do 10. sodeluje sl. Slov. Filharmonija. — Ob lepem vremenu zadnja predstava na vrtu.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolinska železniška postaja Strada-Toplice Okratov vrelc 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, isias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Velike kopeli, separata kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tujce, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogate okolice. Dobre in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno zdraviliška uprava

NESTLE-Jeva

moka za otroke

Priznana redilno sredstvo

Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu

Obvaruje in odstranjuje otroško drisko in blage črevesne katar

Knjižica: Otroška hranitev zasluži pri NESTLE Dunaj I. Biberstrasse 11.

1908

Dobrodoči Hotel
1878 3-1
Restavracija
in Kavarna
v Ljubljani blizu kolodvora

se odda s 1. avgustom pod ugodnimi pogoji v najem. Naslov za pojasnila pove upravnistvo „Slovenca“.

Ura z verižico za samo kron 2'—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razposilja šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2'—, ter 3letnim pis-menim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5'50, 5 kosov K 9'—, Pošilja proti povzetju

prus.-šlezjska izvozna tvrdka
A. GELB, Krakov 340.
2561 Za neugajajoče denar nazaj. 1-1

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.
Obstoji že nad 38 let.

Rana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja
Ljubljana, Wolfove ul. 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, koretije, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo, pros. da se pri naročilih izvoli ozirati na prvo gomado vrsta 26-1

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode od finega špirta vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini spirit in za vino pripravljeni, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik
Av. Tomažič,
Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Sprejme se 1873

trgovski pomočnik-skladiščar. Trgovina na debelo
M. SPREITZER, Ljubljana.

Solna kopelj za noge Chiragrín

30 vin. 30 vin.

Tisočkrat preizkušen pri potanju nog, kurjih očesih in trdi koži, pri ozeblinah ali če koga žge na podplati in pri utrujenosti 1 zavo 30 vin., 6 zav. K 1'50, 3 zavoji proti postlatvi 1 K v znamkah

v drogeriji v Gradcu 1/4.
1259 (1) Dobi se povsod.

Otvoritev hotela

Vljudno naznanjam, da sem na Dobravi pri Bledu na Gorenjskem, postaja državne želenice, otvoril prenovljen

hotel „STOL“.

Hotel s 16 sobami je popolnoma novo in moderno opremljen. V dobro urejenih restavracijskih prostorih postregel bodem cenjenemu občinstvu z dobro jedjo in pijačo. Senčnati park in novo kegljišče sta na razpolago. Kazalec in lega krasna. Kraj jako miren in letoviščarjem zelo priporočljiv. V bližini naravno lepi Vintgar in Bled. Cene nizke, postrežba dobra in točna. Priporočam se v prijazno upoštevanje. Z odlič. spost.

Alojzij Zajec.

Pozor kolesarji!

Mesto K 110'— samo po K 80'—, z „Torpedo“ prostim tekem po K 95'— prodajam za reklamo nova prvovrstna „štajerska graška kolesa“. Modeli 1910 z triletnim jamstvom, sveže, močne pneumatike po K 5'—, 6'—, 7'—; cevi po K 3'50, 4'—, 5'—, Vse potrebščine, popraviljanja, emajliranje in ponikanje po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroki izključeni! Cenik zastoj in franko!

Tovarniška zaloga vožnih koles in šivskih strojev

A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donastrasse 23—III.

St. 99. 1886

Slovenska trgovska šola v Ljubljani.

Vpisovanje v pripravljalni razred in v I. letnik se bo vršilo dne 15. in 16. julija 1910 od 9. do 12. ure dopoldne v šolski pisarni na Kongresnem trgu šte. 2.

Za vsprejem v pripravljalni razred se zahteva 13. leto starosti in najmanj dovršeno ljudsko šolo.

Za vsprejem v I. trgovski letnik se zahteva 14. leto starosti in dovršeni pripravljalni razred, dovršeno meščansko šolo ali 4 razrede srednjih šol; vsprejemajo se pa v I. letnik tudi učenci, ki sicer niso izpolnili teh pogojev predizobrazbe, ki pa dokažejo svojo zmožnost s posebno izkušnjo iz: slovenščine, nemščine, računstva, geometrije, zemljepisja, prirodoslovja in prirodoznanja.

Vpisnina znaša K 5'—, prispevek k učilom K 10'—, šolnina v pripravljalnem razredu K 50'—, v trgovskih letnikih pa à K 100'— na leto; solnine lahko oprosti šolski kuratorij.

Na novo vstopajoči učenci naj se zglase v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov in naj prinesejo s seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

V Ljubljani, dne 28. junija 1910.

Ravnateljstvo.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon	1 kupon 7 kron
3-10 metr. dolg,	1 kupon 10 kron
za kompletno	1 kupon 12 kron
moško obleko	1 kupon 15 kron
suknjo, hlače, telov-	1 kupon 17 kron
nik zadostno, stane le	1 kupon 18 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20'—, kakor tudi blago za površnike, turistične obleke, svileni kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu
Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu 490

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zupnim uradom ob priliki kanonične vizitacije:

Missale Romanum
najnovejša izdaja s proprijem za katerokoli škofijo v sledečih oblikah.

a) oblika male četvorke za podružnice in kaple velikost 30×22 cm trpežna vezava z rdečo obrezo K 26'—, najfinejša izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 32'—.

b) oblika četvorke za manjše župne cerkve in podružnice velikost 31½×22½ cm rdečo usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 42'—.

c) oblika velike četvorke velikost 34×24 cm trpežno vezan z rdečo obrezo K 40'—, najfinejša izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 47'—.

Prednosti tega misala
zelo velik razločen tisk, fin papir, priročna oblika, tanka in lahka knjiga.

d) oblika male pole velikost 36×25 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 52'80. Dobé se tudi finejša vezave.

Kanontable pod celuloidom.
Praktična novost.

Cene nekaterih garnitur:

glavna tabla 24×17 cm	K 4'80
27×18 cm	5'90
30×22 cm	6'10
28×19 cm	5'40

Večje kanontable v raznih slogih in izvršitvah se dobe od 8 kron do 25 kron.

Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j. za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloidom: so zelo trpežne, jim ne škoduje ne sonce in ne vlaga so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv, razločen tisk, zavzamejo malo prostora in se lahko umivajo ali drugače snajžjo, se rabijo brez okvirja in šip in so nalepljene na prav trdo lepenko, da se ne morejo zviti.

Preces ante et post Missam pro opportunitate sacerdotis dicendae. Accedunt hymni, litaniae, aliaeque preces etc. V obliki četvorke za zakristijo z velikim tiskom. Vezano K 3'84.

Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae, vezano K 3'12.

Rituale Romanum. (Velikost 13½×9 cm) šagrín zlata obreza K 6'—.

Rituale Romanum. (Velikost 23×14½ cm), šagrín zlata obreza K 12'90.

Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat — Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Novo spominke prvega svetega obhajila pod celuloidom, je založila „Katoliška Bukvarna v Ljubljani.“ Krasna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpis. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloidom tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celuloida. Kdor hoče darovati prvo-obhajancu spominke trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poština in ovojnina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštnino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das allerhl. Altarssakrament und der Priester Vorträge für Priesterexerzitien K 3'30.

Lintel — Finster, das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion K 1'50.

Diesel, das größte Denkmal der göttlichen Liebe. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka K 10'08.

Blättler, Manna in der Wüste oder das Geheimnis der heiligsten Eucharistie in Vorträgen dargestellt 2 zvezka K 4'32.

Chaignon, der Seelenfriede eine Frucht der Andacht zum allerhl. Altarssakramente und der Hingabe an die göttliche Vorsehung, vez. K 4'80.

Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und Kommunion-Unterricht, vezano K 3'60.

Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für die ungeteilte und zweiteilige Landschule vezano K 4'32.

Schwillinsky — Gill, Anleitung zum Erstbeicht, Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1'50.

Nagelschmitt, Die Feier der ersten hl. Kommunion der Kinder Predigten, Anreden und Skizzen K 3'84.

Müllendorff, Pius X. als Förderer der Verehrung des allerheiligsten Sacramentes 30 v.

Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion der Kinder namentlich in geistlichen Erziehungsanstalten und an Klösterschulen. 72 v.

Soengen, Das Liebesmahl des Herrn. Kommunion-Andachten, vezano K 1'98.

Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs- und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten zugleich zur wiederholten Erneuerung des geistlichen Lebens, vezan K 2'64.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vezano K 2'16.

Schwarzmann, Bereitet den Weg des Herrn, Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 2'40.

Jeglič Anton Bonaventura, Pastirski list o sv. Rešnjem telesu 20 vin.

Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 1'80.

Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Erzählungen für die Erstkommunikanten, vezano K 2'88.

Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1'80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4'32.

Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebensbild der studierenden Jugend gewidmet, vezano K 7'80.

Schmitt, Anleitung zur Erteilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes, vezan K 4'56.

Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen. 31 Erwägungen und Gebete vor und nach der hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute, vezano K 3'50.

Walter, Das allerheiligste Sakrament, das wahre Brot der Seele, vezano K 3'—.

Wiseman — Faber, die heilige Eucharistie. Das heil. Altarssakrament, oder die Werke und Wege Gottes, vezano K 2'40.

Louvigni, das verborgene Leben mit Christo in Gott, vezano K 1'50.

Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1'20, vezano K 1'80.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste hl. Kommunion 80 v.

Za mesec junij.

Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2'40.

Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1'10.

Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-Jesu-Predigten. K 1'80.

Beck, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.

Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl. Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt, vezano K 3'60.

Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2'50.

Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geoffenbart in den hl. Evangelien, vezano K 2'40.

Leitgeb, Das dem heil. Herzen Jesu geweihte Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzens Jesu für Ordenspersonen und fromme Weltleute, vezano K 3'30.

Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten für jeden Tag der Woche, vezano K 1'—.

Hattler, Stilleben im Herzen Jesu. K 2'16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vorträge. Broširano K 7'—.

Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izboren pripomoček za cerkvene govornike ob raznih prilikah.

Vstaja škenderbegova. Zgodovinska povest, broširana 60 vin., vezano 80 vin.

Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega pokoljenja, se postavi na čelo krščanske armade in premaga krščansko deklico. Povest je silno zanimiva.

Deuti Hermann, Exempelbuch für Predigt. Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des kath. Katechismus. K 4'80.

Hickmanns geographisch-statistischer Taschenatlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5'—.

Podaja nam popolno najnovejšo statistiko naše države in precizno dovršene zemljevide v priročni žepni obliki.

Jeglič Dr. Anton Bonaventura, Mladeničem . I zvezek. Obramba vere K 1'—.

Ne le mladeniči temveč vsi slovinci naj čitajo to zlato knjigo, da bodo pravilno poučeni o resničnosti naše svete vere in jo vedeli braniti in zagovarjati pred neutemeljenimi predsodki in ugovori.

Beneš-Trébizsky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Broširan K 3'20, vezano K 4'30.

Ta povest je za pruboju narodne zavesti izredne važnosti, popisuje nam pokristjanjene polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je najdelj in najbolj vstrajno bojeval zoper nemško nasilje, katero je z mečem in roki vsiljevalo križ in najblajše vereke svetinje izrabljalo v svojo korist.

Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Fergusona. Vezano v platno K 3'80.

Jules Vernove spise predstaviti v slovenščino je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo genialnemu pisatelju širom sveta z napeto pozornostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ker ravno spisi tega pisatelja so svetovno znani kot najboljši med priporočljivimi spisi, ki družijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom.

Ose te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florijan v Kranju

J. KORENČAN
Ljubljana, Stari trg 5
trgovina norimberškega
in galanterijskega blaga
na drobno in na debelo
Velika zaloga pletenin
kakor: srajce, spodnje
hlače, nogavice, maje,
otročje obleke itd. itd.

Učenke

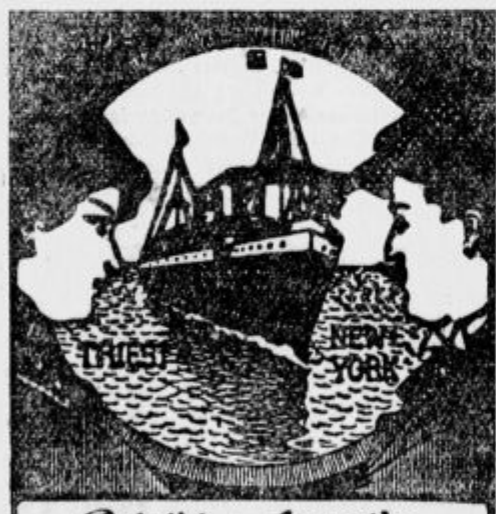
se sprejmejo na brano in stanovanje. Na razpolago je tudi glasovir in lep vrt. Streliška ulica št. 18. 1880 3-1

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. Skarda v Brnu.
Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve.
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
B. Skarda v Brnu.

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobi pri **Josipu Maljavac**, pošta in postaja **Roč v Istri**, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100-1

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
brezposlovno potovati naj se obrnejo
na
Simona Hmetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Brezposlovna Pojasnila daje se brezplačno.

Vinotoč

Mestni trg šte. 13.

Ustanovljen l. 1856.

priporoča

**izvorsna stara
namizna vina**

liter po 80, 84, 88, 96 v in
128 K.

Razventega od 26. junija na-
prej, od leta 1909 liter
po 43 vinarjev. 1857

Toni Jager, Ljubljana, Židovska ul. 5

Specialna trgovina
finih ročnih del. -

Bogato opremljena zaloga šivalnih potrebščin,
pričetih in izgotovljenih veznin kakor tudi k
temu pripadajoči material, namreč: volna, su-
kanec, svila, platno, juta, kongresno in šved-
sko blago. Montiranje, predtiskarija, tamburi-
ranje in plisiranje. Izvršba točna in jako cena.

Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje
specijalist **Maks Tušek** stavbni in umetni
v tej stroki **steklar, Sv. Petra**
nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

Centralne kurjave in cvetličnjake

JAN ŠTETKA

oskrbuje najsta-
rejši češki speci-
alni zavod
1748 10-1
tovarna za stroje Praha-Kral.
Vinohrady, Fričova ul. č. 892. (Cechy.)

Prodajo se

1904

stare orglje

za manjšo župno cerkev ali kako podruž-
nico. - Natančneje podatke daje podpisano
predstojništvo.

Predstojništvo župne cerkve v Ambrusu.

Ivan Žavbi, župni upravitelj.

Pekarija, slaščičarna
in kavarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg šte. 21.

Filialke:

Glavni trg št. 6.

Kolodvorska ul. št. 6.

1810 (52-1)

Zaradi prenovitve kavarne

je **naprodaj** jako ceno 1 biljard
še 1 veliko zrcalo,
okrogle in štirioglate kamenite mize
iz belega marmorja, kavarniška bla-
gajna, stojala za obleke, 3 lestenci
za plin. - Vpraša se v kavarni Evropa
v Ljubljani. 1905 6-1

Hotel Liburnija
(Narodni dom v Voloskem)

Edini popolno slovenski hotel v zdravi-
lišču Opatija, stoji ob državni cesti v bli-
žini postaje električne železnice. Oskrbljen
je z vodovodom in električno razsvetljavo.
Sobe imajo krasen razgled na morje. V
hotelu se nahaja restavracija z izvršno
kuhinja. Točijo se znamenita istrska in
dalmatin. vina. Cene zmerne. Priporoča se
Marija Medved, najemnica.

Lepa vila

se prodaja iz proste roke, obstoječa
z dveh stanovanj, z najmodernejšim
konfortom urejena, s krasnim vrtom
in na lepem prostoru blizu sv. Petra
cerkve v Ljubljani. Kje pove uprav-
ništvo tega lista. 1892 1

Singer-jevi šivalni stroji

so najbolj sposobni
za vsako gospodinjstvo
in
: za vsako delavnico :

484 24-1

Pri plačilu v gotovini
popust.

Dobe se v vseh naših prodajalnah
v Ljubljani samo
4 Sv. Petra cesta 4
SINGER Co.
akc. družba za šivalne stroje.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

1863

Iščem dva

5-1

izvežbana delavca

za izdelovanje zidne opeke s poma-
gači. Plača po dogovoru pri g. G. Šmidu
v Komendi.

1354
17-1

Termalno in močvirno kopališče

STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona traja od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vrelci 53°C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju,
revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, ekzudatom, nervoznosti,
kožnim boleznim, ter tudi za rekonvalescente. — Najboljša uporaba studenskega blata, po-
dobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni
park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

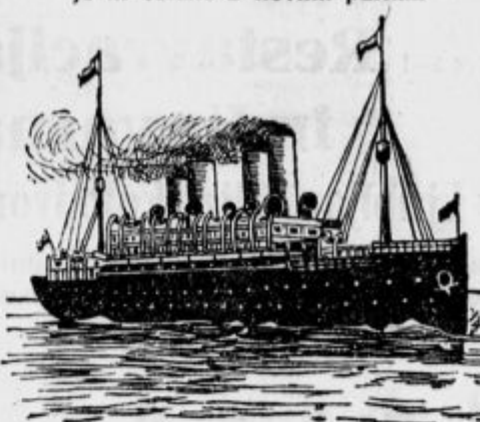
Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1.— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Top-
licah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Inter. rbanska telefonska postaja.

Izvrstna prilika za potovanje

V AMERIKO

je in ostane z novimi parniki

VELIKANI:

Kaiserin Auguste Vik-	1704	1-1
toria	25.000	ton
Amerika	24.000	"
Cleveland	20.000	"
Cincinnati	20.000	"
President Lincoln	20.000	"
President Grant	20.000	"

Brezplačna pojasnila daje:

FR. SEUNIG

Ljubljana, Kolodvorska ul. 28.

Največjo zalogo

**klavirjev in
harmonijev**

ima edina narodna trdka

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in

zapriseženi strokovnjak

v Ljubljani, Gradišče št. 11.

Popravila in uglaševanja najceneje.

Prodaja na najmanjše obroke. — Jamstvo 10 let.

: Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano

črno dalmatinsko vino

najboljše sredstvo

4 steklenice (5 kg) franko K 4—

BR. NOVAKOVIĆ, Ljubljana.

ženske **LASE**

1672 30-1

odstrižene in zme-

sane kupujem po

najvišji ceni

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode

Sv. Petra c. 32 Levčeva hiša.

Izdelujem vsa lasna dela.

Razprodaja.

Proda se po ugodni ceni iz zapuščine za-
mrlega gospoda Josipa Hronika stavbenika
na Bledu: 1 par težkih konj po 7 let
starih, konjska oprava, kočija, vozovi, sani,
stambeni material, orodje, opekarna, ba-
rake i. t. d. Pojasnila daje: **J. Pretnar** in
D. Repe, trgovca na Bledu. 1885 3-1

Ljubljanske Benetke

so zopet odprte!

Za mnogobrojni obisk se vljudno priporoča

Kavarna „Prešeren“.

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. ces. in kralj.
Apostolskega Velikanstva cesarja **FRAN JOSIPA I.**

prva mednarodna
lovška razstava Dunaj 1910
maj—oktober.

Lov in njega obrat, industrija in obrt, pro-
met tujeve umetnosti in umetna obrt, po-
ljedelstvo. Stalna razstava avtomobilov.

Začasne prireditve:

Razstava konj — razstava kuncv in pe-
rotnine — razstava lovskih trofej —
razstava lovskih fanfar — tekmovanje
1229 golobov-pismonoš itd. 10-1

Luna park, kinematografi, lovski diorami itd.

I. glavni dobitnik

Razstavna loterija, K 100.000.—.

Proizvajanje **spirituoz**

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholn. osvežujočih pijač

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične **takoj**. Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnjo vseh pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnjo brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe. — Ponudbe pod šifro „**Spirituosen** 1465 83857“ na anončno ekspedicijo M. Dukes Nachf., Dunaj I./I. 10-1

Za kopalno sezono

obleke, plašče, frotir rjuhe in brisače, čevlje, avbe, klobuke, plavalne hlače in vse druge potrebščine priporoča

Modna trgovina P. Magdič

Ljubljana: nasproti glavne pošte.

1745 10-1

Okusite pivo iz Češke
delniške pivovarne
v Čeških Budejovicah

Je izborno, na plzenjski način
varjeno.

1592

Zaloga v Ljubljani:
V. H. Rohrmann.

ZALOGE:

Postojna: Emil pl. Garzaroli;
Trnovo: Rudolf Valenčič;
Reka-Sušak: Ante Sablich;
Trst: Schmidt & Pelosi;
— Pulj: Lacko Križ —

Modni salon za damske klobuke
F. Magdič, Ljubljana
priporoča svojo bogato zalogo modernih in okusnih
slamnikov po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih
cenah. Naročila z dežele izvršujem z obratno pošto.

1491

Poskusite pa se boste prepričali, da je najboljšo in najuspešnejše
sredstvo proti vsakovrstni golazni in mrčesju

Buhačev prah

Ivana Plenkovića iz Jelse, Dalmacija,

ki je bil nagrajen s prvimi odlikami na velikih svetovnih razstavah,
kot: Grand prix Pariz 1900, častna diploma z zlato medaljo v Kielu 1894,
diploma zlate svetinje na Dunaju 1894, diploma zlate svetinje v Trstu 1898,
diploma velike svetinje v Pragi 1896, diploma z veliko svetinjo
v Zagrebu 1891. itd.

1325

Dobro izvežban restavratorec

se išče za dobro idočo restavracijo v zelo prometnem mestu. Pogoji zelo ugodni, na zahtevanje se uredijo tudi spalne sobe. Zraven zelo lep velik senčnat vrt, kegljišče in veselična dvorana. Dotičnik mora znati slovensko. **Prezeti je restavracijo s 1. avgustom.** Natančna pojasnila daje **Ivan Bajželj v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej),** ustmeno ali pismeno. 1837 6-1

Za košnjo priporočamo najboljše ameriške kosilne stroje Mc. Cormick

ki so ne samo po izreku enega samega, nego na Kranjskem že od več sto posestnikov, ki te stroje že več let uporabljajo kot najboljši in za naše kraje najpriljavnejši spoznani. Vsakdo

naj se torej sam prepriča in kupi le kosilni stroj **MC. CORMICK**. Opozarjamo posebno na naše nove nože z gostimi zobmi, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo. 2885

Edina zastopnika za Kranjsko: **Karol Kavšeka nasledn.**

Schneider & Verovšek, Ljubljana, Dunajska c. 16

Lekarnarja

Edino pristen balzam
iz lekar. pri angiji
A. Thierry v Pregradi
pri Rogaški Slatini

A. THIERRY-ja BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko **REDOVNICA**.

Učinkuje pri želodčnih težavah, napenjanju, zasilenju, motenju prebave, kašlju, pljučnih boleznih, prsnih boleznih, hripavosti itd.
Čisti zunanje rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna steklenica K 5-.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristo
CENTIFOLIJSKO MAZILLO

zanemljivo učinkuje pri priskih, ranah, ranitvah, vnetju še tako starem vseh vrst.
2 lončka K 3-60. Naročile naj se naslavlja na lekarno pri angiji

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogaški Slatini.

Dobi se skoro v vseh lekarnah.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1900
čez 83 milijonov kron

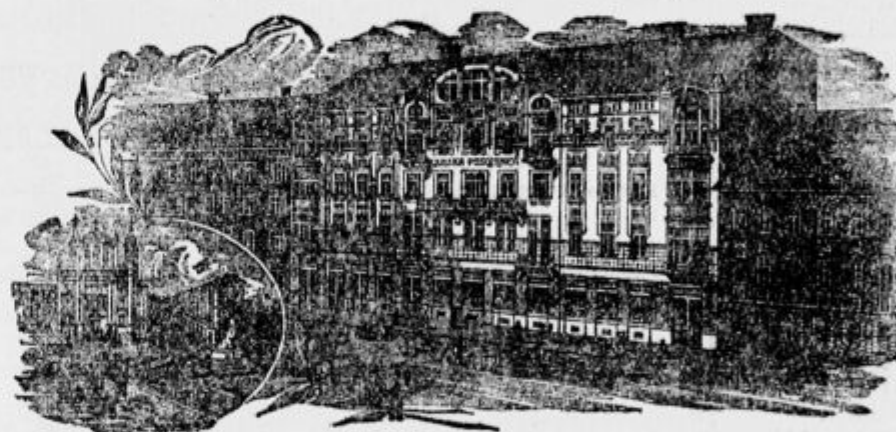
Lastna glavica K 503.575-98

Stanje vlog dne 31. marca 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela
„Union“ za frančiškansko cerkevjo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4.50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrugnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. **Josip Siška**, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. **Anton Kobi**, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Silbar**, župnik na Rudniku.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Goška Kamnica, Goška Lipa, Brno, Gablonz a. N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jicin, Plzen, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Gvitava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obilgacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri določanju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastonj in franco.

Prvi slovenski potrební zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

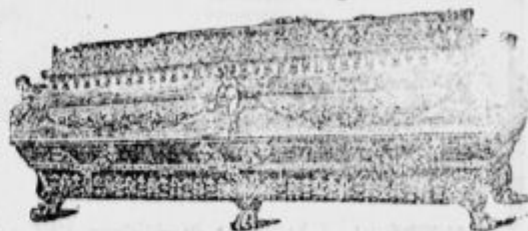
Prilaga pogrebe od najprostejših do najelegantnejših vrst v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebnih za mrliče, kakor: kovnate in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice.

Telefon št. 297.

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

„Ameriko“

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

„Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.“

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Delniška glavica: 50 milijonov kron
Rezervni in varnostni sklad: 14 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:

Brnu, Budjevicah, Iglavi, Krakovu, Lvovu, Moravski Ostravi, Olomucu, Pardubicah, Plznju, Prostějovu, Taboru, na Dunaju, L., Herrengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE

Bančni prostori: v TRSTU Menjalnica: Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle

obrestuje vloge na vložne knjižice po 4% na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, čevize in valute. Daje pred-ujme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carinske kredite. Daje promese za vsa žrobanja. Zavaruje sredičke proti kurznim izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredujočih industrijskih podjetjih.

Brzjavni naslov: Živnostenska Trst.

Telefon 237.

Betonsko podjetje.

Telefon 237.

Tvornica umeinega kamenja in marmorja

ZAJEC & HORN

izvršuje vsa v to stroko spadajoča kamnoseška dela, kot: stopnice, klepane in brušene, postamente, balustrade, ornamente za fašade, vrtno ograje, bangerje, krasne nagrobne spomenike in okvirje, korita in žlebove, cavi za kanale (6-100 cm premera), okvirje za stene v vodnjakih (Sternathov sistem) i. t. d.

Prevzema kanalizacije in fundamentiranje strojev.

Gospode duhovnike in stavbenike opozarjamo na Carralythov umetni marmor za obhajilne mize, oltarje, votivne table, obkladanje sten v cerkvi in vestibulih — lepota brez primere pri nizki ceni.

Xylolith je eden najboljših tlakov za cerkve in zakristije, za hodnike in kuhinje, delavnice in pisarne: tiha hoja, topel, higijeničen, brez špranj, neizgorljiv, se lahko snazi; v poljubnih barvah, preprosto ali prav elegantno izvršen. — Tlakovanje cerkev in vož s cementno-mozalčnimi in hidravličnimi ploščami v raznih ličnih vzorcih. — Terrazzo tlakovi!

Mesto drugih glaziranih plošč za obkladanje sten pri vodovodu, v kuhinji, v kopalnici, kakor tudi za fašade pri hišah priporočamo izredno lepo in ceno nadomestilo v ceolitu, ki je trd kot marmor, v raznih barvah.

Projektiranje in izvrševanje železobetonskih stavb: stropov, mostov, rezervarjev in celih poslopj po inženirju-strokovnjaku, ki daje na željo tudi strokovna mnenja. — V zalogi cement na debelo in drobno ter „izolirna masa“ zoper vlažnost zidov, na kojoj posebno opozarjamo.

771 1-1

„Ljubljana, Dunajska cesta 73.“

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša):

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave:

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : : :

Naročila se točno izvršujejo. : : : Cenik s podobami zastoj in franko.

1539 1

Najcenejša zaloga. : : : Cene brez konkurence.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so značilni, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenjena kakor v New-Yorku.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“ 188 (52-1)

4552 8-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Dreise v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupništem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

1842

Ustanovljeno leta

1842

Slikarja napisov

Stavb in pohištvenih pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

BRATA EBERL, LJUBLJANA

Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6

Telefon 154. Delavnica: IGRISKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842

Ustanovljeno leta

1842

Zaloga čopičev za pleskarje slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

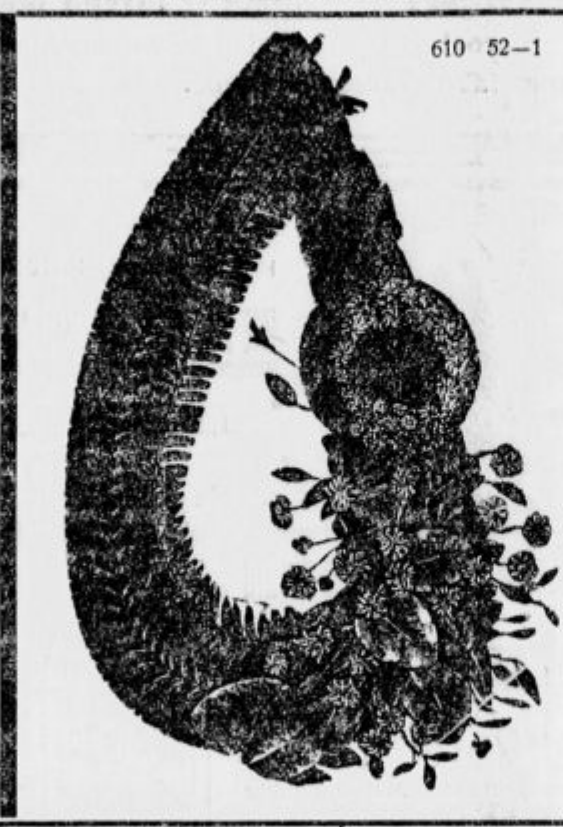
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spad. delo v mestu in na deželi kot priznana reelno in fino po najnižjih cenah.

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnejših do najumetnejših.
Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog
Ustanovljeno leta 1857

: Zavod za pohištvo in dekoracije :
FRAN DOBERLET
Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10

Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.
Enostavne in razkošne ženitne
opreme v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopališč.
Telefon št. 97

Najcenejše
**dežnike in
solnčnike**
domačega izdelka
priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini
Josip Vidmar v Ljubljani
Pred Skotijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!
Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg št. 11
priporoča največjo zalogo krasnih
**nagrobnih vencev
in trakov z napisi.**
Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence!

Velika zaloga juvelov, zlatnine,
srebrnine ter raznih ur.
**Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -**
31 52-1

Lud. Černe
juvelir, trgovec z urami ter za-
prizeženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Marijin trg šte. 1.
**Največja zaloga najfinejših
barv**
za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.
Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarna kreda. Zlate in raznobarne bronoe.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminij
v listih. Stampiljske barve. Oglice za risanje.
Raznobarne tinte in tuši. Slikarsko platno in
papir. Paleta, škaltje za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši
slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične
prstene in rudninske barve.
Priznana najboljša in najizdatnejša
oljate barve
za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.
Prodaja najboljšega mizarkega
lima
po najnižji ceni,
karbolineja
samo boljše vrste,
gipsa
alabastra in stukaturnega za podo-
barje in zidarje. 52-1
Ustanovljeno 1832. Zahtevajte cenike.

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.
Ustanovljena leta 1886.
Založnik
ces. kralj.
avstrijskih
državnih
uradnikov
A. VEČAJ, LJUBLJANA
Trnovo, Opekarska cesta - Veliki stradon št. 9
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
prostejših prstenih peči različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske,
secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka
po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.
Za samostane in župnišča znaten popust.
26-1 1222

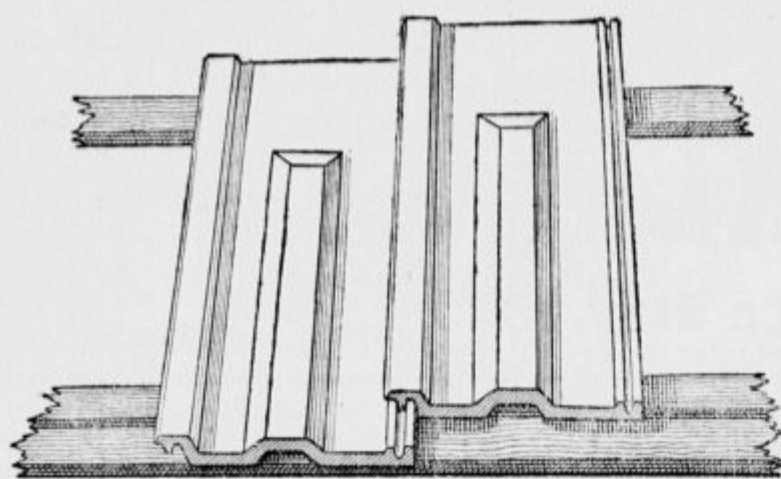
Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“
iz
BREMENA
v
NEW-YORK ::
s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilia ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
helm der Große. ::
Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58
Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštna, rečna in solidna.
Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

**Klobuke,
cilindre in čepice**
v najnovejših faconah in velikih izberah
priporoča 147 52-1
Ivan Soklič.
Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Najnižje cene
Največji izbor
Preobleke Popravila
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Stambilije
vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki franko.
192 52

Tovarna za čevlje
F. L. P.
F. L. POPPER, Chrudim, Češko.
Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.
Edina tovarna za Kranjsko:
Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.
Znamka F. L. P.
Znamka F. L. P.
830 52-1

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **patent. dvojno zarezani**

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

480

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti. **Spretni zastopniki se iščejo.**

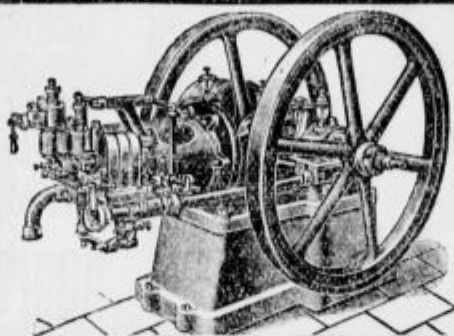
Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Motorji na bencin in petrolin

tovarna za motorje **FELIKS RENAUER** Gloggnitz, Nižje Avstrijsko 15.

so si pridobili zbog svoje priznane izborne zgradbe zelo štedljive porabe snovi in dolgoletnega brezhibnega obratovanja popolno zaupanje v vseh krogih. Kot dokazujejo vsak dan dohajajoče priznanice mojih veleceh, odjemalcev najzanesljivejši in vselej delujoči pomožni motor, za vse rokodelce, ki so navezani na strojno delo, kot mizarje, kolarje, tesarje, žagarje, strugarje, ključavničarje,

(konstrukcije, Langsamläufer) **Renauer-jev motor**

mehanike, usnarje, mlinarje, peke, klavce itd.

ki se da tudi prepeljati med zadržnike.

za stroje za obdelavanje lesa

Centrala tovarne za motorje

Feliks Renauer Gloggnitz, Nižja Avstrija

ali nje zastopnik **PETER ANGELO** v Gradcu Annenstr. 9/II.

Najboljši motor za kmeta

v najpopolnejši izvršitvi. Proračuni, ceniki priznalna pisma, zaznamki odjemalcev kakor tudi obisk inženirja oskrbi brezplačno 1760 1

1868

Dr. Derganc

odpotuje 1. julija 1910

za 4 tedne.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

pri župni cerkvi v Ambrusu. Dohodki znašajo okrog 600 K in pa prosto stanovanje. Služba se lahko nastopi takoj. 1903

Predstojništvo župne cerkve v Ambrusu.

Ivan Žavbi, župni upravitelj.

Neprekosljive ameriške

kosilne stroje

„Deering“

1604 1—1
najnovejši in
lahke konstrukcije
po zmerni
ceni
priporoča
znana veletrgovina z

železnino, motorji in poljedelski stroji

Fr. Stupica

v Ljubljani, Mlarije Terezije cesta št. 1.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52—1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Carl Kronsteiner-jeve

trpežne, apnene

façadne barve

postavno zavarovane

v 50 vrstah od 24 v kg naprej.

Že desetletja dobro preizkušene in so prekosile vsa ponarejanja. — Edino sredstvo za pleskanje za façade, ki so bile že pobarvane. 1166 (3—1)

Email-façadne barve, ki se ne odlučijo potezi, torej nepotrebno pleskanje z drugo barvo, trde kot email, uporabne pomešane samo z mrzlo vodo. Antiseptične, proste strupa, luknjičave. Idealni plesk za notranje prostore, še nepobavane façade, lesene zgradbe: kot kolibe, paviljone, ograje itd. Dobiča se v vseh vrstah, otroški za m² 5 vin. Cenik in prospekte zastoj in poštne prosto.

CARL KRONSTEINER, Dunaj III, Hauptstrasse 120.

Zaloga: Brata Eberl, Ljubljana.

Pristno francosko semensko ajdo

ponudi po najnižji dnevni ceni Viljem Steinherz, Ljubljana.

Ceniki s koledarjem zastoj in poštne prosto.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Cudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielu in Genovi.

700 **Ukazani, pristani, briljanti.** (1)
Svetovnoznano najfinišje blago po najnižjih cenah

Razprodaja!

Razprodaja tvrdke

Karel Recknagel, Ljubljana

Mestni trg št. 24

Radi opustitve trgovine se prodajo vsi predmeti za nakupno ceno ali tudi pod njo in sicer: potrebščine za krojače, trakove, čipke, volnene in svilene baržune, svileno blago, modrci, rokavice iz sukanca, svile in usnja, predpasnike, krila, tkanine, žoke, nogovice, perilo za gospode, dame in otroke, kravate, čepice, robce itd.

Karel Recknagel, Ljubljana

Mestni trg št. 24.

Razprodaja!

1869

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::

Kolodvorska

:: ulica ::

Daje po

4¹/₂ 0/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje **po 4¹/₂ 0/0** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.